

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2017
(Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3556/2007)

ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.

ΕΡΜΟΥ 25 – ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64

Α.Φ.Μ.: 094004914 - Δ.Ο.Υ.: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 874/06/Β/86/16 – Α.Φ. 100065

ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ.: 251501000

Περιεχόμενα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

A. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.....	3
B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
B.1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ.....	4
B.2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	21
B.3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	23
Γ. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	32
Δ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017.....	42

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από τη σελίδα 42 έως και τη σελίδα 140 εγκρίθηκαν κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 26.04.2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΗΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Γ. ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ

ΑΛΕΞ/ΡΟΣ Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΔΤ Ε 434814

ΑΔΤ Σ 237945

ΑΔΤ Χ 666412

ΑΔΤ ΑΒ 342796

Α. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Ανώνυμη Εταιρεία και διακριτικό τίτλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ (εφεξής Εταιρεία), που εδρεύει στην Κηφισιά Αττικής, οδός Ερμού, αρ. 25:

1. Αναστάσιος Καλλιτσάντσης του Παρίση, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Λεωνίδας Μπόμπολας του Γεωργίου, Διευθύνων Σύμβουλος
3. Δημήτριος Κούτρας του Αθανασίου, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ειδικώς προς τούτο ορισθείς με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας

υπό την ως άνω ιδιότητά μας, δηλώνουμε με την παρούσα ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση 01.01-31.12.2017, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και

(β) η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Κηφισιά, 26 Απριλίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Γ. ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘ. ΚΟΥΤΡΑΣ

ΑΔΤ Ξ 434814

ΑΔΤ Σ 237945

ΑΔΤ ΑΕ 023455

B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

B.1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ

Επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων
για τη χρήση από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2017

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2017 (01.01-31.12.2017) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. και του Ομίλου Εταιρειών ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Στην Έκθεση περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση 2017 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις, οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, ενώ παρατίθενται και ποιοτικού χαρακτήρα στοιχεία και εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων του. Τέλος, περιλαμβάνονται οι σημαντικές συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και του Ομίλου και συνδεδεμένων προσώπων καθώς και Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (αρ. 43ββ του ΚΝ 2190/1920).

Οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, πλην της μητρικής εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, είναι εκείνες που αναφέρονται στη σημείωση 42 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007 και συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 01.01.-31.12.2017.

I. Εισαγωγή

Τα σημάδια σταθεροποίησης και σταδιακής ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας συνεχίζονται με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 1,4% (σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής) για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια. Ταυτόχρονα η Ελληνική Δημοκρατία, επέστρεψε στις διεθνείς αγορές με την έκδοση πενταετούς ομολόγου τον Ιούλιο του 2017 ενώ οι αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου έχουν διαμορφωθεί στα προ-κρίσης επίπεδα. Διεθνείς οργανισμοί πιστοληπτικής αξιολόγησης αναβάθμισαν το αξιόχρεο της χώρας, το οποίο βεβαίως υπολείπεται ακόμα της επενδυτικής βαθμίδας. Στο βαθμό που συνεχιστεί η υλοποίηση των συμφωνηθέντων προγραμμάτων σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας, εκτιμάται ότι η ανάπτυξη θα ενισχυθεί περαιτέρω το 2018 (σύμφωνα και με τις προβλέψεις των ελληνικών και ευρωπαϊκών αρμοδίων αρχών).

Σε ό,τι αφορά στον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά το 2017 έλαβαν χώρα τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Η ΑΚΤΩΡ εστίασε στην αποπεράτωση των έργων παραχώρησης στην Ελλάδα (Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου και Ολυμπία Οδός) και στην υλοποίηση ανειλημμένων έργων όπως το Μετρό Θεσσαλονίκης, ο αγωγός ΤΑΡ, το έργο Gold Line Metro στο κράτος του Κατάρ και η υλοποίηση οδικών αξόνων στα Βαλκάνια. Αναφορικά με την ανάληψη νέων έργων, μεταξύ άλλων, η ΑΚΤΩΡ ανέλαβε εντός του 2017 το σιδηροδρομικό έργο “Rehabilitation of the Sub-section 2C: Y END ILTEU - GURASADA and Section 3: GURASADA-SIMERIA” στη Ρουμανία (σε κοινοπραξία με τις ALSTOM TRANSPORT S.A. και την ARCADA COMPANY S.A.) αξίας € 323 εκατ. στο σύνολο, την ανάπλαση του ξενοδοχειακού συγκροτήματος Αστέρας Βουλγαγμένης ποσού € 68,4 εκατ. και την ανάπλαση του Φαληρικού όρμου - Φάση Α, αξίας € 64 εκατ.
- Στον τομέα των Παραχωρήσεων η κίνηση στα ώριμα έργα παραχωρήσεων συνεχίζει να παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης (π.χ. η κίνηση στην Αττική Οδό το 2017 αυξήθηκε κατά 3,0%), ενώ ολοκληρώθηκαν και τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία ο Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- Πύργος-Τσακώνα (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 17%) και ο Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 20%).
- Στον τομέα του Περιβάλλοντος, ολοκληρώθηκε η κατασκευή του έργου «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με ΣΔΙΤ» και τέθηκε σε πλήρη λειτουργία τον Ιούνιο του 2017. Υπενθυμίζεται ότι το έργο συνολικής επένδυσης € 48 εκατ. είναι η πρώτη Σύμπραξη Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στον κλάδο περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Στις 7 Σεπτεμβρίου 2017 υπογράφηκε η Σύμβαση για τη κατασκευή, συντήρηση και 20ετή λειτουργία των εγκαταστάσεων συλλογής και εκμετάλλευσης του παραγόμενου βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυροράχης (δυναμικότητας 3,5 MW και συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης € 5 εκατ.). Τέλος, η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. πιστοποιήθηκε κατά ISO 37001:2016 (κατά της διαφθοράς και της δωροδοκίας) και αποτελεί μια από τις πρωτοπόρες εταιρείες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο με τέτοια πιστοποίηση.
 - Στον τομέα των Αιολικών Πάρκων κατά το β' εξάμηνο του 2017 αναβαθμίστηκε κατά 5 MW (από 27,2 MW σε 32,2 MW) η αδειοδοτημένη ισχύς του αιολικού πάρκου Αγ. Δυνατή και τέθηκε σε δοκιμαστική λειτουργία το αιολικό πάρκο της επέκτασης Αγ. Δυνατής, εγκατεστημένης ισχύος 2,35 MW, στο όρος Αγ. Δυνατή, στην Κεφαλονιά. Επιπλέον, την ίδια περίοδο τέθηκε σε δοκιμαστική λειτουργία και το αιολικό πάρκο Καλογεροβούνι-Πούλος, εγκατεστημένης ισχύος 17,1 MW, στις νότιες παρυφές του ορεινού όγκου Πάρωνα, εντός των ορίων του Δήμου Μονεμβάσιας. Έτσι στις 31.12.2017 τα έργα της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και των θυγατρικών της που βρίσκονταν σε λειτουργία ήταν συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 260,3 MW.

Παρά τη σαφή βελτίωση του οικονομικού κλίματος, οι μακρο-οικονομικοί κίνδυνοι για την Ελλάδα παραμένουν, με την ανάγκη ολοκλήρωσης της 4^{ης} αξιολόγησης του Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Σταθερότητας, την περαιτέρω σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος με την αποκλιμάκωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, και την ανάγκη άρσης των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων που ισχύουν από τον Ιούνιο του 2015 (αν και έχουν χαλαρωθεί). Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι και το 2018 θα αποτελεί μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια και για τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και για την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

II. Επισκόπηση αποτελεσμάτων 2017

Σχολιασμός Βασικών Μεγεθών Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Ισολογισμού 2017

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 1.865,7 εκατ. έναντι € 1.942,4 εκατ. το 2016, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 3,9%. Η μείωση αυτή προήλθε κυρίως από τον κλάδο Κατασκευής όπου τα έσοδα ανήλθαν σε € 1.509,5 εκατ. έναντι € 1.552,7 εκατ. το 2016 και τον κλάδο περιβάλλοντος όπου τα έσοδα ανήλθαν σε € 76,5 εκατ. έναντι € 106,9 εκατ. το 2016 κυρίως λόγω μειωμένου κατασκευαστικού αντικείμενου. Ο κύκλος εργασιών του κλάδου Παραχωρήσεων ανήλθε σε € 222,9 εκατ. έναντι € 230,3 εκατ. το 2016, μειωμένος κατά 3,2% καθώς το 2016 είχε ολοκληρωθεί το κατασκευαστικό αντικείμενο του έργου του Μορέα και ως εκ τούτου δεν υπήρχαν το 2017 κατασκευαστικά έσοδα. Ο κύκλος εργασιών των Αιολικών ανήλθε σε € 49,7 εκατ. έναντι € 45,2 εκατ. το 2016, αυξημένος κατά 9,9% λόγω αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος και παρά τα δυσμενέστερα ανεμολογικά δεδομένα της περιόδου συγκριτικά με εκείνα της προηγούμενης χρήσης, ενώ τέλος ο κύκλος εργασιών του κλάδου Ανάπτυξης Ακινήτων σημείωσε μικρή μείωση (3,1%) και ανήλθε σε € 6,8 εκατ. έναντι € 7,0 εκατ. το 2016.

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για τη χρήση 2017 ήταν κέρδη € 101,6 εκατ. έναντι κερδών € 31,1 εκατ. το 2016. Τα αποτελέσματα του 2017 συμπεριλαμβάνουν κέρδος € 25,8 εκατ. από αντιστροφή προβλέψεων βαριάς συντήρησης λόγω επανυπολογισμού της στην Αττική Οδό (αφορά κλάδο Παραχωρήσεων) αλλά παράλληλα, έχουν επιβαρυνθεί με μη επαναλαμβανόμενες ζημιές ποσού € 54,1 εκατ. :

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- α. ποσό € 23,7 εκατ. λόγω απομείωσης αξίας συμμετοχής στην εταιρεία Athens Resort Casino (τομέας Λοιπών δραστηριοτήτων),
- β. ποσό € 26,6 εκατ. λόγω απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση στη δραστηριότητα Κατασκευής,
- γ. πρόβλεψη αποζημιώσεων συνεργάτη σε συνέχεια διαιτητικής απόφασης ποσού € 3,8 εκατ. κατά της οποίας έχει ασκηθεί αγωγή ακύρωσής της (αφορά δραστηριότητα Περιβάλλοντος).

Χωρίς το συνυπολογισμό των προαναφερόμενων μη επαναλαμβανόμενων αποτελεσμάτων, τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για το 2017 θα ανέρχονταν σε κέρδη € 129,9 εκατ. έναντι αντίστοιχα προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης € 97,8 εκατ. το 2016.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, ο Όμιλος παρουσίασε κέρδη € 39,7 εκατ. έναντι ζημιών € 37,8 εκατ. Μετά από φόρους ο όμιλος παρουσίασε ζημιές € 9,6 εκατ. έναντι ζημιών € 96,8 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση.

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου στις 31.12.2017 ήταν € 510,1 εκατ. έναντι € 496,4 εκατ. στις 31.12.2016, ενώ τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε € 860,2 εκατ. έναντι € 892,4 εκατ. στις 31.12.2016.

Το σύνολο των δανείων σε ενοποιημένο επίπεδο ανήλθε στις 31.12.2017 σε € 1.386,6 εκατ., έναντι € 1.430,1 εκατ. στις 31.12.2016. Από το σύνολο των δανείων, € 211,0 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμα και € 1.175,6 εκατ. μακροπρόθεσμα. Στο σύνολο των δανείων συμπεριλαμβάνονται ποσά ύψους € 545,1 εκατ. από δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής στην μητρική εταιρεία (non recourse debt) από συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης («ΕΛΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεών του, οι οποίοι χρησιμοποιούνται ευρέως στον τομέα που δραστηριοποιείται. Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες καθώς και υπολογισμοί αυτών αναλύονται ακολούθως :

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Κερδοφορίας

Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31 Δεκ.-17	31.-Δεκ.-16
Πωλήσεις	1.865,7	1.942,4
EBITDA	204,6	150,6
Περιθώριο EBITDA%	11,0%	7,8%
EBIT	101,6	31,1
Περιθώριο EBIT%	5,4%	1,6%

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών :

EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων που ισούται με την γραμμή Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου πλέον Αποσβέσεων από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Περιθώριο EBITDA %: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων προς κύκλο εργασιών.

EBIT (Earnings before Interest and Tax): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων που ταυτίζεται με την γραμμή Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Περιθώριο EBIT %: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων προς κύκλο εργασιών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός και Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2017 και στις 31.12.2016 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ.

	31-Δεκ-17			31-Δεκ-16		
	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με Δάνεια χωρίς αναγωγή*	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με Δάνεια χωρίς αναγωγή*	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	211,0	39,1	171,9	238,7	38,3	200,4
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	1.175,6	506,0	669,6	1.191,4	544,2	647,2
Σύνολο δανείων	1.386,6	545,1	841,5	1.430,1	582,6	847,5
Μείον:						
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	510,1	238,3	271,8	496,4	236,0	260,4
Δεσμευμένες καταθέσεις	46,3	13,9	32,5	46,7	12,4	34,3
Ομόλογα διακρατούμενα ως τη λήξη	80,8	69,2	11,5	103,8	94,1	9,6
Αμοιβαία Κεφάλαια	11,1	-	11,1	16,1	-	16,1
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα	738,3	223,6	514,7	767,0	240,0	527,0
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου			860,2			892,4
Σύνολο Κεφαλαίων			1.374,9			1.419,5
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης			0,374			0,371

(*) Αφορά εταιρείες αυτοχρηματοδοτούμενων / συγχρηματοδοτούμενων έργων Παραχωρήσεων που ενοποιεί πλήρως ο όμιλος (ήτοι της Αττική Οδός Α.Ε. και της Μορέας Α.Ε.)

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ανήλθε στις 31.12.2017 σε 37,4% (έναντι 37,1% στις 31.12.2016).

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:

Καθαρός δανεισμός Ομίλου: Σύνολο δανείων βραχυπρόθεσμων και δανείων μακροπρόθεσμων μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις δεσμευμένες καταθέσεις, τις προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών (γνωστοποιούνται στις Απαιτήσεις), τα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διακρατούμενα ως τη Λήξη (Ομόλογα) και τα Αμοιβαία Κεφάλαια Διαθεσίμων (γνωστοποιούνται στα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση).

Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός: Καθαρός Δανεισμός Ομίλου εξαιρούμενου όμως του Καθαρού Δανεισμού εταιρειών Παραχωρήσεων με δάνεια χωρίς αναγωγή στη μητρική (ήτοι εξαιρουμένων των εταιρειών Αττική Οδός Α.Ε. και Μορέας Α.Ε.)

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ομίλου: Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός προς το σύνολο των Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Απασχολούμενα Κεφάλαια : Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων πλέον Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ταμειακές Ροές

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών της χρήσης 2017 σε σύγκριση με τη χρήση 2016:

Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	496,4	450,4
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	137,8	159,5
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(59,8)	(11,7)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(63,3)	(102,5)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	510,1	496,4

III. Εξέλιξη δραστηριοτήτων ανά κλάδο

1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

1.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κλάδος της Κατασκευής παρουσίασε κατά τη χρήση 2017 έσοδα € 1.509,5 εκατ., μειωμένα κατά 2,8% έναντι εσόδων 1.552,7 εκατ. το 2016. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης («λειτουργικά αποτελέσματα») της Κατασκευής ανήλθαν σε κέρδη € 5,1 εκατ. έναντι ζημιών € 66,9 εκατ. την προηγούμενη χρήση. Τα αποτελέσματα της δραστηριότητας κατασκευής περιλαμβάνουν απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση ποσού € 26,6 εκατ. Εξαιρουμένων αυτών των μη επαναλαμβανόμενων αποτελεσμάτων, τα αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα της δραστηριότητας Κατασκευής για τη χρήση του 2017 θα ανέρχονταν σε κέρδη € 31,8 εκατ. έναντι αντίστοιχα προσαρμοσμένων λειτουργικών ζημιών € 17,0 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων για τη χρήση 2017, προέκυψαν ζημιές € 6,4 εκατ. έναντι ζημιών € 78,0 εκατ. το 2016, ενώ μετά από φόρους ο κλάδος κατασκευής είχε ζημιές € 24,3 εκατ. έναντι ζημιών € 107,8 εκατ. το 2016.

Το 2017 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα. Η έμφαση δόθηκε στην αποπεράτωση των έργων παραχώρησης στην Ελλάδα (Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου και Ολυμπία Οδός), στην πρόοδο των έργων Μετρό στη Θεσσαλονίκη, στην κατασκευή του αγωγού TAP, στην υλοποίηση του έργου Gold Line Metro στο κράτος του Κατάρ και στην υλοποίηση οδικών αξόνων στα Βαλκάνια. Ταυτόχρονα δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη εργασιών του κλάδου διεθνώς, κεφαλαιοποιώντας τη συσσωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία που κατέχει ο όμιλος στην κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και φωτοβολταϊκών πάρκων.

Στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεταξύ των μεγαλύτερων συμβάσεων που υπέγραψαν η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της το 2017 περιλαμβάνονται:

- Ανάλυση σε κοινοπραξία με τις ALSTOM TRANSPORT S.A. και την ARCADIA COMPANY S.A. του σιδηροδρομικού έργου “Rehabilitation of the Sub-section 2C: Y END ILTEU - GURASADA and Section 3: GURASADA-SIMERIA” στη Ρουμανία αξίας € 323 εκατ. στο σύνολο
- έργο ανάπλασης του ξενοδοχειακού συγκροτήματος Αστέρας Βουλαγμένης ποσού € 68,4 εκατ.
- έργο ανάπλασης Φαληρικού όρμου -Φάση Α, αξίας € 64 εκατ.
- έργο ανακαίνισης των πρώην ξενοδοχείων Corfu Chandris και Dassia Chandris (ποσού € 28,0 εκατ.)
- έργο οδοποιίας “Road I/57 Krnov – Northeast Bypass” στην Τσεχία σε Κοινοπραξία με την SILNICE CZ ποσού 36,4 εκατ. στο σύνολο

Εντός του 2018, η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της έχουν, μεταξύ άλλων, υπογράψει ή ανακηρυχθεί μειοδότες στα ακόλουθα έργα:

- Βιολογική επεξεργασία Λυμάτων Tuzla στην Κωνσταντινούπολη αξίας € 64,1 εκατ.
- Εργολαβίες της Εγνατίας οδού συνολικού ύψους περίπου € 60 εκατ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- Προσωρινός ανάδοχος / μειοδότης σε έργο ηλεκτροκίνησης σιδηροδρομικής γραμμής Κιάτου-Ροδοδάφνης ύψους περίπου € 31 εκατ.
- Κατασκευή νέων πτερύγων στο Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου «Βενιζέλειο – Πανάειο», 3ο υποέργο: «Ανέγερση νέων πτερύγων» αξίας € 4,9 εκατ.
- Ανακαίνιση πρώην ξενοδοχείου Ledra ύψους € 15 εκατ.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι η ΑΚΤΩΡ συμμετέχει (μέσω κοινοπραξίας) σε διαγωνισμό σιδηροδρομικού έργου στη Ρουμανία προϋπολογισμού περίπου € 700 εκατ. ενώ έχει προεπιλεγεί για τη δεύτερη φάση του διαγωνισμού για τη «Γραμμή 4 του Αττικό Μετρό» προϋπολογισμού € 1,45 δις.

Αναφορικά με τις συμβάσεις έργων κατασκευής Φ/Β Πάρκων, η ΑΚΤΩΡ, το 2017 συνέχισε τη κατασκευαστική της δραστηριότητα στο εξωτερικό, κυρίως στη Βραζιλία, την Αγγλία και τη Χιλή ενώ επεκτάθηκε και στις αγορές της Αργεντινής και της Αυστραλίας. Τέλος, υπήρξε επαναδραστηριοποίηση στην κατασκευή σταθμών παραγωγής Φ/Β και Α/Π στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα :

- Στη Βραζιλία ολοκλήρωσε Φ/Β Πάρκα ισχύος περίπου 300MWp στις επαρχίες Minas Gerais και Bahia (ιδιοκτησίας EDF EN και TOTAL EREN), ενώ κατασκευάζει 120MW στην πολιτεία Minas Gerais (EDF EN). Σημειώνεται ότι στο πρώτο τρίμηνο του 2018 ξεκίνησε την κατασκευή 2 επιπλέον έργων (80MW στην πολιτεία Minas Gerais και 25MW στην πολιτεία Bahia).
- Στη Χιλή κατασκεύασε και ολοκλήρωσε 2 έργα ενώ ξεκίνησε την κατασκευή άλλων 2 (συνολική ισχύς 30MWp).
- Στην Αργεντινή, η εταιρεία ανέλαβε την κατασκευή Φ/Β Σταθμού 30MWp στην πολιτεία San Luis το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 1ο εξάμηνο του 2018.
- Στην Αυστραλία, η εταιρεία ανέλαβε την κατασκευή 3 Φ/Β Πάρκων ισχύος 240MWp (Childers, Susan River και Oakey II) στην πολιτεία Queensland τα οποία ξεκίνησαν κατά το 1ο τρίμηνο του 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθούν στο τέλος του 2018.
- Στην Ιταλία ανέλαβε την κατασκευή έργου 18MW από την ENI στη Σαρδηνία το οποίο θα κατασκευαστεί το 1ο εξάμηνο του 2018.
- Στην Ελλάδα ξεκίνησε την κατασκευή (στο 4ο τρίμηνο του 2017) Φ/Β Πάρκου 9MWp και ενός Α/Π ισχύος 40MW τα οποία θα ολοκληρωθούν εντός του 2018.

1.2. Προοπτικές

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2017 σε € 2,0 δις. Επιπλέον, υπάρχουν έργα ύψους € 437 εκατ. η υπογραφή των οποίων αναμένεται στο άμεσο μέλλον. Αυτή τη στιγμή οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισφέρουν περίπου το 43% των εσόδων της δραστηριότητας κατασκευής (έτος 2017) ενώ αντιπροσωπεύουν και το 50% του τρέχοντος κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

1.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η καθυστέρηση δημοπράτησης νέων κατασκευαστικών έργων στην Ελλάδα (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) αλλά και στις χώρες που δραστηριοποιείται η ΑΚΤΩΡ έχει επηρεάσει αρνητικά την αναπλήρωση του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου της εταιρείας και κατά συνέπεια μπορεί να επηρεάσει τα μελλοντικά έσοδα.

Επίσης, ο διεθνής ανταγωνισμός δυσχεραίνει τον προσπορισμό των έργων στις ξένες αγορές, γεγονός που ενισχύεται από την δυσκολία αποδοχής εγγυητικών επιστολών που εκδίδονται από τις ελληνικές τράπεζες και οι οποίες είναι απαραίτητες για την υποστήριξη των έργων.

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την έλλειψη ρευστότητας στον χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα μπορεί να επηρεάσουν τις προσπάθειες κάλυψης των πιθανών χρηματοδοτικών αναγκών της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2. ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

2.1. Σημαντικά γεγονότα

Για τη χρήση 2017 τα έσοδα του τομέα των Παραχωρήσεων ήταν € 222,9 εκατ. έναντι € 230,3 εκατ., το 2016 παρουσιάζοντας μείωση 3,2% καθώς εντός του 2017 δεν υπήρχαν κατασκευαστικά έσοδα (το κατασκευαστικό αντικείμενο του Μορέα είχε ολοκληρωθεί εντός του 2016) και παρόλο που η κίνηση στα ώριμα έργα παραχωρήσεων συνεχίζει να παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης π.χ. στην Αττική Οδό η κίνηση το 2017 αυξήθηκε κατά 3,0% έναντι του 2016.

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε € 103,7 εκατ. (περιλαμβάνουν όμως αντιστροφή προβλέψεων βαριάς συντήρησης ποσού € 25,8 εκατ.) έναντι € 83,7 εκατ. το 2016. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε € 79,1 εκατ. έναντι € 52,1 εκατ. και τα καθαρά κέρδη μετά τους φόρους σε € 54,8 εκατ. έναντι € 32,8 εκατ. το 2016.

Η έμφαση το 2017 ήταν να επιταχυνθούν και να ολοκληρωθούν οι εργασίες κατασκευής στα υπό εκτέλεση έργα παραχώρησης. Έτσι εντός του 2017 ολοκληρώθηκαν και τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία ο Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 17%) και ο Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 20%).

Το έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας της εταιρείας Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε πλήρη λειτουργία τον Ιούνιο 2017.

2.2. Προοπτικές

Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες νέων έργων υποδομών στην Ελλάδα και εκτιμάται ότι τα ιδιωτικά κεφάλαια θα συνεισφέρουν στην προσπάθεια αυτή μέσω Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα ιδιαίτερα λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων οικονομικών πόρων του Ελληνικού Δημοσίου.

Το επιχειρηματικό σχέδιο της θυγατρικής ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ, με κύριο γνώμονα τις συνέργειες με τις λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου, επικεντρώνεται σε:

- συμμετοχή σε νέα έργα που πραγματοποιούνται μέσω συμβάσεων ΣΔΙΤ ή συμβάσεων παραχώρησης
- επεκτάσεις και ενέργειες αύξησης της αποδοτικότητας των έργων της
- διεύρυνση συμμετοχών της μέσω της δευτερογενούς αγοράς

Τα υπό δημοπράτηση έργα στα οποία επικεντρώνεται η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ αφορούν τα:

- μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του έργου: Μόνιμη Υποθαλάσσια Ζεύξη Νήσου Σαλαμίνας
- Χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και των τριών κάθετων οδικών αξόνων, και
- παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της Μαρίνας Αλίμου
- Άλλα μελλοντικά έργα παραχώρησης στα οποία στοχεύει η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ περιλαμβάνουν: μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) στο Τμήμα Χανιά – Άγιος Νικόλαος.
- Έργα ΣΔΙΤ απορριμμάτων
- Έργα επεκτάσεων Αττικής Οδού

Σημειώνεται ότι ο Όμιλος – όντας σημείο αναφοράς στον τομέα υποδομών στην Ελλάδα - έχει εξασφαλίσει στρατηγικές συνεργασίες με διεθνείς συν-επενδυτές όπως ενδεικτικά με την ROADIS (θυγατρική της PSP Investments – το κορυφαίο συνταξιοδοτικό ταμείο του Καναδά) στο έργο Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, την Κοκ Holding (το μεγαλύτερο όμιλο συμμετοχών στην Τουρκία) στο έργο παραχώρησης της Μαρίνας Αλίμου και την VINCI (μια από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες διεθνώς) στο έργο παραχώρησης Υποθαλάσσιας Ζεύξης Σαλαμίνας.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τέλος σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες διαφαίνεται να υπάρχουν στην δευτερογενή αγορά των υπαρχόντων έργων παραχωρήσεων των οδικών αξόνων κατόπιν της ολοκλήρωσης κατασκευής τους το τελευταίο διάστημα και λαμβάνοντας υπόψη πιθανή πρόθεση από-επένδυσης υφιστάμενων μετόχων. Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος προτίθεται να εξετάσει πιθανή αύξηση των ποσοστών συμμετοχής του (ή/και νέας εισόδου) πάντα με γνώμονα την αποδοτικότητα των επενδυμένων κεφαλαίων και την ενίσχυση ευρύτερων συνεργιών.

2.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η εταιρεία ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ, η οποία ενοποιείται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, έχει αναγνωρισμένη απαίτηση ύψους Ευρώ 67,9 εκατ. από το Ελληνικό Δημόσιο σε συνέχεια των σχετικών διαιτητικών αποφάσεων που είχαν δικαιώσει την εταιρεία το 2010 και 2012 αναφορικά με την καταγγελία και διακοπή της Σύμβασης Παραχώρησης της Υποθαλάσσιας Αρτηρίας Θεσσαλονίκης. Το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε κατά των ανωτέρω διαιτητικών αποφάσεων επτά αγωγές ακυρώσεως. Από το Εφετείο Αθηνών εκδόθηκαν αποφάσεις επί των αγωγών αυτών, οι οποίες τις κάνουν δεκτές για λόγους τυπικούς (οι οποίοι σχετίζονται με τη σύνθεση του Διαιτητικού Δικαστηρίου), χωρίς να κριθεί επί της ουσίας η υπόθεση. Η εταιρεία έχει κινηθεί ήδη νομικές ενέργειες και εκτιμάει βάσει των συμβατικών όρων και της υφιστάμενης νομολογίας ότι η απαίτησή της είναι καθόλα βάσιμη και θα εισπραχθεί από το Ελληνικό Δημόσιο.

Για τα έργα που είναι ήδη σε λειτουργία, λόγω της οικονομικής συγκυρίας υπάρχει κίνδυνος μείωσης της κυκλοφορίας και συνεπώς των εσόδων των έργων, αν και η τάση από τις αρχές του 2015 είναι αυξητική ενώ, ειδικότερα στην περίπτωση της Αττικής Οδού, το σημερινό κόστος διέλευσης είναι χαμηλότερο από το συμβατικά ανώτερο επιτρεπτό όριο που δικαιούται να εφαρμόσει ο ανάδοχος.

Η αβεβαιότητα σε μακροοικονομικό επίπεδο καθώς και η διάθεση της πολιτικής ηγεσίας να προχωρήσει σε ιδιωτικοποιήσεις / νέα έργα παραχωρήσεων μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση νέων έργων.

Επιπλέον υπάρχει κίνδυνος μη εξασφάλισης χρηματοδότησης των συγχρηματοδοτούμενων/ αυτοχρηματοδοτούμενων έργων λόγω της κρίσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα, αντισταθμιζόμενος από την ενεργοποίηση ευρωπαϊκών πόρων (όπως του Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων), τη συνεχιζόμενη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών διεθνών αναπτυξιακών τραπεζών.

Τυχόν ταυτόχρονη υλοποίηση έργων παραχώρησης τα επόμενα 1-3, έτη ενδέχεται να επηρεάσει τη δυνατότητα του Ομίλου ως προς την παράλληλη διεκδίκηση / χρηματοδότησή τους, λόγω χρηματοοικονομικών περιορισμών αναφορικά με την ταυτόχρονη κάλυψη των απαιτούμενων ιδίων κεφαλαίων των έργων αυτών.

3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

3.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κύκλος εργασιών του τομέα Περιβάλλοντος για τη χρήση 2017 ανήλθε σε € 76,5 εκατ., μειωμένος κατά 28,4% έναντι εσόδων € 106,9 εκατ. το 2016, κυρίως λόγω μειωμένης κατασκευαστικής δραστηριότητας του κλάδου. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε ζημιές € 0,6 εκατ. έναντι κερδών € 5,0 εκατ. το 2016. Τα αποτελέσματα έχουν επηρεαστεί αρνητικά από την αντιστροφή κερδοφορίας κατασκευαστικών συμβολαίων, από την πρόβλεψη αποζημιώσεων σε συνέχεια σχετικής διαιτητικής απόφασης κατά της οποίας έχει ασκηθεί αγωγή ακύρωσής της, ενώπιον του Εφετείου Αθηνών, καθώς και από το αυξημένο κόστος διάθεσης δευτερογενών προϊόντων στη Γερμανία. Τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε ζημιές € 0,8 εκατ. έναντι κερδών € 3,4 εκατ. το 2016 ενώ τα αποτελέσματα μετά από φόρους ήταν ζημιές € 4,5 εκατ. έναντι ζημιών € 1,2 εκατ. το 2016.

Όπως αναφέρθηκε το πρώτο στην Ελλάδα ολοκληρωμένο έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας της εταιρείας Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. τέθηκε σε λειτουργία τον Ιούνιο του 2017. Το έργο περιλαμβάνει Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) δυναμικότητας 120.000 τόνων ετησίως, Χώρο υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), 10 Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) εκ των οποίων 9 υφιστάμενοι καθώς και Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης –Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) ενώ η συνολική

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

επένδυση ανέρχεται σε 48 εκατομμύρια ευρώ και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Jessica, την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και από ίδιους πόρους των ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. και ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.

Επίσης, εντός του 2017, ολοκληρώθηκε το έργο «Construction of the County Waste Management Centre Kastijun, County of Istria» στην Κροατία.

Τον Σεπτέμβριο 2017 η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. πιστοποιήθηκε κατά ISO 37001:2016 (κατά της διαφθοράς και της δωροδοκίας) και αποτελεί μια από τις πρωτοπόρες εταιρείες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο με τέτοια πιστοποίηση.

Εντός του 2017 προχώρησε η υπογραφή των παρακάτω συμβάσεων:

- Στις 27/12/2017 υπεγράφη η υπο-σύμβαση για την υλοποίηση της Γ Φάσης του έργου «Design, build and operate a solid waste disposal facility: A landfill gas recovery and power generation system in the existing Ghabawi Landfill, Amman, Jordan (23/1/2010)» προϋπολογισμού € 8,2 εκατ. το οποίο εκτελείται μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος JV HELECTOR SA - CONSTRUCTION COMPANY CHRISTOPHER D. CONSTANTINIDIS (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 49%),
- Στις 7/9/2017 υπογράφηκε η σύμβαση για την κατασκευή, συντήρηση και 20ετή λειτουργία των εγκαταστάσεων συλλογής και εκμετάλλευσης του παραγόμενου βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυρορράχης (δυναμικότητας 3,5 MW και συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης € 5 εκατ.)
- Στις 22/02/2017 μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Μηχανική Περιβάλλοντος ΑΕ (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 50%) υπογράφηκε σύμβαση αναφορικά με τη διαχείριση των ΧΥΤΑ Πολυγύρου και Ανθεμούντα συνολική αξίας € 6,1 εκατ. συμπεριλαμβανομένης προαίρεσης.
- Στις 18/09/2017 μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Μηχανική Περιβάλλοντος ΑΕ (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 50%) υπογράφηκε η Σύμβαση «Λειτουργία ΧΥΤΑ 2ης Διαχειριστικής Ενότητας Περιφέρειας Ηπείρου» συνολικής αξίας € 2,9 εκατ. συμπεριλαμβανομένης προαίρεσης.
- Στις 28/12/2017 υπεγράφη η Σύμβαση «Εργασίες διαμόρφωσης κυττάρων Β' φάσης» στην ΟΕΔΑ Φυλής συνολικής αξίας € 4,2 εκατ.

Επιπρόσθετα ανελήφθησαν άλλα μικρότερα έργα συνολικής αξίας € 4,1 εκατ.

Τέλος, στις 2/1/2018 υπογράφηκε η σύμβαση «Λειτουργία Κινητής Μονάδας Επεξεργασίας ΑΣΑ» που αφορά την διαχείριση των αστικών στερεών απορριμμάτων Καλαμάτας προϋπολογισμού € 5,0 εκατ. και στις αρχές του 2018 η Κοινοπραξία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Thalix (ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ 60%) αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος του έργου «Παροχή υπηρεσιών συλλογής και εκμετάλλευσης βιοαερίου στον ΧΥΤΑ των κεντρικών εγκαταστάσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας» εκτιμώμενης δυναμικότητας 1 MW.

3.2. Προοπτικές

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος εξακολουθεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η υποχρέωση της Ελλάδας να προσαρμοστεί στις επιταγές της ΕΕ ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται στη χώρα μας για τη διατήρηση παράνομων χωματερών, καθώς και οι ανορθόδοξες και ακριβές λύσεις που υιοθετούνται λόγω ανυπαρξίας ενός γενικότερου σχεδιασμού αποτελούν παράγοντες που καθιστούν επιβεβλημένη την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων και άρα την ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό η ΗΛΕΚΤΩΡ στοχεύει στην διεύρυνση των εργασιών της στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει εκτός από την Γερμανία, τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Επιπρόσθετα η ΗΛΕΚΤΩΡ αρχίζει να αξιολογεί ενδεχόμενη διείσδυση και στις αγορές των ΗΠΑ και της Κίνας καθώς οι δύο αυτές αγορές θεωρούνται στρατηγικές τόσο λόγω μεγέθους όσο και ελκυστικότητας και συμβατότητας της διαθέσιμης τεχνογνωσίας διαχείρισης απορριμμάτων της εταιρείας.

Το τρέχον ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΗΛΕΚΤΩΡ από συμβάσεις και κατασκευαστικά έργα (περιλαμβανομένων και αυτών που υπογράφηκαν μετά την 31.12.2017) ανέρχεται σε € 41,5 εκατ.

3.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Υπενθυμίζεται ότι στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 2015 του Ομίλου είχε συμπεριληφθεί πρόβλεψη € 10 εκατ. που αφορούσε τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της εταιρείας στην Κύπρο. Έχουν υπάρξει προχωρημένες συζητήσεις για τη σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας για τη λειτουργία της ολοκληρωμένης εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόσσης, που, σύμφωνα με προφορικές δηλώσεις αρμοδίων κυβερνητικών αξιωματούχων, έχει εγκριθεί επί της αρχής σε συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου η Διοίκηση του ομίλου εκτιμά ότι σύντομα οι συζητήσεις θα καταλήξουν σε οριστική συμφωνία για την διευθέτηση του θέματος.

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησης νέων έργων διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει αρνητικά το χρονοδιάγραμμα δημοπράτησης νέων έργων στη χώρα. Επίσης σημειώνεται ότι τα διαθέσιμα κεφάλαια ΕΣΠΑ 2014-2020 για έργα διαχείρισης απορριμμάτων υπολείπονται των συνολικών απαιτούμενων επενδύσεων που εκτιμώνται σε περίπου € 1,5 δις.

Επιπρόσθετα, η δύσκολη οικονομική συγκυρία και η περιορισμένη ρευστότητα από τις τράπεζες καθιστούν ακριβότερη και δυσχερέστερη τη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Τέλος, οι αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες και οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων είναι άλλος ένας μεγάλος κίνδυνος για τον κλάδο, όπως επίσης και οι χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

4. ΑΙΟΛΙΚΑ

4.1. Σημαντικά γεγονότα

Το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΝΕΜΟΣ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2017 σε 260,30 MW. Σήμερα βρίσκεται σε δοκιμαστική λειτουργία το αιολικό πάρκο Πευκιάς στη Βοιωτία, εγκατεστημένης ισχύος 9,9 MW και υπό κατασκευή έξι (6) αιολικά πάρκα, συνολικής ισχύος 187,1 MW. Επιπλέον, 472 MW έργων ΑΠΕ (κυρίως Αιολικά Πάρκα) βρίσκονται σε διάφορα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2017 ανήλθε σε 547 GWh που διοχετεύθηκαν στο δίκτυο, αυξημένη κατά 10,7 % σε σχέση με το 2016 εξαιτίας της αυξημένης εγκατεστημένης ισχύος παρά τα δυσμενέστερα ανεμολογικά δεδομένα της περιόδου συγκριτικά με εκείνα της προηγούμενης χρήσης, όπως φαίνεται από το μέσο ετήσιο capacity factor¹ της χρήσης του 2017 που ήταν 25,3% έναντι 26,9% το 2016.

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου των αιολικών πάρκων κατά το 2017 ανήλθε σε € 49,7 έναντι € 45,2 εκατ. το 2016 παρουσιάζοντας αύξηση 9,9% λόγω αυξημένης εγκατεστημένης δυναμικότητας και παρά τα δυσμενέστερα ανεμολογικά δεδομένα της περιόδου. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε € 21,9 εκατ. έναντι € 21,7 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση, αυξημένα κατά 1,1%. Το περιθώριο αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης (Περιθώριο EBIT) για τη χρήση 2017 ήταν 44,1%. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν € 12,6 εκατ. έναντι € 15,3 εκατ. το 2016 και τα κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε € 9,6 εκατ. έναντι € 10,6 εκατ..

¹ Capacity Factor είναι το πηλίκο της παραχθείσας ηλεκτρικής ενέργειας στη διάρκεια του έτους προς τη μέγιστη δυνατή ενέργεια που θεωρητικά θα μπορούσε να παραχθεί στο έτος εφόσον οι μονάδες λειτουργούσαν στο 100% της δυναμικότητάς τους.

4.2. Προοπτικές

Οι προοπτικές για την αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα παραμένουν θετικές. Με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας θα πρέπει να υπάρξει αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος αιολικών πάρκων από 2.652 MW στα τέλη του 2017 (HWEA, Wind Energy Statistics – 2017) σε 7.500 MW το 2020. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΥΠΕΝ, όπως αυτές διατυπώνονται στην «Περιγραφή Σχήματος Λειτουργικής Ενίσχυσης στους τομείς των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ» (Φεβ. 2016), εκτιμάται ότι θα εγκατασταθούν περίπου 2.200 έως 2.700 MW νέων έργων ΑΠΕ στο διάστημα 2016 - 2020, στη συντριπτική τους πλειοψηφία αιολικά. Το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των έργων ΑΠΕ σύμφωνα με το Ν. 4414/2016 προβλέπει μεταβολή του καθεστώτος τιμολόγησης από Feed-in-Tariff σε Feed-in-Premium και μηχανισμό βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης ισχύος μέχρι την ολοκληρωμένη ανάληψη της ευθύνης εξισορρόπησης από τους παραγωγούς ΑΠΕ, διατηρεί, όμως, προτεραιότητα στην κατανομή φορτίου και 20ετείς συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΕΔΠ), στοιχεία που δίνουν σημαντικό κίνητρο επιτάχυνσης υλοποίησης των έργων, δεδομένου ότι οι εφαρμοστέες ταρίφες (ΤΑ) των ΣΕΔΠ που θα υπογράφονται από το 2018 και εφεξής θα καθορίζονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Στο πλαίσιο αυτό προτεραιότητα της θυγατρικής εταιρείας είναι η υλοποίηση νέων αιολικών πάρκων δυναμικότητας 187,1 MW ενώ συνεχίζει την αδειοδοτική διαδικασία για την ανάπτυξη όλων των έργων του χαρτοφυλακίου της. Οι προτεραιότητες αξιολογούνται και αναθεωρούνται τακτικά συναρτήσει της σημειούμενης προόδου στην αδειοδότηση, με κυρίαρχο κριτήριο την ταχύτερη δυνατή υλοποίηση των έργων εκείνων που «ωριμάζουν» αδειοδοτικά. Παράλληλα, η θυγατρική προετοιμάζεται αφενός μεν για τους προβλεπόμενους από το Ν. 4414/2016 διαγωνισμούς, αφετέρου δε για την αποτελεσματική συμμετοχή της στο νέο τρόπο λειτουργίας της αγοράς ΑΠΕ (Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός).

4.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η αβεβαιότητα που απορρέει από τη δημοσιονομική κρίση και την ύφεση στην Ελλάδα αλλά και οι εξελίξεις στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τα προβλήματα ρευστότητας της βασικής εταιρείας του κλάδου δύναται να επηρεάσει αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του κλάδου.

Οι κύριοι πελάτες της δραστηριότητας των Αιολικών είναι οι ΔΕΔΔΗΕ και ΛΑΓΗΕ. Τα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπιζαν οι ΛΑΓΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ είχαν ως αποτέλεσμα τη ψήφιση του Ν. 4414/2016 βάσει του οποίου προβλέπεται, μεταξύ άλλων αναδιάρθρωση και ενίσχυση των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ. Με βάση τα μέτρα αυτά το έλλειμμα του εν λόγω Λογαριασμού σταδιακά εξαλείφθηκε και μάλιστα στα τέλη του 2017 επετεύχθη πλεόνασμα (€ 42,5 εκ., Μηνιαίο Δελτίο Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ Διασυνδεδεμένου Συστήματος & Δικτύου, ΛΑΓΗΕ Α.Ε., Δεκ. 2017). Παρ' όλα αυτά, ο κίνδυνος δεν έχει οριστικά εξαλειφθεί και μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της δραστηριότητας.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ο τομέας των ΑΠΕ αντιμετωπίζει ακόμα προκλήσεις λόγω πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών αδειοδότησης για την ανάπτυξη και λειτουργία νέων έργων καθώς και προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με πιθανό αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση ή/και την αναστολή υλοποίησης έργων. Επιπλέον, ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τα λειτουργικά αποτελέσματα αλλά και την ικανότητα της εταιρείας να χρηματοδοτήσει νέα έργα ΑΠΕ.

Σημαντική πηγή κινδύνων αποτελεί η έλλειψη κτηματογράφησης, τίτλων ιδιοκτησίας και χαρακτηρισμού ως δημοσίων ή ιδιωτικών των εκτάσεων, όπου εγκαθίστανται έργα ΑΠΕ.

Η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες, οι οποίες είναι από τη φύση τους ευμετάβλητες και διαφέρουν από έτος σε έτος, συνεπάγεται αυξομειώσεις της ηλεκτροπαραγωγής και των σχετικών εσόδων του κλάδου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

5.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κλάδος της ανάπτυξης ακινήτων του Ομίλου είχε για το 2017 έσοδα € 6,8 εκατ. έναντι € 7,0 εκατ., το 2016. Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης ανήλθε σε ζημιές € 1,3 εκατ. (περιλαμβάνει απομείωση επενδυτικών ακινήτων ποσού € 1,2 εκατ.) έναντι κερδών € 0,6 το 2016 (που περιλάμβανε απομείωση επενδυτικών ακινήτων ποσού € 1,5 εκατ.). Τα αποτελέσματα μετά από φόρους ανήλθαν σε ζημιές € 3,6 εκατ. έναντι ζημιών € 2,2 εκατ. το 2016.

Η κύρια δραστηριότητα του κλάδου αυτή τη στιγμή είναι η λειτουργία του εμπορικού πάρκου «Smart Park» στο ακίνητο της θυγατρικής «ΓΥΑΛΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ» στη Γυαλού στα Σπάτα Αττικής. Σε αντίθεση με την καταγεγραμμένη πτώση του λιανικού εμπορίου στις οργανωμένες αναπτύξεις τα μεγέθη του «Smart Park» παραμένουν και το 2017 θετικά με το 100% της επιφάνειάς του να είναι μισθωμένο από γνωστές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

5.2. Προοπτικές

Οι δραστηριότητες του Ομίλου έχουν επικεντρωθεί στην επέκταση της Β' φάσης του «Smart Park», δομήσιμη επιφάνειας 15.500 τ.μ. περίπου και της αναμενόμενης έγκρισης του Προεδρικού Διατάγματος πολεοδόμησης του ακινήτου της Κάντζας, δομήσιμη επιφάνειας 95.000 τ.μ. περίπου καθώς και εξέταση επανεργοποίησης ανάπτυξης των ακινήτων που διαθέτει στη Ρουμανία λόγω σημαδιών επαναθέρμανσης της οικονομίας της.

5.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Παρόλο που η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα επηρεάζει αρνητικά τις καταναλωτικές δαπάνες του πληθυσμού το χαρτοφυλάκιο μισθωτών του «Smart Park» είναι ισχυρό και υγιές. Το Πάρκο έχει παρουσιάσει αισθητή άνοδο τα τελευταία χρόνια και αντιμετωπίζει με επιτυχία την οικονομική κρίση στην εξάχρονη λειτουργία του καθιστώντας το μία από τις επιτυχημένες οργανωμένες αναπτύξεις εμπορικών ακινήτων. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα των ενοικιαστών του Smart Park και ως εκ τούτου να υπάρξει ενδεχόμενο αναδιαπραγματεύσεων με τους ενοικιαστές το οποίο εκτιμάται ότι δεν θα επηρεάσει την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων του.

Τέλος αν δεν αυξηθεί τελικά η ζήτηση στην ακίνητη περιουσία, υπάρχει κίνδυνος καθυστέρησης στην ανάπτυξη των ακινήτων του Ομίλου στην Ελλάδα και Ρουμανία.

6. ΛΟΙΠΑ

Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί

Ο Όμιλος συμμετέχει στην εταιρεία ELPEDISON μέσω της θυγατρικής του εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ (HE&D), η οποία λειτουργεί και εκμεταλλεύεται δύο ιδιόκτητες υπερσύγχρονες μονάδες τεχνολογίας συνδυασμένου κύκλου φυσικού αερίου στη Θεσσαλονίκη (390 MW) και τη Θίβη Βοιωτίας (421 MW), δραστηριοποιούμενη παράλληλα και στην πώληση ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές.

Η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες της εταιρείας ανήλθε σε 2,58TWh έναντι 2,21 TWh το 2016, παρουσιάζοντας αύξηση 10%. Η τάση αυξημένης παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από τις μονάδες της ELPEDISON POWER αναμένεται να συνεχισθεί και στο 2018. Στον τομέα της λιανικής, οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές ανήλθαν σε 1,65 TWh, παρουσιάζοντας αύξηση 63% έναντι του 2016.

Τα έσοδα ανήλθαν σε € 414,3 εκατ. έναντι € 322,2 εκατ. το 2016 κυρίως ως αποτέλεσμα αυξημένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και από αυξημένα έσοδα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ήταν κέρδη € 2,8 εκατ. έναντι κερδών € 4,2 εκατ. το 2016 ενώ το αποτέλεσμα μετά από φόρους ανήλθε σε ζημιές € 12,0 εκατ. έναντι ζημιών € 18,1 εκατ. το 2016.

Καζίνο

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ για το 2017 ανήλθε σε € 84,2 εκατ. έναντι € 87,7 εκατ. το 2016. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ήταν ζημιές € 1,6 εκατ. το 2017 έναντι κερδών € 1,7 εκατ. το 2016. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε ζημιές € 1,7 εκατ. έναντι κερδών € 1,4 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση, ενώ τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε ζημιές € 1,8 εκατ. έναντι κερδών € 0,8 εκατ.

Σημειώνεται ότι στις οικονομικές καταστάσεις του 2017 ο όμιλος προέβη σε απομείωση της αξίας συμμετοχής στην εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ κατά το ποσό των € 23,7 εκατ. ενώ τον Ιανουάριο 2018 προέβη σε πώληση της συμμετοχής του στην εταιρεία έναντι ποσού € 13,5 εκατ.

IV. Μη Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι η ανάδειξή του σε έναν από τους κορυφαίους περιφερειακούς Ομίλους στους τομείς της κατασκευής, των παραχωρήσεων, των υπηρεσιών περιβάλλοντος και ενέργειας με την παραγωγή ποιοτικών έργων και υπηρεσιών. Με βάση τις πωλήσεις ο όμιλος κατέχει την 36^η θέση στη λίστα της Deloitte (Ιούνιος 2017) των 50 μεγαλύτερων «Ευρωπαϊκών Κατασκευαστικών Δυνάμεων» για το 2016.

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι η μακρόχρονη εμπειρία και η άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησής του, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους. Κατά την άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ο Όμιλος δίνει έμφαση στις ακόλουθες παραμέτρους :

- εταιρική διακυβέρνηση,
- ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού,
- διαφάνεια, εταιρική ευθύνη και κανονιστική συμμόρφωση,
- σεβασμό και προστασία του περιβάλλοντος,
- διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων
- κοινωνική υπευθυνότητα.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2190/1920, άρθρο 43^α παράγραφος 3δ, Ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, Ν. 3693/2008 άρθρο 37 και Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43ββ, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 1 και 2 του 4403/2016). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.ellaktor.com.

Η Εταιρεία δεν είχε υιοθετήσει, για την κλειόμενη χρήση 2017, πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης επιπλέον των προβλέψεων της σχετικής νομοθεσίας.

Ανθρώπινο δυναμικό

Ο Όμιλος βασίζεται ιδιαίτερα στο ανθρώπινο δυναμικό του για την επίτευξη των εταιρικών του στόχων. Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ασφαλές και δίκαιο περιβάλλον εργασίας, τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, προσφέρει ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές καθώς και πρόσθετη ασφαλιστική νοσοκομειακή κάλυψη.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Προκειμένου να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες επιλογής, επιμόρφωσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής του προσωπικού του. Στο πλαίσιο δημιουργίας ενός σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που προάγει την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων, εφαρμόζονται Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας, με βάση το πρότυπο OHSAS 18001.

Ο Όμιλος στις 31.12.2017 απασχολούσε 5.755 άτομα (5.856 άτομα το 2016) και η Εταιρεία 20 άτομα (19 άτομα το 2016). Στην Ελλάδα το 79% του απασχολούμενου προσωπικού είναι άνδρες και το 21% είναι γυναίκες, ενώ το 78% του απασχολούμενου προσωπικού στην Ελλάδα είναι κάτω των 50 ετών.

Κανονιστική Συμμόρφωση

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης το οποίο έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση ζητημάτων Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Ο Όμιλος επιδιώκει να διεξάγει τις δραστηριότητές του έντιμα, ηθικά, με ακεραιότητα και σε συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και πρότυπα, τις πολιτικές και τις οδηγίες του Ομίλου, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας του. Στον Κώδικα Δεοντολογίας αποτυπώνονται οι βασικές αρχές που διέπουν την επιχειρηματική πρακτική και πολιτική του Ομίλου, αλλά και τη συμπεριφορά των εργαζομένων του.

Περιβαλλοντικά θέματα

Ο Όμιλος επιδιώκει την προστασία και το σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του. Τόσο στη μητρική όσο και στις θυγατρικές εταιρείες υιοθετούνται οι αρχές της αειφόρου ανάπτυξης. Ως εκ τούτου ο Όμιλος στοχεύει στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας και στην ανάπτυξη φιλικών τεχνολογιών προς το περιβάλλον. Ο Όμιλος εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης εξασφαλίζοντας τη νομοθετική συμμόρφωση και τον περιβαλλοντικό έλεγχο των έργων και δραστηριοτήτων του. Στο παραπάνω πλαίσιο έξι εταιρείες του ομίλου έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO 14001 και μια εταιρεία κατά EMAS, με απώτερο στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του Ομίλου.

Οι Περιβαλλοντικές Δράσεις του Ομίλου αφορούν στον περιορισμό των παραγόμενων αποβλήτων, στην επαναχρησιμοποίηση, στη διαχείριση αποβλήτων, στην ανακύκλωση, στη χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον υλικών, στη χρήση ΑΠΕ, στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων, στη χρήση νέας τεχνολογίας φιλικής προς το περιβάλλον, κλπ.

Τέλος στον Όμιλο γίνονται προσπάθειες ενεργειακού σχεδιασμού των εταιρειών με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και συμβολή του Ομίλου στην εθνική και ευρωπαϊκή επίδιωξη μείωσης της κατανάλωσης σε ποσοστό 20% έως το 2020. Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόζονται Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας, ενώ το 2017 δύο εταιρείες του Ομίλου πιστοποιήθηκαν κατά ISO 50001:2011 και άλλες δύο εντός του 2018.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τις καταναλώσεις των κεντρικών γραφείων του ομίλου στο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και επαληθεύονται από τον Φορέα Πιστοποίησης TÜV HELLAS ως προς την ορθότητά τους. Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα αποτελέσματα των 2 τελευταίων ετών:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

	2017	2016
ΕΙΔΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ		
Θέρμανση (ηλεκτ. ενέργεια) [kwh]	28.786	12.426
Θέρμανση (θερμική ενέργεια) [kwhth]	1.308.454	563.355
Ψύξη [kwh]	529.832	544.474
Ηλεκτρική ενέργεια [kwh]	3.154.445	3.164.858
Συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας [kwh]	10.521.766	9.769.611
ΕΚΠΟΜΠΗΣ		
Εκπομπές ρύπων [kg CO2]	9.316.543	9.193.068
ΝΕΡΟ		
Κατανάλωση νερού [m ³]	13.161	13.881

Διαχείριση Χρηματοοικονομικών κινδύνων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τις εμπορικές απαιτήσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισόδυναμα, τους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και το δανεισμό.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

V. Σημαντικές συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 αφορούν συναλλαγές της Εταιρείας με τις ακόλουθες εταιρείες (συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42^ε του Κ.Ν. 2190/1920) και παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2017

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	1.846	-	206	4.897	213
ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	192	-	28	19	650
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	134	9.000	2.093	-	50.812
REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	21	-	50	88	-
ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	71	-	656	-	162
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	20	-	-	8	-
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	173	-	-	35	-
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	180	-	-	15	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	35	-	-	13	-
ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	51	-	-	60	-
ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	2	-	4	125	20

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Συγγενείς</i>					
ATHENS RESORT CASINO ΑΕ	-	245	-	-	-
ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	-	-	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	2.724	9.000	3.036	5.259	51.858
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΓΕΝΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ	-	245	-	1	-

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2016

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	1.827	-	219	4.669	198
ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	189	-	29	154	622
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	133	11.300	2.210	6.105	48.700
REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	20	-	-	127	-
ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	70	-	756	-	215
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	20	-	-	6	-
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	172	-	-	96	-
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	178	-	-	14	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	34	-	-	16	-
ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	51	-	-	38	-
ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	2	-	1	103	19
<i>Συγγενείς</i>					
ATHENS RESORT CASINO ΑΕ	-	385	-	-	-
ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	-	-	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	2.696	11.300	3.215	11.327	49.754
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΓΕΝΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ	-	385	-	1	-

Αναφορικά με τις ανωτέρω συναλλαγές του 2017 διευκρινίζονται τα εξής:

Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών αφορούν κυρίως σε τιμολόγηση δαπανών και μισθώσεις ακινήτων προς θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ενώ οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών αφορούν κυρίως εργολαβικές συμβάσεις της μητρικής Εταιρείας με θυγατρικές.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας αφορούν, κυρίως, σε συμβατικές υποχρεώσεις για συντήρηση των κτιριακών της εγκαταστάσεων και σε τιμολόγηση δαπανών και εργολαβικών συμβάσεων από εταιρείες του Ομίλου.

Οι απαιτήσεις της Εταιρείας αφορούν κυρίως σε απαιτήσεις από την παροχή υπηρεσιών διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης προς εταιρείες του Ομίλου, την εκμίσθωση γραφειακών χώρων και τη χορήγηση δανείων προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και σε απαιτήσεις από μερίσματα εισπρακτέα.

Τα έσοδα από συμμετοχές αφορούν μερίσματα από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης του Ομίλου, κατά την περίοδο 01.01-31.12.2017 ανήλθαν σε ευρώ 7.617 χιλ. και της Εταιρείας σε ευρώ 1.103 χιλ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειες αυτών).

Δεν υπάρχουν μεταβολές των συναλλαγών μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές συνέπειες στη χρηματοοικονομική θέση και στις επιδόσεις της Εταιρείας για την περίοδο 01.01-31.12.2017.

Όλες οι συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

VI. Σημαντικά Γεγονότα μετά τις 31.12.2017

Τον Ιανουάριο 2018 ο όμιλος προέβη σε πώληση της συμμετοχής του στην εταιρεία ATHENS RESORT CASINO έναντι ποσού € 13,5 εκατ.

Η παρούσα ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017 έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.ellaktor.com.

Β.2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ για τη διαχειριστική χρήση 2017, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν.3556/2007, όπως ισχύει.

- α. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 182.311.352,39 και διαιρείται σε 177.001.313 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 1,03 εκάστη. Όλες οι μετοχές είναι κοινές, ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στον κλάδο «Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών».
- β. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- γ. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές και δικαιώματα ψήφου, κατά την έννοια των διατάξεων του ν.3556/2007, όπως ισχύει :

ΜΕΤΟΧΟΣ

ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	15,017% ⁽¹⁾
2. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΡΑΣ του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	5,577% ⁽¹⁾
3. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ του ΠΑΡΙΣΗ	5,294% ⁽¹⁾
4. AMBER CAPITAL MANAGEMENT LP	5,200% ^{(2)*}
5. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ του ΠΑΡΙΣΗ	5,070% ⁽²⁾

⁽¹⁾ Άμεση και έμμεση συμμετοχή

⁽²⁾ Έμμεση συμμετοχή

* J. Oughourlian, Απότατος Ελέγχων

- δ. Δεν υφίστανται κάτοχοι μετοχών οι οποίες, δυνάμει καταστατικής διατάξεως, παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.
- ε. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου και στις προθεσμίες ασκήσεως δικαιωμάτων ψήφου, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- στ. Δεν υφίστανται συμφωνίες μεταξύ μετόχων, οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.
- ζ. Δεν υφίστανται κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.
- η. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή ορισμένα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν έχουν την αρμοδιότητα για την έκδοση νέων μετοχών παρά μόνο κατά τους ορισμούς του νόμου.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, στις 9.12.2008, α) αποφασίσθηκε η κατάργηση του υιοθετηθέντος, με την από 10ης Δεκεμβρίου 2007 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας, προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (άρθρο 16 παρ. 1 κ.ν. 2190/1920) και β) εγκρίθηκε η κατ' άρθρο 16 παρ. 1 επ. κ.ν. 2190/1920, νέου, σε αντικατάσταση του καταργηθέντος, προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών έως ποσοστού 10% κατ' ανάτατο όριο του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των ήδη αποκτηθεισών μετοχών, διάρκειας έως και 2 ετών και με κατώτατη και ανώτατη τιμή αποκτήσεως ιδίων μετοχών το ποσό των 1,03 Ευρώ (ονομαστική αξία της μετοχής) και 15,00 Ευρώ, αντιστοίχως. Η εν λόγω Έκτακτη Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό της Συμβούλιο, όπως προβεί σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 κ.ν. 2190/1920, και με τους όρους του Κανονισμού 2273/2003 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σε εκτέλεση των παραπάνω αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων και κατ' εφαρμογή των αποφάσεων της από 21.1.2008 και 10.12.2008 του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, αποκτήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 24.1.2008 έως 31.12.2008 3.054.732 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1,73% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 21.166.017 και με μέση τιμή κτήσης 6,93 Ευρώ ανά μετοχή. Από 01.01.2009 έως 31.12.2009 αποκτήθηκαν, επίσης, 1.515.302 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,86% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 5.906.258 και με μέση τιμή κτήσης 3,90 Ευρώ ανά μετοχή. Τέλος από 01.01.2010 έως και 8.12.2010, ημερομηνία λήξης του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών, η Εταιρεία δεν προέβη σε αγορά ιδίων μετοχών.

Σε εκτέλεση και κατ' εξουσιοδότηση της από 24.06.2016 απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., στην αυθημερόν συνεδρίασή του, αποφάσισε, κατ' άρθρο 16 παρ. 1 επ. κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, την θέσπιση προγράμματος αγοράς από την Εταιρεία ιδίων μετοχών, για κάθε επιτρεπόμενη εκ του νόμου χρήση και σκοπό, έως συμπληρώσεως ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής, συνυπολογιζομένου στο ανωτέρω ποσοστό και των ιδίων μετοχών, που η Εταιρεία ήδη κατέχει δυνάμει των από 10.12.2007 και 9.12.2008 αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεών της, και αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του νυν καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Ως διάρκεια του προγράμματος, ορίζεται περίοδος δύο (2) ετών από την ημερομηνία έγκρισης αυτού από τη Γενική Συνέλευση, ήτοι έως και τις 23 Ιουνίου 2018, και οι, δυνάμει αυτού, (τυχόν) αγορές θέλουν διενεργηθεί με κατώτατη τιμή αγοράς ίση προς εξήντα λεπτά του ευρώ (0,60) και ανώτατη τιμή αγοράς ίση προς τρία ευρώ (3,00) ανά αγοραζόμενη μετοχή. Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξουσιοδοτήθηκε, για τη ρύθμιση όλων των διατυπώσεων και διαδικασιών επί του υπόψη θέματος, συμπεριλαμβανόμενης της εξασφάλισης της προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των ομολογιούχων δανειστριών τραπεζών της Εταιρείας, όπως προβλέπεται στην σχετική σύμβαση.

Σήμερα η Εταιρεία κατέχει 4.570.034 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 27.072.275 και με μέση τιμή κτήσης 5,92 Ευρώ ανά μετοχή.

- θ. Δεν υφίσταται σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημοσίας προτάσεως.
- ι. Δεν υφίσταται συμφωνία, που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραιτήσεως ή απολύσεως χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχολήσεώς τους εξαιτίας δημοσίας προτάσεως, παρά μόνο υπό τους ορισμούς του νόμου.

B.3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κ.Ν. 2190/1920, άρθρο 43ββ)

α) Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2190/1920, άρθρο 43^α παράγραφος 3δ, Ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, Ν. 3693/2008 άρθρο 37 και Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43ββ, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 1 και 2 του 4403/2016). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.ellaktor.com.

β) Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Η Εταιρεία δεν είχε υιοθετήσει, για την κλειόμενη χρήση 2017, πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης επιπλέον των προβλέψεων της σχετικής νομοθεσίας.

γ) Περιγραφή Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, των οποίων φέρει την ευθύνη, στοχεύοντας στην εγκατάσταση και διαχείριση συστημάτων που βελτιστοποιούν την ικανότητα διαχείρισης των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι επίσης υπεύθυνο για την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων, περιλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται από την Επιτροπή Ελέγχου η οποία ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω τριμηνιαίων αναφορών για το υφιστάμενο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, καθώς και με αναφορές, από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με σοβαρά ζητήματα ελέγχου, ή περιστατικών που ενδεχομένως να έχουν σημαντικές οικονομικές και επιχειρηματικές συνέπειες.

- (i) Σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνδράμει στην αποτελεσματική διακυβέρνηση της Εταιρείας και των θυγατρικών της που βρίσκονται υπό τον έλεγχό της (εφεξής θα αναφέρονται από κοινού για λόγους συντομίας «Ομίλος»), σύμφωνα με όσα ορίζει η νομοθεσία και ειδικότερα το άρθρο 44 του ν. 4449/2017 αναφορικά με τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε ατομικό και ενοποιημένο επίπεδο, την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και την εποπτεία του τακτικού ελέγχου.

Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου

1. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη, τα οποία στην πλειονότητά τους πρέπει να είναι ανεξάρτητα κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, και αποτελεί είτε ανεξάρτητη επιτροπή, είτε επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και από μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας. Ως μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορούν να είναι τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή και πρόσωπα που δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, πληρούν όμως τις προϋποθέσεις περί ανεξαρτησίας των σχετικών διατάξεων του ν. 3016/2002, γεγονός που καταγράφεται αιτιολογημένα κατά την εκλογή τους.
2. Η θητεία των Μελών της Επιτροπής Ελέγχου διαρκεί μέχρι τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός εάν άλλως αποφασιστεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης.
3. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η Εταιρεία και τουλάχιστον ένα μέλος της είναι ορκωτός ελεγκτής λογιστής σε

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- αναστολή ή συνταξιούχος ή διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στην ελεγκτική και λογιστική. Η αξιολόγηση των υποψηφίων μελών της Ελεγκτικής Επιτροπής διενεργείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν υποβολής πρότασης της επιτροπής ανάδειξης υποψηφιοτήτων, εφόσον υφίσταται.
4. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ορίζεται από τα μέλη της ή εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και είναι υποχρεωτικά ανεξάρτητος από την Εταιρεία κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει.
 5. Η Επιτροπή Ελέγχου για την υλοποίηση του έργου της συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, ήτοι τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές ετησίως, και εκτάκτως όποτε απαιτηθεί. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου συγκαλεί τα μέλη της με έγγραφη πρόσκληση, που μπορεί να αποστέλλεται με email, τουλάχιστον δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν τη συνεδρίαση και περιλαμβάνει τα θέματα της ημερησίας διάταξης, καθώς και την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της συνεδρίασης. Η Επιτροπή Ελέγχου μπορεί να συνεδριάζει και χωρίς προηγούμενη πρόσκληση του Προέδρου της, εφόσον παρίστανται όλα τα μέλη της. Η Επιτροπή Ελέγχου δύναται να συνεδριάζει έγκυρα και με τηλεδιάσκεψη. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ισοδυναμεί με συνεδρίαση και απόφαση ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου

Με την επιφύλαξη της ευθύνης των μελών του Διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας, η Επιτροπή Ελέγχου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό ενημερώνει το Διοικητικό συμβούλιο υποβάλλοντας σχετική αναφορά για τα θέματα που προέκυψαν από τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας αναλυτικά:
 - α) Τη συμβολή του υποχρεωτικού ελέγχου στην ποιότητα και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή στην ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γνωστοποιήσεων, που εγκρίνει το Διοικητικό συμβούλιο και δημοσιοποιείται και
 - β) Τον ρόλο της Ελεγκτικής Επιτροπής στην υπό (α) ανωτέρω διαδικασία, δηλαδή καταγραφή των ενεργειών που προέβη η Ελεγκτική Επιτροπή κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του υποχρεωτικού ελέγχου.Στο πλαίσιο της ανωτέρω ενημέρωσης του Διοικητικού συμβουλίου η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει υπόψη της το περιεχόμενο της συμπληρωματικής έκθεσης, την οποία ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής της υποβάλει και η οποία περιέχει τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου που διενεργήθηκε και πληροί τουλάχιστον τις συγκεκριμένες απαιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014.
2. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι αρμόδια να παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας και του Ομίλου. Στις παραπάνω ενέργειες της Επιτροπής περιλαμβάνεται και η λοιπή πληροφόρηση που δημοσιοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο (π.χ χρηματιστηριακές ανακοινώσεις, δελτία τύπου) σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλει προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας, αν το κρίνει αναγκαίο.
3. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί εξετάζει και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών, διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας της Εταιρείας και του Ομίλου, αναφορικά αφενός με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και αφετέρου με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Περατέρω, παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της, σύμφωνα με τα επαγγελματικά πρότυπα καθώς και το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της, χωρίς ωστόσο να επηρεάζει την ανεξαρτησία της. Επίσης, η Ελεγκτική Επιτροπή επισκοπεί τη

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς τον εσωτερικό έλεγχο και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες της Εταιρείας και του Ομίλου, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή υποβάλλει στο Διοικητικό συμβούλιο τις διαπιστώσεις της, καθώς και τυχόν προτάσεις βελτίωσης.

4. Παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014. Συγκεκριμένα:

Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται για τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από τη Διοίκηση.

Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επίσης από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή επί του ετήσιου προγράμματος υποχρεωτικού ελέγχου πριν από την εφαρμογή του, προβαίνει σε αξιολόγηση του και βεβαιώνεται ότι το ετήσιο πρόγραμμα υποχρεωτικού ελέγχου θα καλύψει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου της εταιρείας και του Ομίλου. Περαιτέρω, η επιτροπή ελέγχου υποβάλλει προτάσεις και για λοιπά σημαντικά θέματα, όταν το κρίνει σκόπιμο.

Για την υλοποίηση των παραπάνω, η Επιτροπή Ελέγχου αναμένεται να πραγματοποιεί συναντήσεις με τη διοίκηση/ αρμόδια διευθυντικά στελέχη κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των οικονομικών εκθέσεων καθώς επίσης και με τον Ορκωτό Ελεγκτή λογιστή της Εταιρείας και του Ομίλου κατά το στάδιο προγραμματισμού του ελέγχου, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του και κατά το στάδιο προετοιμασίας των εκθέσεων ελέγχου.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να λάβει υπόψη της και να εξετάσει τα πιο σημαντικά ζητήματα και τους κινδύνους που ενδέχεται να έχουν επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου, καθώς και στις σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης κατά την σύνταξή τους.

Κατωτέρω, αναφέρονται ενδεικτικά θέματα που αναμένεται να έχουν εξετασθεί και αξιολογηθεί διεξοδικά από την επιτροπή ελέγχου στο βαθμό που είναι σημαντικά για την εταιρία, και τον Όμιλο, αναφέροντας συγκεκριμένες ενέργειες επ' αυτών στην ενημέρωσή της προς το διοικητικό συμβούλιο:

- Αξιολόγηση της χρήσης της παραδοχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.
- Σημαντικές κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία.
- Αξιολόγηση ανακτησιμότητας περιουσιακών στοιχείων.
- Λογιστική αντιμετώπιση εξαγορών.
- Επάρκεια γνωστοποιήσεων για τους σημαντικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η εταιρία.
- Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.
- Σημαντικές ασυνήθεις συναλλαγές.

Συναφώς εφίσταται η προσοχή στην έγκαιρη και ουσιαστική επικοινωνία της Επιτροπής Ελέγχου με τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή ενόψει της σύνταξης της έκθεσης ελέγχου και της συμπληρωματικής έκθεσης του τελευταίου προς την επιτροπή ελέγχου.

Επιπλέον, η επιτροπή ελέγχου επισκοπεί τις οικονομικές εκθέσεις της Εταιρείας και του Ομίλου, πριν την έγκρισή τους από το αντίστοιχο διοικητικό συμβούλιο, προκειμένου να αξιολογήσει την πληρότητα και τη συνέπεια αυτών σε σχέση με την πληροφόρηση που έχει τεθεί υπόψη της καθώς και με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η εταιρία και ενημερώνει σχετικά το διοικητικό συμβούλιο.

5. Η Επιτροπή Ελέγχου επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27 καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

υπηρεσιών στην Εταιρεία , αλλά και στον Όμιλο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

6. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών της Εταιρείας και του Ομίλου και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παράγραφος 8 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.
7. Η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί την επάρκεια, τη στελέχωση και την οργανωτική δομή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της και εντοπίζει τυχόν αδυναμίες της. Εφόσον κριθεί σκόπιμο, η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου να διαθέτει τα απαραίτητα μέσα, να είναι επαρκώς στελεχωμένη με δυναμικό με επαρκείς γνώσεις, εμπειρία και εκπαίδευση, να μην υπάρχουν περιορισμοί στο έργο της και να έχει την προβλεπόμενη ανεξαρτησία.

Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της πριν από την εφαρμογή του και προβαίνει σε αξιολόγησή του, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου καθώς και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων. Στο πλαίσιο της εν λόγω ενημέρωσης, η Επιτροπή Ελέγχου εξετάζει ότι το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων (σε συνδυασμό με τυχόν μεσοπρόθεσμα αντίστοιχα προγράμματα) καλύπτει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου και συστήματα που άπτονται της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει τακτικές συναντήσεις με τον επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της , για τη συζήτηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του, καθώς και προβλημάτων που, ενδεχομένως, προκύπτουν από τους εσωτερικούς ελέγχους.

Επιπλέον, η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει γνώση του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της , συμπεριλαμβανομένων και των εκθέσεών της (τακτικών και έκτακτων), και παρακολουθεί την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου με το περιεχόμενο αυτών, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας.

8. Η Επιτροπή Ελέγχου επισκοπεί τη διαχείριση των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου, καθώς και την περιοδική αναθεώρησή τους. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Εταιρεία και ο Όμιλος για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των κινδύνων, την αντιμετώπιση των κυριότερων από αυτούς μέσω του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τη γνωστοποίησή τους στις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες με ορθό τρόπο.
9. Για τα αποτελέσματα όλων των παραπάνω ενεργειών, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις εφαρμογής διορθωτικών ενεργειών, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Τήρηση Κώδικα Δεοντολογίας

1. Η Επιτροπή Ελέγχου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις επιταγές της νομοθεσίας, του καταστατικού της Εταιρείας, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Εταιρείας και των αποφάσεων των οργάνων της.
2. Η Επιτροπή Ελέγχου δεσμεύεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας και το Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, όπως αμφότερα έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και βρίσκονται σε ισχύ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αξιολόγηση

Η Επιτροπή Ελέγχου κάθε δύο (2) χρόνια, ή και νωρίτερα αν κριθεί σκόπιμο, αξιολογεί την απόδοσή της και την επάρκεια του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας της και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικές προτάσεις βελτίωσης.

(ii) Με την ανάπτυξη των συστημάτων Πληροφορικής, τα οποία διαχειρίζεται μια ειδικά καταρτισμένη Ομάδα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων (IT General Controls), διασφαλίζεται η ακεραιότητα και η ακρίβεια των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων. Επίσης, εφαρμόζονται σε όλη την Εταιρεία κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για την Ασφάλεια και Προστασία των Συστημάτων Πληροφορικής:

- Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας (Καθημερινή-Εβδομαδιαία-Μηνιαία-Ετήσια)
- Διαδικασία Επαναφοράς
- Ασφάλεια αίθουσας κεντρικών υπολογιστών
- Αρχείο Καταγραφής Περιστατικών
- Διαχείριση προσβάσεων του χρήστη στα Συστήματα Πληροφορικής
- Συχνή και υποχρεωτική αλλαγή κωδικού πρόσβασης
- Λογισμικό Αντιών (Antivirus Security)
- Προστασία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (E-mail Security)
- Τείχος προστασίας (Firewall)
- Σύστημα αποτροπής παρεισδύσεων (IPS)
- Σύστημα ελέγχου δικτυακής (wired-wifi) πρόσβασης (Identity Services Engine)
- Πολιτική ετήσιων ελέγχων για ευπάθειες συστημάτων (Penetration – Vulnerabilities Tests)
- Cyber Security

δ) Τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ), στ), η) και θ) της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004, αναφέρονται στην Επεξηγηματική Έκθεση, η οποία συμπεριλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης 01.01.2017 έως 31.12.2017.

ε) **Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους**

i. Λειτουργία Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, βασικές εξουσίες της – Δικαιώματα των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της Εταιρείας και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της Εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της. Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων διεξάγεται μια φορά το χρόνο, εντός έξι μηνών από τη λήξη του προηγούμενου οικονομικού έτους, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, να αποφασίσει περί της διανομής των κερδών και απαλλαγής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών της Εταιρείας από κάθε ευθύνη.

Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη αποτύπωση της άποψης όλων των μετόχων, είτε παρευρίσκονται αυτοπροσώπως στη συνέλευση, είτε ψηφίζουν μέσω εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Η Εταιρεία διαθέτει αποτελεσματικούς και ανέξοδους τρόπους ψηφοφορίας των μετόχων ή των αντιπροσώπων τους.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, πρέπει να είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της Εταιρείας μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, μεταφρασμένη και στην αγγλική.

Τουλάχιστον ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Γενικός Διευθυντής αυτής, κατά περίπτωση, και οι Πρόεδροι των επιτροπών του Δ.Σ., καθώς και ο Εσωτερικός Ελεγκτής και ο Τακτικός πρέπει να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.

Τα δικαιώματα των μετόχων καθορίζονται στο Καταστατικό της Εταιρείας και στο Νόμο 2190/1920 (περί Ανωνύμων Εταιρειών), όπως ισχύει σήμερα.

ii. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, τα μέλη του οποίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, ασκεί την εν γένει διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, με γνώμονα το συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει, ποια μέλη αυτού είναι εκτελεστικά και μη εκτελεστικά. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη, τα οποία ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης.

Οι ρόλοι των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται και τεκμηριώνονται με σαφήνεια στο Καταστατικό της Εταιρείας, στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και σε άλλα επίσημα έγγραφα. Τα εκτελεστικά μέλη ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας, ενώ τα μη εκτελεστικά είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Τα ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά μέλη παρέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αμερόληπτες απόψεις και συμβουλές για τη λήψη των αποφάσεών του, εξασφαλίζοντας το συμφέρον της Εταιρείας και προστατεύοντας τους μετόχους της.

Οι διακριτές αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας καθορίζονται ρητά από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτυπώνονται εγγράφως στο Καταστατικό της Εταιρείας και στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε απαιτείται από τις ανάγκες ή τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καταστατικό της και την κείμενη νομοθεσία. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και συγκαλεί σε συνεδρίαση τα μέλη.

Τον Πρόεδρο, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, αναπληρώνει, κατά σειρά, ο Αντιπρόεδρος, τούτου ελλείποντος ή κωλυμένου, αναπληρώνει ο Διευθύνων Σύμβουλος· σε περίπτωση δε απουσίας ή κωλύματος και του τελευταίου το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει μέλος του ως αναπληρωτή του. Η υπόψη αναπλήρωση περιορίζεται, αποκλειστικώς και μόνο, στην ενάσκηση των εξουσιών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ως τούτου.

- Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο εκλέχθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 27 Ιουνίου 2014 (συγκροτήθηκε σε Σώμα κατά τη συνεδρίασή του την ίδια ημερομηνία), σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας, έχει πενταετή θητεία, και απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη (μετά την από 19/5/2017 επανασυγκρότησή του σε Σώμα, λόγω παραίτησης Μέλους του) :

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

a/a	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Αναστάσιος Καλλιτσάντης	Πρόεδρος του Δ.Σ., Εκτελεστικό Μέλος
2.	Δημήτριος Κούτρας	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Εκτελεστικό Μέλος
3.	Δημήτριος Καλλιτσάντης	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Εκτελεστικό Μέλος
4.	Λεωνίδα Μπόμπολας	Διευθώνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
5.	Μαρία Μπόμπολα	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
6.	Άγγελος Γιόκαρης	Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
7.	Εδουάρδος Σαραντόπουλος	Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
8.	Ιωάννης Τζιβέλης	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
9.	Θεόδωρος Πανταλάκης	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος
10.	Δημήτριος Χατζηγηγοριάδης	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Τα Βιογραφικά Σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.ellaktor.com)

- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, που συνήλθε την 30/06/2017, όρισε, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν.4449/2017, τα οποία είναι οι κ.κ.:

a/a	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Χαρίτων Κυριαζής	Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου
2.	Δημήτριος Χατζηγηγοριάδης	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας
3.	Ιωάννης Τζιβέλης	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας

Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω στελέχη διαθέτουν αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στον τομέα που δραστηριοποιείται η εταιρεία, ενώ ο Πρόεδρος κ. Κυριαζής όσο και το μέλος κ. Χατζηγηγοριάδης, Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, πληρούν τις προϋποθέσεις περί ανεξαρτησίας των διατάξεων του ν. 3016/2002. Επιπλέον, ο κ. Κυριαζής διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στη λογιστική και ελεγκτική.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της οικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την εποπτεία και παρακολούθηση του τακτικού ελέγχου και των θεμάτων που αφορούν στην αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία των νόμιμων ελεγκτών (ανάλυση της λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου παρατίθεται στο πεδίο γ της παρούσας δήλωσης).

Η θητεία των μελών της παρούσας Επιτροπής Ελέγχου λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των μελών του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

- Η εταιρεία υλοποιώντας τις αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της, της 24 Ιουνίου 2016, εκπόνησε σε συνεργασία με γνωστή στην αγορά και έμπειρη εταιρεία συμβούλων, Κώδικα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στον οποίον ενσωματώνονται όλες οι αρχές και οι αξίες που θα πρέπει να διέπουν τη συμπεριφορά των εργαζομένων του Ομίλου των εταιρειών της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, σε όλες των τις δραστηριότητες, ανεξαρτήτως τομέα και ιεραρχίας. Ο εν λόγω Κώδικας Κανονιστικής Συμμόρφωσης εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά τη συνεδρίασή του της 29.07.2016, ενώ έχει εγκριθεί επίσης και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

Ταυτόχρονα εκπονήθηκε και το Πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, το οποίο ενσωματώνει τη διαδικασία υλοποίησης του Κώδικα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με απώτατο στόχο την προστασία της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ και του Ομίλου της απέναντι σε κινδύνους ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Το άνω Πρόγραμμα εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ κατά τη συνεδρίασή του της 30.12.2016 ενώ έχει εγκριθεί ήδη από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και του Ομίλου της, επιφορτισμένη με την επιμέλεια εφαρμογής του Κώδικα και του Προγράμματος, έχει τεθεί Τριμελής Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από τους :

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Χαρίτων Κυριαζής	Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου
2.	Ιωάννης Τζιβέλης	Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας
3.	Βασιλική Νιάτσου	Νομικός Σύμβουλος της Εταιρείας

στ) Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Η Εταιρεία παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους εργαζομένους της και αποφεύγει τις κάθε είδους διακρίσεις. Η ίδια πολιτική πολυμορφίας και ισότητας εφαρμόζεται και για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά της όργανα. Ένα τέτοιο κλίμα ισότητας, χωρίς διακρίσεις, με σεβασμό στη διαφορετικότητα, καλλιεργείται από την Εταιρεία.

Εφαρμόζονται διαδικασίες και υφίστανται δομές που έχουν διαμορφώσει ένα εργασιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο Διοίκηση και Εργαζόμενοι αξιολογούνται και κρίνονται από την εκπαίδευση και το επαγγελματικό ιστορικό τους, τη γνώση του αντικειμένου της εταιρείας και τις ηγετικές ικανότητες, την πείρα, την αποδοτικότητα και την δημιουργικότητα.

Επιδιώκεται, μέγιστη πολυμορφία στο Διοικητικό Συμβούλιο και στα εποπτικά όργανα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, καθώς και πλουραλισμός δεξιοτήτων,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

απόψεων, ικανοτήτων, γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους.

Ως αποτέλεσμα, το εργασιακό περιβάλλον ευνοεί, την εφαρμογή των διεθνών πρακτικών σεβασμού στην ανθρώπινη προσωπικότητα, χωρίς διακρίσεις και προκαταλήψεις.

Κηφισιά, 26 Απριλίου 2018

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

Γ. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων».

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 40.2 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΥΠΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΙΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύρια θέματα Ελέγχου

Αναγνώριση Εσόδων, Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων από Κατασκευαστικά Συμβόλαια

(Σημειώσεις 2.24, 4.1, 17 και 26 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Το σημαντικότερο μέρος των εσόδων του Ομίλου προέρχεται από μακροπρόθεσμα κατασκευαστικά συμβόλαια. Η αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια βασίζεται στη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 11. Ο προσδιορισμός του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί σημαντικές παραδοχές και εκτιμήσεις από τη Διοίκηση του Ομίλου αναφορικά με τον προϋπολογισμό του κόστους ολοκλήρωσης των έργων. Εκτιμήσεις επίσης απαιτούνται αναφορικά με τις πιθανότητες αποδοχής αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες και αποζημιώσεων από τους πελάτες.

Συνεπώς, οι εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τα έσοδα που αναγνωρίζονται από κατασκευαστικά συμβόλαια, τα περιθώρια κέρδους, τις προβλέψεις για ζημιόγωνα έργα καθώς και την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων από κατασκευαστικά συμβόλαια.

Επικεντρώσαμε την προσοχή μας στο θέμα αυτό λόγω του σημαντικού ύψους των εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια στα αποτελέσματα του Ομίλου, αλλά και λόγω των σημαντικών παραδοχών και εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με:

- τον προσδιορισμό του περιθωρίου κέρδους ή της ζημιάς στα υπό εξέλιξη έργα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, και
- την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των απαιτήσεων, σχετικά με υπό εξέλιξη έργα στο εξωτερικό, λόγω διαφοροποιήσεων συγκριτικά με τον αρχικό σχεδιασμό, καθυστερήσεων σε σχέση με το αρχικό χρονοδιάγραμμα και απρόβλεπτων τεχνικών δυσχερειών.

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

Κατανοήσαμε τις διαδικασίες του Ομίλου αναφορικά με την αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια και επικεντρώνοντας την εργασία μας στα κατασκευαστικά συμβόλαια με τις σημαντικότερες απαιτήσεις/υποχρεώσεις και με τη μεγαλύτερη επίδραση στα αποτελέσματα πραγματοποιήσαμε τα ακόλουθα:

- Επανυπολογίσαμε το έσοδο που αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης, βάσει των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν έως την ημερομηνία αναφοράς και αντισταβάλαμε δείγμα δαπανών με τα αντίστοιχα παραστατικά.
- Αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις της Διοίκησης σχετικά με τις αναμενόμενες δαπάνες ως την ολοκλήρωση των έργων ανατρέχοντας σε υποστηρικτικά έγγραφα, όπως προϋπολογισμούς και πιστοποιήσεις και συγκρίνοντας προηγούμενες εκτιμήσεις με τα πραγματικά ιστορικά αποτελέσματα. Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις στις τοποθεσίες έργων με σημαντική αξία, όπου επισκοπήσαμε την εξέλιξη των εργασιών και εντοπίσαμε περιοχές αυξημένης πολυπλοκότητας, μέσω συζητήσεων με τους μηχανικούς και το προσωπικό των εργοταξίων.
- Εξετάσαμε την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων από κατασκευαστικά συμβόλαια, που δεν έχουν τιμολογηθεί για σημαντικό χρονικό διάστημα, ανατρέχοντας σε μεταγενέστερες πιστοποιήσεις και εισπράξεις.
- Επισκοπήσαμε τα υποστηρικτικά έγγραφα των αιτημάτων συμπληρωματικών εργασιών, των αιτημάτων αποζημίωσης και των σχετικών συμβατικών όρων.
- Αξιολογήσαμε τις κρίσεις της Διοίκησης σε σχέση με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες και αποζημιώσεις συζητώντας με μηχανικούς έργων και ανατρέχοντας στην αλληλογραφία με τους πελάτες, σε επιστολές δικηγόρων και σε ιστορικά στοιχεία ανάλογων συμφωνιών.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

Τα έσοδα της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια κατά την ημερομηνία αυτή ανήλθαν σε €1.419,3 εκατ., €268,6 εκατ. και €β1,9 εκατ. αντίστοιχα, όπως αναφέρεται στη Σημείωση 17 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Βάσει των τεκμηρίων που συγκεντρώσαμε, διαπιστώσαμε ότι οι μεθοδολογίες και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την αναγνώριση του εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια ήταν κατάλληλα και ότι οι βασικές παραδοχές που εφαρμόστηκαν ήταν εύλογες.

Εκτίμηση απομείωσης Υπεραξίας

(Σημειώσεις 2.11, 4.1 και 7.α των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία της ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017 ο Όμιλος εμφανίζει υπεραξία ποσού €43,3 εκατ., η οποία αφορά κυρίως στον τομέα «Κατασκευές και Λατομεία» που αποτελεί μία από τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την Υπεραξία στο κόστος κτήσης μείον τις οποιοσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Ο έλεγχος απομείωσης αξίας πραγματοποιείται σε ετήσια βάση ή συχνότερα εφόσον υπάρχουν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες που καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση της λογιστικής αξίας της υπεραξίας σε σχέση με την ανακτήσιμη αξία αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36. Η απομείωση αναγνωρίζεται απευθείας ως έξοδο στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και δεν αντιστρέφεται μεταγενέστερα.

Η Διοίκηση προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας της μείον το απαιτούμενο για την πώληση κόστος. Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών απαιτεί εκτίμηση από την πλευρά της Διοίκησης σχετικά με τις βασικές παραδοχές, όπως την περίοδο των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, τις μελλοντικές ταμειακές ροές, το ρυθμό ανάπτυξης των ροών και το επιτόκιο προεξόφλησης.

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή τόσο λόγω του σημαντικού υπολοίπου που περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όσο και λόγω των εκτιμήσεων και παραδοχών που χρησιμοποίησε η Διοίκηση, στο πλαίσιο του ελέγχου απομείωσης που διενεργήθηκε για την υπεραξία.

Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου απομείωσης που διενεργήθηκε από τη Διοίκηση, στη χρήση που

Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία ελέγχου απομείωσης που διενεργεί η Διοίκηση.

Στο πλαίσιο αυτό, διενεργήσαμε ελεγκτικές διαδικασίες προκειμένου να επιβεβαιώσουμε ότι ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας πραγματοποιήθηκε με βάση τις γενικότερα αποδεκτές μεθόδους και ότι βασίζεται σε εύλογες παραδοχές. Ο έλεγχος μας πραγματοποιήθηκε με την συμμετοχή στελεχών μας που εξειδικεύονται στις αποτιμήσεις, προκειμένου να μας βοηθήσουν στις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τις βασικές παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο για τον υπολογισμό και την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA), το ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές, το κεφάλαιο κίνησης και το επιτόκιο προεξόφλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις της αγοράς και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σε προηγούμενα χρόνια.
- Αξιολογήσαμε τις προβλέψεις της Διοίκησης για τις μελλοντικές ταμειακές ροές, μέσω της σύγκρισης τους με πραγματικά ιστορικά στοιχεία και συνεκτιμώντας τις αναμενόμενες μεταβολές κερδοφορίας.
- Διερευνήσαμε αν το προεξοφλητικό επιτόκιο ήταν εντός αποδεκτού εύρους, αξιολογώντας το κόστος κεφαλαίου και το κόστος δανεισμού και συγκρίνοντας το επιτόκιο προεξόφλησης με δεδομένα της αγοράς.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια.

Αξιολογήσαμε την επίδραση στην ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών από μια ενδεχόμενη μεταβολή των κύριων παραδοχών, όπως

Κύρια Θέματα Ελέγχου

έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 αναγνωρίστηκε ζημιά από απομείωση υπεραξίας ποσού €0,7 εκατ.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης υπεραξίας αναφέρονται στη Σημείωση 7.α «Άυλα περιουσιακά στοιχεία».

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

το εκτιμώμενο περιθώριο λειτουργικού κέρδους (EBITDA) και το προεξοφλητικό επιτόκιο και διαπιστώσαμε ότι το περιθώριο μεταξύ λογιστικής και ανακτήσιμης αξίας είναι επαρκές.

Με βάση τις διαδικασίες που διενεργήσαμε, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις και θεωρούμε ότι οι παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης βρίσκονταν εντός λογικού εύρους και οι σχετικές γνωστοποιήσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι επαρκείς.

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις

(Σημειώσεις 4.1 και 9 των Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, η Εταιρεία κατείχε επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες ύψους €73β,1 εκατ.

Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες και σε περίπτωση που μια επένδυση σε θυγατρική πρέπει να απομειωθεί, το ποσό της απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της συμμετοχής και της λογιστικής της αξίας.

Η Διοίκηση προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας, μειούμενης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 36.

Ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας της κάθε επένδυσης σε θυγατρική εταιρεία εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τις μελλοντικές λειτουργικές ταμειακές ροές της θυγατρικής αλλά και από τις λουτές βασικές παραδοχές της Διοίκησης που αναφέρονται ανωτέρω στο κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας».

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή λόγω του ύψους των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες αλλά και λόγω των εκτιμήσεων και παραδοχών που χρησιμοποίησε η Διοίκηση προκειμένου να προσδιορίσει την ανακτήσιμη αξία των εν λόγω επενδύσεων.

Στη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 αναγνωρίστηκε στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις ζημιά απομείωσης ύψους €2,7 εκατ. σε σχέση με τις επενδύσεις στις θυγατρικές εταιρείες

Πραγματοποιήσαμε τις παρακάτω διαδικασίες αναφορικά με την εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες:

- Αξιολογήσαμε την εκτίμηση της Διοίκησης και τα συμπεράσματα σχετικά με την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης στις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες.
- Αξιολογήσαμε τις αναλύσεις της Διοίκησης, σύμφωνα με τις οποίες η ανακτήσιμη αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες για τις οποίες πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης διαμορφώνεται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών τους.
- Οι διαδικασίες που διενεργήσαμε αναφορικά με τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας περιλάμβαναν κυρίως όσα περιγράφονται στο παραπάνω κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας».
- Επιβεβαιώσαμε ότι η απομείωση που αναγνωρίστηκε σε λοιπές επενδύσεις σε θυγατρικές είναι συνεπής με την προσαρμογή που πραγματοποιήθηκε στο τέλος του έτους στα περιουσιακά τους στοιχεία.

Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων ελεγκτικών διαδικασιών, διαπιστώσαμε ότι ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας βασίστηκε σε εύλογες παραδοχές.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

που γνωστοποιούνται στη Σημείωση 9 των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων.

Λογιστική Βάση συνεχιζόμενης δραστηριότητας Ομίλου

(Σημειώσεις 2.1.1 και 2.1.2 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας όπως αναφέρεται και στη Σημείωση 2.1.1.

Με την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής στην Ελλάδα, αναμένεται να ακολουθήσει μείωση του ρυθμού δημοπράτησης νέων έργων στην Ελλάδα στο άμεσο μέλλον, η οποία ενδέχεται να έχει επίδραση στα έσοδα του Ομίλου. Τα έσοδα από τον τομέα κατασκευών του Ομίλου ανέρχονται περίπου στο 80% των συνολικών εσόδων, ενώ περίπου 40% των εσόδων προέρχονται από την κατασκευαστική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Η εκτιμώμενη μείωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας στην Ελλάδα στο άμεσο μέλλον, σε συνδυασμό με τα μειωμένα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου τα τελευταία χρόνια, ενδέχεται να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση έχει αξιολογήσει την πορεία εργασιών του Ομίλου, τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές αλλά και εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να υποστηριχθεί η λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Επικεντρωθήκαμε στην περιοχή αυτή λόγω της σημαντικής επίδρασης του τομέα κατασκευών στις δραστηριότητες του Ομίλου, αλλά και λόγω των εκτιμήσεων και παραδοχών που απαιτούνται από τη Διοίκηση προκειμένου να αξιολογηθεί η δυνατότητα του Ομίλου να συνεχίσει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του στο προβλεπτό μέλλον.

Διενεργήσαμε ελεγκτικές διαδικασίες προκειμένου να κατανοήσουμε το πλαίσιο ενεργειών και διαδικασιών που ακολούθησε ο Όμιλος για τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Λάβαμε την αξιολόγηση της Διοίκησης σχετικά με τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, η οποία μεταξύ άλλων στηρίχθηκε σε εκτιμήσεις για τη διαθέσιμη ρευστότητα του Ομίλου, με βάση τις προβλέψεις ταμειακών ροών για τους επόμενους 12 μήνες. Οι προβλέψεις ταμειακών ροών περιέλαβαν παραδοχές αναφορικά με τις αναμενόμενες εισπράξεις από τη λειτουργική δραστηριότητα, την προγραμματισμένη αποπληρωμή δανείων και την εκτιμώμενη αποπληρωμή λοιπών υποχρεώσεων.

Αναφορικά με την αξιολόγηση της Διοίκησης, πραγματοποιήσαμε τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες:

- Αντιπαραβάλαμε τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά πλάνα.
- Εξετάσαμε τις βασικές παραδοχές, κάνοντας χρήση της διαθέσιμης πληροφόρησης αναφορικά με δανειακές συμβάσεις, επτόκια δανεισμού, συζητήσεις με τις τράπεζες για αναδιарθρώσεις δανείων και νέες χρηματοδοτήσεις και λοιπά στοιχεία της αγοράς κατά περίπτωση.
- Εξετάσαμε τους υπολογισμούς που περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση της Διοίκησης και επιβεβαιώσαμε τη μαθηματική τους ακρίβεια.
- Συζητήσαμε με τη Διοίκηση το βασικό σχεδιασμό και ενδεχόμενες εναλλακτικές λύσεις που έχουν εξετασθεί προκειμένου να αντιμετωπισθούν ενδεχόμενα ζητήματα ρευστότητας, εφόσον προκύψουν στο προβλεπτό μέλλον.

Βάσει των ελεγκτικών μας διαδικασιών διαπιστώσαμε ότι τα στοιχεία της αξιολόγησης που πραγματοποίησε η Διοίκηση στηρίχθηκαν σε αξιόπιστα δεδομένα και ότι οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν βάσιμες και συνεπείς με τις εκτιμήσεις και τα σχέδια της Διοίκησης, τα οποία στηρίζουν τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας με την οποία συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις.

Πρόβλεψη βαριάς συντήρησης

(Σημειώσεις 4.1 και 29 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Στην ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017 ο Όμιλος εμφανίζει προβλέψεις συνολικού ποσού € 122,7 εκατ., εκ των οποίων το ποσό των Ευρώ 98,2 εκατ. αφορά στην πρόβλεψη βαριάς συντήρησης.

Βάσει των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων, ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη για βαριά συντήρηση ώστε να υπάρχει ορθή κατανομή της δαπάνης βαριάς συντήρησης στις οικονομικές χρήσεις έως τη λήξη της παραχώρησης.

Η πρόβλεψη βαριάς συντήρησης σχηματίζεται με βάση το χρονοδιάγραμμα των μελλοντικών δαπανών βαριάς συντήρησης και αντικαταστάσεων το οποίο συντάσσεται κατά την έναρξη λειτουργίας του αυτοκινητοδρόμου. Εν συνεχεία αναθεωρείται σε μεταγενέστερες περιόδους, όταν συσσωρεύεται καλύτερη γνώση για τις συνθήκες λειτουργίας του αυτοκινητοδρόμου, προκειμένου να υπάρχει η καλύτερη δυνατή εκτίμηση της Διοίκησης αναφορικά με τις μελλοντικές ανάγκες συντήρησης και τις αναλογούσες δαπάνες.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί τη λειτουργία των αυτοκινητοδρόμων και τις ανεξάρτητες μετρήσεις του οδοστρώματος που τεκμηριώνονται μέσω ερευνών και μελετών από εξωτερικούς συμβούλους. Βάσει αυτών και σε συνδυασμό με εσωτερικές προβλέψεις αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα των δαπανών αναθεωρεί τις εκτιμήσεις όταν κριθεί απαραίτητο.

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση της πρόβλεψης βαριάς συντήρησης αναφορικά με τη σύμβαση παραχώρησης της θυγατρικής εταιρείας ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και σύμφωνα με την αναθεώρηση των εκτιμήσεων προέκυψε αναστροφή σχηματισθείσας πρόβλεψης ύψους € 25,8 εκατ. η οποία επηρέασε θετικά τα αποτελέσματα της χρήσης.

Επικεντρώσαμε την προσοχή μας στην περιοχή αυτή λόγω του ύψους της σχηματισθείσας πρόβλεψης, αλλά και των εκτιμήσεων και παραδοχών που χρησιμοποίησε η Διοίκηση κατά την αναθεώρηση

Πραγματοποιήσαμε τις παρακάτω ελεγκτικές διαδικασίες σχετικά με την πρόβλεψη βαριάς συντήρησης:

- Κατανόηση των συμβατικών υποχρεώσεων παραχώρησης και της διαδικασίας προσδιορισμού και αναθεώρησης των δαπανών συντήρησης των αυτοκινητοδρόμων.
- Επισκόπηση των μελετών και πιστοποιήσεων, οι οποίες συντάχθηκαν από εξωτερικούς συμβούλους της Διοίκησης και χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση στο μοντέλο υπολογισμού των δαπανών βαριάς συντήρησης και αξιολόγηση των σχετικών συμπερασμάτων.
- Ανάλυση και αξιολόγηση των σημαντικότερων μεταβολών στις εκτιμήσεις αναγκών συντήρησης, οι οποίες προσδιορίστηκαν με βάση τις πιο πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες και συζήτηση με τα εξειδικευμένα στελέχη του Ομίλου αναφορικά με τις τεχνικές προδιαγραφές.
- Αξιολόγηση του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιήθηκε στο μοντέλο υπολογισμού της πρόβλεψης σε σχέση με τα δεδομένα της αγοράς σε συνεργασία με εξειδικευμένα στελέχη μας.
- Έλεγχος της μαθηματικής ακρίβειας των υπολογισμών της Διοίκησης και επιβεβαίωση της ορθότητας του λογιστικού χειρισμού βάσει του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 37, της ΕΔΔΠΧΑ 12 και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου Β.

Βασίζομενοι στα στοιχεία που λάβαμε και αξιολογήσαμε και με δεδομένη την αβεβαιότητα που υπάρχει σχετικά με τις προβλέψεις μελλοντικών δαπανών συντήρησης, θεωρούμε ότι οι κρίσεις της Διοίκησης βασίζονται σε εύλογες παραδοχές.

Επιπλέον διαπιστώσαμε την ορθότητα των γνωστοποιήσεων της Σημείωσης 29.

Κύρια Θέματα Ελέγχου**Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου**

της πρόβλεψης βαριάς συντήρησης, από την οποία προέκυψε η ανωτέρω αναστροφή πρόβλεψης.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920, και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ.Ν. 2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2017 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις

δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 22 Ιουνίου 2006 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο 12 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

ΠραξικονώτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Δ. Κηφισίας 268
153 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 30 Απριλίου 2018
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Φώτης Σμυρνής
ΑΜ ΣΟΕΛ 52861

Δ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
(ενοποιημένες και εταιρικές)
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017

Περιεχόμενα Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	45
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	46
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	47
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	48
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	50
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	51
1 Γενικές πληροφορίες	51
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	51
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	51
2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες.....	52
2.3 Ενοποίηση	56
2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα	58
2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές	58
2.6 Επενδύσεις σε ακίνητα	59
2.7 Μισθώσεις	60
2.8 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	60
2.9 Ενσώματες Ακινητοποιήσεις.....	61
2.10 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	61
2.11 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	62
2.12 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	62
2.13 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	64
2.14 Αποθέματα	65
2.15 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	65
2.16 Δεσμευμένες Καταθέσεις	66
2.17 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	66
2.18 Μετοχικό κεφάλαιο	66
2.19 Δάνεια	66
2.20 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	66
2.21 Παροχές στο προσωπικό	67
2.22 Προβλέψεις	68
2.23 Αναγνώριση εσόδων	68
2.24 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση	69
2.25 Συμφωνίες Παραχώρησης.....	70
2.26 Διανομή μερισμάτων.....	71
2.27 Επιχορηγήσεις	71
2.28 Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	71
2.29 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	72
2.30 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	72
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	72
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	72
3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων.....	76

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

3.3	Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών.....	78
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	80
4.1	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	80
4.2	Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	82
5	Πληροφόρηση κατά τομέα	83
6	Ενσώματα πάγια.....	86
7	Αυλα περιουσιακά στοιχεία & Δικαίωμα Παραχώρησης.....	88
8	Επενδύσεις σε ακίνητα.....	91
9	Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	93
10	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες.....	95
11	Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων.....	96
12	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.....	97
13	Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις.....	98
14	Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΛΔΠΧΑ 12).....	98
15	Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	99
16	Αποθέματα	99
17	Απαιτήσεις.....	100
18	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη.....	103
19	Δεσμευμένες καταθέσεις.....	104
20	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	105
21	Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.....	106
22	Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	106
23	Λοιπά αποθεματικά.....	107
24	Δάνεια.....	108
25	Επιχορηγήσεις	111
26	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	112
27	Αναβαλλόμενη φορολογία	113
28	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	115
29	Προβλέψεις	117
30	Έξοδα ανά κατηγορία.....	119
31	Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/(ζημιές).....	120
32	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα.....	121
33	Παροχές σε εργαζομένους.....	122
34	Φόρος εισοδήματος.....	122
35	Κέρδη ανά μετοχή.....	123
36	Μερίσματα ανά μετοχή.....	123
37	Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	124
38	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	124
39	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	125
40	Λοιπές σημειώσεις	127
41	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	127
42	Συμμετοχές Ομίλου.....	128

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	6	510.155	468.567	1.700	1.628
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7α	60.336	62.585	-	-
Δικαίωμα παραχώρησης	7β	567.003	629.263	-	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	145.606	148.450	28.239	28.877
Επενδύσεις σε θυγατρικές	9	-	-	738.123	740.171
Επενδύσεις σε συγγενείς & κοινοπραξίες	10	88.709	126.138	1.223	34.721
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	18	80.757	79.160	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12	41.384	64.411	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	27	91.467	75.545	-	-
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	38.686	42.103	-	-
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	14	241.851	264.150	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	19	12.258	13.684	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	17	109.051	102.028	24	24
		1.987.264	2.076.083	769.309	805.422
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	16	39.695	46.148	-	-
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	17	919.394	1.152.164	6.788	12.862
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12	7.489	17.643	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	18	-	24.607	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		1	3	-	-
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	3.229	3.257	-	-
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	14	36.040	29.257	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	19	34.086	33.052	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	20	510.110	496.393	686	604
		1.550.042	1.802.525	7.474	13.466
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	21	13.450	-	13.450	-
		1.563.492	1.802.525	20.924	13.466
		3.550.756	3.878.608	790.233	818.887
Σύνολο ενεργητικού					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	22	182.311	182.311	182.311	182.311
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	22	523.847	523.847	523.847	523.847
Ίδιες μετοχές	22	(27.072)	(27.072)	(27.072)	(27.072)
Λοιπά αποθεματικά	23	225.472	216.911	55.918	55.920
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		(269.871)	(225.366)	(218.232)	(192.520)
		634.687	670.631	516.772	542.487
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		225.506	221.791	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		860.192	892.422	516.772	542.487
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια μακροπρόθεσμα (συμπεριλαμβ/νων δανείων χωρίς αναγωγή)	24	1.175.609	1.191.407	258.801	263.570
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	27	87.970	89.682	3	19
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	28	11.516	11.626	223	206
Επιχορηγήσεις	25	60.767	64.187	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	15	131.936	152.669	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	26	11.029	25.070	7.844	5.724
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	29	103.470	134.199	180	180
		1.582.298	1.668.841	267.051	269.699
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26	856.999	973.567	6.411	6.695
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		14.960	43.694	-	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα (συμπεριλαμβ/νων δανείων χωρίς αναγωγή)	24	211.014	238.685	-	-
Μερίσματα πληρωτέα		6.024	8.384	-	6
Λοιπές προβλέψεις βραχυπρόθεσμες	29	19.269	53.015	-	-
		1.108.266	1.317.345	6.411	6.702
Σύνολο υποχρεώσεων		2.690.564	2.986.186	273.462	276.401
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		3.550.756	3.878.608	790.233	818.887

Οι σημειώσεις στις σελίδες 51 έως 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πωλήσεις	5	1.865.749	1.942.409	95	134
Κόστος πωληθέντων	30	(1.652.492)	(1.815.721)	(160)	(160)
Μικτό κέρδος		213.257	126.688	(65)	(26)
Έξοδα διάθεσης	30	(5.308)	(4.218)	-	-
Έξοδα διοίκησης	30	(63.214)	(52.892)	(3.950)	(3.851)
Λοιπά έσοδα	31	28.310	24.552	2.136	2.126
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	31	(71.493)	(62.984)	(19.935)	(182.357)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		101.553	31.146	(21.814)	(184.107)
Έσοδα από μερίσματα		1.730	731	9.245	11.685
Μερίδιο κέρδους/(ζημιές) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	10	89	(3.173)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32	22.979	25.658	1	4
Χρηματοοικονομικά έξοδα	32	(86.607)	(92.141)	(13.159)	(14.157)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		39.744	(37.778)	(25.727)	(186.575)
Φόρος εισοδήματος	34	(49.352)	(59.018)	15	(11)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης		(9.608)	(96.797)	(25.712)	(186.587)
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής	35	(41.167)	(121.895)	(25.712)	(186.587)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		31.559	25.098	-	-
		(9.608)	(96.797)	(25.712)	(186.587)
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε Ευρώ)	35	(0,2387)	(0,7069)	(0,1491)	(1,0821)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 51 έως 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	(9.608)	(96.797)	(25.712)	(186.587)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.589)	(3.541)	-	-
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	(2.303)	1.776	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	14.576	(5.611)	-	-
	8.684	(7.376)	-	-
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	544	31	(3)	19
Έξοδα Αυξήσεων Μετοχικού Κεφαλαίου θυγατρικών	(51)	(111)	-	-
	493	(80)	(3)	19
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	9.177	(7.456)	(3)	19
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(431)	(104.252)	(25.715)	(186.567)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης αποδιδόμενα σε:				
Μετόχους της μητρικής	(35.947)	(127.152)	(25.715)	(186.567)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	35.516	22.900	-	-
	(431)	(104.252)	(25.715)	(186.567)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 51 έως 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής								
Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγγουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2016	182.311	523.847	220.678	(27.072)	(101.457)	798.307	232.922	1.031.229
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) χρήσης	-	-	-	-	(121.895)	(121.895)	25.098	(96.797)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα								
Συναλλαγματικές διαφορές	23	-	-	(3.517)	-	(3.517)	(24)	(3.541)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	23	-	-	1.883	-	1.883	(108)	1.776
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	23	-	-	(3.639)	-	(3.639)	(1.971)	(5.611)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	23	-	-	96	-	96	(64)	31
Λοιπά	-	-	-	-	(79)	(79)	(32)	(111)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)								
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης								
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	-	1.411	-	(1.411)	-	-
Διανομή Μερίσματος	-	-	-	-	-	-	(37.085)	(37.085)
Επίπτωση μεταβολής % σε θυγατρικές	-	-	-	-	(524)	(524)	3.054	2.530
31 Δεκεμβρίου 2016	182.311	523.847	216.911	(27.072)	(225.366)	670.631	221.791	892.422
1 Ιανουαρίου 2017	182.311	523.847	216.911	(27.072)	(225.366)	670.631	221.791	892.422
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) χρήσης	-	-	-	-	(41.167)	(41.167)	31.559	(9.608)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα								
Συναλλαγματικές διαφορές	23	-	-	(3.331)	-	(3.331)	(258)	(3.589)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	23	-	-	(2.336)	-	(2.336)	33	(2.303)
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	23	-	-	10.602	-	10.602	3.974	14.576
Αναλογιστικά κέρδη	23	-	-	352	-	352	192	544
Λοιπά	-	-	-	-	(67)	(67)	16	(51)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)								
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης								
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	-	3.273	-	(3.273)	-	-
Διανομή Μερίσματος	-	-	-	-	-	-	(29.632)	(29.632)
Επίπτωση πώλησης θυγατρικών	-	-	-	-	3	3	(2.141)	(2.138)
31 Δεκεμβρίου 2017	182.311	523.847	225.472	(27.072)	(269.871)	634.687	225.506	860.192

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2016	182.311	523.847	55.901	(27.072)	(5.933)	729.054
Καθαρή ζημιά χρήσης	-	-	-	-	(186.587)	(186.587)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	23	-	19	-	-	19
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)						
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	19	-	(186.587)	(186.567)
31 Δεκεμβρίου 2016	182.311	523.847	55.920	(27.072)	(192.520)	542.487
1 Ιανουαρίου 2017	182.311	523.847	55.920	(27.072)	(192.520)	542.487
Καθαρή ζημιά χρήσης	-	-	-	-	(25.712)	(25.712)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	23	-	(3)	-	-	(3)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)						
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(3)	-	(25.712)	(25.715)
31 Δεκεμβρίου 2017	182.311	523.847	55.918	(27.072)	(218.232)	516.772

Οι σημειώσεις στις σελίδες 51 έως 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως 31-Δεκ-17	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17	1-Ιαν έως 31-Δεκ-16
Λειτουργικές Δραστηριότητες					
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		39.744	(37.778)	(25.727)	(186.575)
<i>Πλέον/μείον προσαρμογές για:</i>					
Αποσβέσεις	6,7,8,25	103.064	119.434	479	481
Απομειώσεις	30,31	24.987	29.520	20.070	182.841
Προσαρμογή αξίας δικαιώματος παραχώρησης λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	31	-	194.566	-	-
Απομείωση συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων	31	26.635	-	-	-
Προβλέψεις		(24.137)	35.896	13	7
Συναλλαγματικές διαφορές		(11.932)	(1.614)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(24.075)	(22.679)	(9.518)	(12.211)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	32	85.852	89.600	13.159	14.157
Αναγνώριση χρηματοδοτικής συμβολής λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	14,31	-	(193.530)	-	-
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων		2.504	16.327	-	26
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		3.849	(993)	-	-
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		192.091	83.711	(9)	511
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		(132.736)	36.590	131	(1.237)
Μείον:					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα		(76.506)	(134.589)	(11.081)	(11.871)
Καταβληθέντοι φόροι		(71.490)	(54.955)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		137.848	159.506	(12.484)	(13.871)
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών, χρηματ. στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση		(14.534)	(72.404)	(699)	(1.335)
Πώληση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών, χρηματ. στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση		39.871	96.730	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου από συγγενείς επιχειρήσεις	10	1.471	-	1.471	-
Εισπράξεις από την εκκαθάριση συγγενούς		-	522	-	522
Εισπράξεις προθεσμιακών καταθέσεων άνω των 3 μηνών		2	487	-	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων και επενδύσεων σε ακίνητα		(95.372)	(59.893)	(36)	(5)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων, άυλων παγίων στοιχείων και επενδύσεων σε ακίνητα		7.388	3.313	1.650	-
Τόκοι εισπραχθέντες		3.777	10.867	1	4
Δάνεια (χορηγηθέντα σε)/ εισπράξεις από αποπληρωμές δανείων χορηγηθέντων σε συνδεδεμένα μέρη		(6.721)	107	(17)	90
Μερίσματα εισπραχθέντα		2.114	1.271	15.345	19.385
Μείωση δεσμευμένων καταθέσεων		2.201	7.325	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		(59.802)	(11.675)	17.714	18.661
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Συμμετοχή τρίτων σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής και έξοδα αύξησεως μετοχικού κεφαλαίου		-	2.723	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια και έξοδα έκδοσης δανείων		224.945	222.775	-	-
Εξοφλήσεις δανείων		(253.628)	(288.514)	(5.142)	(5.141)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(3.308)	(1.297)	-	-
Εισπράξεις από την πώληση και επαναμίσθωση παγίων στοιχείων		370	-	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα		(31.180)	(31.010)	(6)	(79)
Καταβληθείς φόρος μερισμάτων		(1.068)	(735)	-	-
Ληφθείσες επιχορηγήσεις		2.358	-	-	-
Επιστροφές επιχορηγήσεις	25	-	(2.248)	-	-
Αύξηση δεσμευμένων καταθέσεων		(1.810)	(4.211)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		(63.321)	(102.517)	(5.148)	(5.221)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)		14.724	45.315	82	(431)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	20	496.393	450.378	604	1.035
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(1.007)	701	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	20	510.110	496.393	686	604

Οι σημειώσεις στις σελίδες 51 έως 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, κυρίως στους κλάδους των κατασκευών και λατομείων, της ανάπτυξης και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, της αιολικής ενέργειας και περιβάλλοντος και των παραχωρήσεων. Οι συμμετοχές του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 42. Ο Όμιλος εκτός της Ελλάδας δραστηριοποιείται στις χώρες της Μέσης Ανατολής και συγκεκριμένα στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Κατάρ, το Κουβέιτ, το Ομάν, την Ιορδανία, καθώς επίσης και σε Λοιπές χώρες, όπως την Αλβανία, την Βουλγαρία, την Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την Γερμανία, την Ιταλία, την Κροατία, την Κύπρο, την Π.Γ.Δ.Μ., τη Ρωσία, την Ρουμανία, την Σερβία, την Σλοβενία, την Τσεχία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Καμερούν, την Αιθιοπία, την Τουρκία, τις Η.Π.Α., την Αργεντινή, τη Βραζιλία, τη Δομηνικανή Δημοκρατία, την Κολομβία, τον Παναμά, τη Χιλή και την Αυστραλία.

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ (η Εταιρεία) έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής.

Οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι παρούσες ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις (στο εξής αναφερόμενες ως «οικονομικές καταστάσεις») της 31.12.2017 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26 Απριλίου 2018 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση του διαδικτύου της Εταιρείας www.ellaktor.com, στην ενότητα «Οικονομικά Στοιχεία», στην υποενότητα «Οικονομικές Καταστάσεις/Όμιλου».

Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων εταιρειών είναι ανηρτημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.ellaktor.com, στην ενότητα «Οικονομικά Στοιχεία», στην υποενότητα «Οικονομικές Καταστάσεις/Θυγατρικές».

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνείων των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2017 προετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς τις συνθήκες και τις ενδεχόμενες επιδράσεις στις εργασίες του Ομίλου προκειμένου να διασφαλίζει την αρχή τις συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Η μείωση στη δημοπράτηση νέων έργων στο εσωτερικό και ο έντονος ανταγωνισμός ασκούν πίεση στην κερδοφορία του Ομίλου. Παράλληλα, ο περιορισμός στα πιστωτικά όρια και στα όρια των εγγυητικών επιστολών ενδέχεται να περιορίσει τη δυνατότητα ανάληψης νέων έργων για την αναπλήρωση του ανεκτέλεστου.

Η Διοίκηση του Ομίλου αντλεί πληροφόρηση από τους επιμέρους κλάδους δραστηριότητας αναφορικά με τις εκτιμωμένες λειτουργικές επιδόσεις και τις μελλοντικές ταμειακές ροές και βάσει της πληροφόρησης αυτής έχει αναπτύξει σχέδια δράσης για τη βέλτιστη διαχείριση της διαθέσιμης ρευστότητας και των μελλοντικών ταμειακών ροών προκειμένου να εξυπηρετούνται απρόσκοπτα οι υποχρεώσεις των κλάδων δραστηριότητας. Επίσης, η Διοίκηση εκτός από το βασικό της σχεδιασμό εξετάζει διαφορετικά σενάρια και εναλλακτικές λύσεις, όπως συζητήσεις για αναδιάρθρωση δανεισμού και αξιολόγηση των περιουσιακών της στοιχείων. Με βάση τα παραπάνω, η Διοίκηση εκτιμάει ότι έχει διασφαλίσει την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και ως εκ τούτου οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

2.1.2. Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Τα σημάδια σταθεροποίησης και σταδιακής ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας συνεχίστηκαν το 2017 με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 1,4% (σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής) για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια. Ταυτόχρονα η Ελληνική Δημοκρατία, επέστρεψε στις διεθνείς αγορές με την έκδοση πενταετούς ομολόγου τον Ιούλιο του 2017 ενώ οι αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου έχουν διαμορφωθεί στα προ-κρίσης επίπεδα. Διεθνείς οργανισμοί πιστοληπτικής αξιολόγησης αναβάθμισαν το αξίωχο της χώρας, το οποίο βεβαίως υπολείπεται ακόμα της επενδυτικής βαθμίδας. Στο βαθμό που συνεχιστεί η υλοποίηση των συμφωνηθέντων προγραμμάτων σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας, εκτιμάται ότι η ανάπτυξη θα ενισχυθεί περαιτέρω το 2018 (σύμφωνα και με τις προβλέψεις των ελληνικών και ευρωπαϊκών αρμοδίων αρχών).

Παρά τη σαφή βελτίωση του οικονομικού κλίματος, οι μακρο-οικονομικοί κίνδυνοι για την Ελλάδα παραμένουν. Τυχόν καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης ενδέχεται να επιβαρύνουν το μακροοικονομικό κλίμα και να ενισχύσουν την αβεβαιότητα ενώ υπαρκτός είναι και ο κίνδυνος περιορισμού της αναμενόμενης οικονομικής ανάκαμψης λόγω της υπερφορολόγησης. Ταυτόχρονα, τα μέτρα περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν στη χώρα στις 28 Ιουνίου 2015 εξακολουθούν να είναι σε ισχύ (αν και έχουν χαλαρώσει) που επίσης επηρεάζουν το οικονομικό περιβάλλον. Η ανάγκη σταθεροποίησης του τραπεζικού συστήματος παραμένει με την επιδιωκόμενη αποκλιμάκωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Τέλος οι γεωπολιτικές εντάσεις έχουν αυξηθεί, ενδέχεται να επηρεάσουν και το ελληνικό περιβάλλον. Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι και το 2018 θα αποτελεί μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια και για τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου.

Οι σημαντικότεροι ενδεχόμενοι κίνδυνοι του Ομίλου από την έκθεση του στην Ελλάδα είναι η μείωση του ρυθμού εκτέλεσης εργασιών και η δυσκολία ανάληψης νέων έργων, η αδυναμία ανακτησιμότητας απαιτήσεων και η απομείωση της αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και τέλος η δυσκολία στην εξασφάλιση χαμηλού κόστους χρηματοδότησης για τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις”

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΠΧΑ 12 “Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχές σε οντότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχον μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι επιπτώσεις στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 δεν αναμένεται να είναι σημαντικές. Συγκεκριμένα:

Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η εξέταση του επιχειρηματικού μοντέλου και των χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών δεν επηρεάζει την ταξινόμηση και την επιμέτρηση των εμπορικών και άλλων απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, που θα συνεχίζουν να αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση ποσού € 21.595 χιλ. και € 11.064 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από εισηγμένους τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια διαθέσιμων αντίστοιχα, θα εξακολουθήσουν να ταξινομούνται και θα επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση ποσού € 16.213 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από μη εισηγμένους τίτλους σε Ελλάδα και επιμετρώνται στο κόστος, θα ταξινομηθούν και θα επιμετρηθούν στην εύλογη αξία τους μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων και η επίπτωση δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ποσού € 1 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από εισηγμένους τίτλους, θα εξακολουθήσουν να ταξινομούνται και θα επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Απομείωση

Η εκτίμηση της επίδρασης του νέου μοντέλου απομείωσης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τις εμπορικές απαιτήσεις και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία είναι ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν αναμένεται να αναγνωρίσει σημαντική αύξηση πρόβλεψης επισφαλειών από την εφαρμογή του νέου μοντέλου της αναμενόμενης ζημιάς.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) “Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα υιοθετήσουν το πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδραση από τη μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα «Κέρδη εις νέο», ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα επαναδιατυπωθούν. Μέσα στη τρέχουσα χρήση του 2017, η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας ξεκίνησε τον δειγματοληπτικό έλεγχο συμβολαίων με μεγάλους πελάτες, ο οποίος θα ολοκληρωθεί μέσα στο επόμενο έτος. Οι αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων έως την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν έχουν δείξει ότι θα απαιτηθεί καμία σημαντική προσαρμογή κατά τη μετάβαση στο νέο πρότυπο. Η Διοίκηση θα ολοκληρώσει την διαδικασία αξιολόγησης μέσα στο 2018, ώστε να οριστικοποιήσει την εν λόγω επίδραση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Στο στάδιο αυτό, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν μπορούν να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις του νέου προτύπου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους καθώς δεν έχουν οριστικοποιήσει όλες τις λεπτομέρειες της αξιολόγησής τους για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16. Ο Όμιλος και η Εταιρεία σχεδιάζουν να υιοθετήσουν το νέο πρότυπο την ημερομηνία που πρέπει να εφαρμοστεί (01.01.2019).

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πώς προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινίσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πώς μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 “Από κοινού συμφωνίες”

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

ΔΛΠ 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.3 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ’ αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ ευθείας στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι οικονομικές οντότητες, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωρίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Σε περίπτωση πώλησης ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Εάν κάποια επένδυση πρέπει να απομειωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης και της λογιστικής της αξίας.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής οι συγγενείς αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(ε) *Από κοινού συμφωνίες*

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιό τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή).

Με βάση το ΔΛΠ 31, ο Όμιλος λογιστικοποιούσε τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετείχε, χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενοποίησης. Εξαιρέση αποτελούσαν εκείνες που βρίσκονταν σε αδράνεια κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ ή ήταν μη σημαντικές, οι οποίες ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για αυτές, ο Όμιλος και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 11, διατηρεί τον τρόπο ενοποίησής τους με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μέχρι την οριστική εκκαθάρισή τους.

Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη σημείωση 41γ παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια του Ομίλου στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

Ως κοινοπραξίες, ο Όμιλος έχει κατατάξει τις εταιρείες που παρουσιάζονται στη σημείωση 41β (μαζί με τις συγγενείς εταιρείες) στις οποίες τα μέρη που συμμετέχουν διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και γι' αυτό ενοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 28.

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής δεν συμπεριλαμβάνονται από κοινού συμφωνίες.

2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Η πληροφόρηση κατά τομέα συντάσσεται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχονται στον Πρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι συνιστούν τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο κύριος λήπτης επιχειρηματικών αποφάσεων ευθύνεται για τη διαμόρφωση της στρατηγικής, την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της επίδοσης του κάθε επιχειρηματικού τομέα.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) *Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης*

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(β) *Συναλλαγές και υπόλοιπα*

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα λόγω του ότι αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

Αλλαγές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών χρεογράφων σε ξένο νόμισμα που έχουν χαρακτηριστεί σαν διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές που προέρχονται από την διαφοροποίηση της καθαρής αξίας του χρεογράφου και λοιπές αλλαγές που προέρχονται από τη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές διαγράφονται στα αποτελέσματα ενώ οι λοιπές μεταφέρονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, όπως μετοχές που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i) Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii) Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii) Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μέρους ή του συνόλου επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την εξαγορά ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.6 Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία κατέχονται για μακροχρόνιες εκμισθώσεις ή για κεφαλαιουχικά κέρδη ή και τα δύο, και δεν χρησιμοποιούνται από τις εταιρείες του Ομίλου, κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν ιδιόκτητα οικοπέδα και κτίρια, καθώς και ακίνητα υπό κατασκευή τα οποία κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται για μελλοντική χρήση ως επενδυτικά ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης και των εξόδων δανεισμού. Τα κόστη δανεισμού που αφορούν την απόκτηση ή την κατασκευή επενδυτικών ακινήτων κεφαλαιοποιούνται στο κόστος της επένδυσης για όσο διάστημα διαρκεί η απόκτηση ή η κατασκευή και παύουν να κεφαλαιοποιούνται όταν το πάγιο ολοκληρωθεί ή σταματήσει η κατασκευή του. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται σε κόστος μείον αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.11). Τα επενδυτικά κτίρια αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής τους που εκτιμάται σε 40 έτη, πλην των διατηρητέων μη ανακαινισθέντων κτιρίων τα οποία αποσβένονται σε 20 έτη.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μεταγενέστερες δαπάνες λογίζονται προσθετικά στην λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι το κόστος αυτού μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Όλα τα άλλα κόστη από επιδιορθώσεις και συντήρηση βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης την οποία αφορούν.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε κατηγοριοποιείται στις ενσώματες ακινητοποιήσεις. Επίσης, όταν υπάρχει μία μεταβολή στη χρήση των επενδυτικών ακινήτων που αποδεικνύεται με την έναρξη της αξιοποίησής τους με σκοπό την πώληση, τότε κατηγοριοποιούνται ως αποθέματα.

Ακίνητα τα οποία κατέχει η μητρική Εταιρεία και τα εκμισθώνει σε εταιρείες του Ομίλου κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και ως ενσώματες ακινητοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.7 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έξοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.8 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις του Ομίλου από διάφορους χρεώστες και αφορούν κυρίως απαιτήσεις των θυγατρικών:

α) από προκαταβολές μισθωμάτων σε εκμισθωτές ακινήτων. Οι αποσβέσεις λογίζονται για την περίοδο εκμίσθωσης.

β) από τις καταβολές για την ολοκλήρωση της κατασκευής των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), που απεικονίζονται στο κόστος κατασκευής τους μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις τους ξεκινούν όταν αυτά ολοκληρωθούν και είναι έτοιμα για χρήση και διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης

γ) από τις καταβολές για τη μίσθωση των ακινήτων (δασική έκταση, οικόπεδο) εγκατάστασης των αιολικών πάρκων για όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του αιολικού πάρκου υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο, βάσει της ωφέλιμης ζωής του.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.9 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.11). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

- Κτίρια	20-40	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός (εκτός αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων)	5-10	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών, Φ/Β πάρκων και υδροηλεκτρικού σταθμού (υπάγονται στο Ν. 4254/2014)	27	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών και Φ/Β πάρκων (έναρξη λειτουργίας μετά την 01.01.2014)	20	έτη
- Αυτοκίνητα	5 - 9	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	5 - 10	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Από το 2014 αυξήθηκε η ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων και του υδροηλεκτρικού σταθμού, που ήδη λειτουργούσαν για λιγότερο από 12 χρόνια, από 20 σε 27 έτη λόγω επταετούς παράτασης των συμβάσεων λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 4254/2014.

Οι ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (σημείωση 2.11).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρέσεως.

2.10 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινήτοποιήσεις. Η υπεραξία δεν

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

αποσβένεται και ελέγχεται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά αν γεγονότα ή περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα.

Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα (σημείωση 2.11).

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

(γ) Δικαιώμα Παραχώρησης

Τα Δικαιώματα Παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης (σημείωση 2.25).

(δ) Άδειες Χρήσης

Ως άδειες χρήσης εννοούνται οι άδειες παραγωγής των αιολικών και φωτοβολταϊκών (Φ/Β) πάρκων και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των αιολικών και Φ/Β πάρκων, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 27 έτη για τα έργα που έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2014, και 20 έτη για τα καινούργια έργα. Οι άδειες χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη (σημείωση 2.11).

2.11 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.12 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

2.12.1 Ταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου ταξινομήθηκαν στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορία. Τα παράγωγα ταξινομούνται ως κατεχόμενα για εμπορία εκτός εάν προσδιορίζονται ως αντισταθμίσεις. Στοιχεία ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πουληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού.

(β) Δάνεια χορηγηθέντα και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα χορηγηθέντα δάνεια και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται στις εμπορικές και άλλες απαιτήσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

(γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη είναι μη – παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη ληκτότητα, που η διοίκηση του Ομίλου έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διατηρήσει έως τη λήξη. Στην περίπτωση που ο Όμιλος πωλήσει σημαντικό μέρος των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, το σύνολο του χαρτοφυλακίου των στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία αυτή αναταξινομείται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη κατατάσσονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα που η ληκτότητά τους είναι μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς της οικονομικής πληροφόρησης, τα οποία και κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

(δ) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Ισολογισμού.

2.12.2 Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες των στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και οι δαπάνες συναλλαγής αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές από τις μεταβολές εύλογης αξίας καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

2.12.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονήσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.12.4 Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομείωσης χρεογράφων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εφόσον η αύξηση στην εύλογη αξία των στοιχείων αυτών μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημίας απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Οι ζημιές απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Ο έλεγχος απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων περιγράφεται στη σημείωση 2.15.

2.13 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Εταιρείες του Ομίλου αξιολογούν κατά περίπτωση τη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο να αντισταθμίσουν την έκθεση σε κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων που συνδέεται με μακροχρόνιες δανειακές συμβάσεις.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει, κατά την έναρξη μιας συναλλαγής, τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Επιπλέον, γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, του βαθμού στον οποίο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Οι εύλογες αξίες των παράγωγων εργαλείων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης γνωστοποιούνται στη σημείωση 15. Οι μεταβολές στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα γνωστοποιούνται στη σημείωση 23. Η συνολική εύλογη αξία των παραγώγων αντιστάθμισης κατατάσσεται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν το εναπομένον αντισταθμιζόμενο στοιχείο έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ή στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μικρότερη των 12 μηνών. Παράγωγα που κατέχονται για εμπορία κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Τα παράγωγα στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής συμφωνίας.

Το τμήμα της μεταβολής στην εύλογη αξία του παραγώγου που θεωρείται αποτελεσματικό και πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το μη αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στις περιόδους που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος ή η ζημιά που συνδέεται με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης των συμβάσεων ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων δανεισμού αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα». Ωστόσο, όταν εκ της αναμενόμενης συναλλαγής που αντισταθμίζεται προκύπτει αναγνώριση ενός μη-χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (όπως απόθεμα ή ενσώματο πάγιο), τότε τα κέρδη ή οι ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια και συνυπολογίζονται στο αρχικό κόστος του στοιχείου ενεργητικού. Τα ποσά αυτά τελικά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, στην περίπτωση των αποθεμάτων μέσω του κόστους πωληθέντων, και στην περίπτωση των ενσώματων παγίων μέσω των αποσβέσεων.

Όταν ένα εργαλείο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί ή όταν μια σχέση αντιστάθμισης παύει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στα Ίδια Κεφάλαια και αναγνωρίζονται όταν τελικά η αναμενόμενη συναλλαγή περάσει από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μια αναμενόμενη συναλλαγή δεν εκτιμάται πλέον ότι θα συμβεί, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)».

2.14 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

Επενδύσεις σε ακίνητα στα οποία ξεκινάει κατασκευή με σκοπό την μελλοντική πώληση, αναταξινόμονται ως αποθέματα, στην λογιστική αξία, κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Στο εξής, θα επιμετρώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.15 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν επίσης, συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης. Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.16 Δεσμευμένες Καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον Όμιλο μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομική θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

2.17 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.18 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Όταν μία εταιρεία του Ομίλου αποκτά μετοχές της Εταιρείας (Ίδιες Μετοχές) το κόστος κτήσης παρουσιάζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου μέχρι οι μετοχές αυτές να ακυρωθούν ή να πωληθούν. Το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση ιδίων μετοχών αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.19 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.20 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.21 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.22 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για αποκατάσταση περιβάλλοντος, για επίδικες αγωγές, για ανέλεγκτες χρήσεις, για βαριά συντήρηση αυτοκινητόδρομου και για λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίζονται όταν: υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν στις συμβάσεις παραχώρησης (σημείωση 2.25) εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης, ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει και αποτιμά αυτή την υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα επιμετρώνται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή του εισπρακτέου ανταλλάγματος, αφού έχουν αφαιρεθεί τυχόν εκπτώσεις τιμών.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα εφόσον αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και είναι πιθανόν ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στον Όμιλο.

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από τεχνικά έργα, διόδια, λειτουργικές μισθώσεις ή πώληση ακινήτων, παραγωγή και πώληση ενέργειας, διαχείριση απορριμμάτων, παραγωγή και εμπορία λατομικών προϊόντων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών.

Τα έσοδα και το κέρδος από τα κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.24, ενώ τα έσοδα από συμφωνίες παραχώρησης αναγνωρίζονται σύμφωνα με την ΕΔΔΠΧΑ 12 όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.25.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, με την ευθεία μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Όταν ο Όμιλος παρέχει κίνητρα στους πελάτες του, το κόστος αυτών των κινήτρων αναγνωρίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, με την ευθεία μέθοδο, μειωτικά του εσόδου από την μίσθωση.

Τα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις της μητρικής εταιρείας ταξινομούνται στη γραμμή "Λοιπά Έσοδα" της Κατάστασης Αποτελεσμάτων καθώς η εκμίσθωση των ακινήτων της αποτελεί παρεπόμενη δραστηριότητα.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και την διαχείριση ακινήτων λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων χορηγηθέντων και απαιτήσεων, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ροές για σκοπούς απομείωσης.

Στην περίπτωση εκείνη, όπου ο Όμιλος ενεργεί ως αντιπρόσωπος, η προμήθεια και όχι το ακαθάριστο έσοδο λογίζεται ως έσοδο.

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.24 Συμβόλαια για έργα υπό εκτέλεση

Σύμβαση κατασκευής είναι μια σύμβαση που έχει συναφθεί ειδικά για την κατασκευή ενός περιουσιακού στοιχείου ή ενός συνδυασμού περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι στενά αλληλοσυνδεδεμένα ή αλληλοεξαρτώμενα σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό τους, την τεχνολογία και τη λειτουργία τους ή τον τελικό σκοπό ή χρήση τους.

Τα έξοδα που αφορούν σε κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ως έσοδο από το συμβόλαιο αναγνωρίζονται μόνο τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί και αναμένεται να εισπραχθούν.

Όταν το αποτέλεσμα ενός κατασκευαστικού συμβολαίου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

Για τον καθορισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

2.25 Συμφωνίες Παραχώρησης

Στις Συμφωνίες Παραχώρησης Δικαιώματος παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, ο Όμιλος εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:

α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και

β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης.

Σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια, αλλά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (financial asset model) και/ή στα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαίωμα Παραχώρησης (intangible asset model), ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

i) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Financial Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

α) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή

β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο» και αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου αφαιρουμένων και τυχόν ζημιών απομείωσης. Το πραγματικό επιτόκιο ισούται με το κόστος δανεισμού του παραχωρητή.

Στην κατηγορία αυτή ανήκει η σύμβαση παραχώρησης μεταξύ της θυγατρικής του Ομίλου ΕΠΑΔΥΜ (παραχωρησιούχος) και της αναθέτουσας αρχής ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε. (παραχωρητής) που έχει σαν αντικείμενο τη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων για διάστημα 27 ετών. Σύμφωνα με την σύμβαση η ελάχιστη εγγυημένη ποσότητα επεξεργαζόμενων απορριμμάτων ανέρχεται σε 90.000 τόνους ανά έτος και η τιμή πώλησης είναι καθορισμένη συμβατικά. Στη λήξη της παραχώρησης όλα τα δικαιώματα και οι τίτλοι επί των περιουσιακών στοιχείων θα μεταβιβαστούν στον παραχωρητή (Σημείωση 14). Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2017 και έκτοτε η εταιρεία έχει εισέλθει στην φάση της λειτουργίας.

ii) Δικαίωμα Παραχώρησης (Intangible Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού στο βαθμό που λαμβάνει ένα δικαίωμα (άδεια) να χρεώνει τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Το δικαίωμα της χρέωσης των χρηστών της δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελεί ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα λήψης μετρητών, καθώς τα ποσά που λαμβάνονται εξαρτώνται από το κατά πόσο το κοινό κάνει χρήση της υπηρεσίας.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στα «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναλύονται ως «Δικαίωμα Παραχώρησης» και

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αποτιμούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης.

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσεται η σύμβαση παραχώρησης της Εταιρείας ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ η οποία αφορά στην μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση και εκμετάλλευση του αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα-Σταυρού Α/Δ Σπátων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού για το διάστημα από 2001 μέχρι 2024.

iii) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης (Mixed Model)

Όταν η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει ότι ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής εν μέρει με ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και εν μέρει με ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού, ο Όμιλος αναγνωρίζει χωριστά κάθε συστατικό της αμοιβής του, σύμφωνα με τα ανωτέρω (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο και Δικαίωμα Παραχώρησης).

Το παραπάνω μοντέλο (Mixed Model) εφαρμόζεται για τη σύμβαση παραχώρησης της θυγατρικής εταιρείας ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή, λειτουργία και εκμετάλλευση για 30 έτη (έως το 2038) του αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και τμήμα Λεύκτρο-Σπάρτη. Σύμφωνα με την σύμβαση παραχώρησης ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής μέσω επιδοτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο) καθώς και μέσω των εισπράξεων από τους χρήστες του αυτοκινητοδρόμου (Δικαίωμα Παραχώρησης). Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2016.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει και λογιστικοποιεί το έσοδο και το κόστος που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 (σημείωση 2.24), ενώ το έσοδο και το κόστος σχετικά με τις υπηρεσίες λειτουργίας αναγνωρίζεται και λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18 (σημείωση 2.23).

2.26 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.27 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση Συμβάσεων Παραχώρησης παρουσιάζονται σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12 ως μείωση της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου (σημείωση 2.25).

2.28 Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται προς πώληση και αποτιμώνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της τρέχουσας λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης, εφόσον η αξία αυτή εκτιμάται ότι θα ανακτηθεί από τον Όμιλο μέσω της πώλησής τους και όχι από τη χρήση τους. Οι τυχόν ζημίες απομείωσης που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως. Οποιαδήποτε αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα στοιχείων (περιουσιακών και υποχρεώσεων) ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα κατάσταση και η πώληση είναι εξαιρετικά πιθανή. Για να θεωρείται η πώληση εξαιρετικά πιθανή θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- να υπάρχει δέσμευση της Διοίκησης αναφορικά με ένα σχέδιο πώλησης των περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας,
- να έχει ενεργοποιηθεί ένα πρόγραμμα εξεύρεσης αγοραστή και ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η τιμή πώλησης θα πρέπει να είναι σε λογική συσχέτιση με την τρέχουσα αγοραία αξία του προς πώληση περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων,
- η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημέρα που το περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα στοιχείων ταξινομήθηκαν σαν κατεχόμενα προς πώληση, και
- οι ενέργειες που απαιτείται να γίνουν προκειμένου να ολοκληρωθεί το σχέδιο πώλησης θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να απαιτηθούν σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο ούτε ότι το σχέδιο θα ακυρωθεί.

Κατά την 31.12.2017, ο Όμιλος ταξινόμησε στα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση την επένδυση στην μέχρι τότε συγγενή εταιρεία ATHENS RESORT CASINO. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις αρχές του Ιανουαρίου του 2018 (Σημείωση 21).

2.29 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνηθούς εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.30 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Δεν έχουν γίνει αναταξινομήσεις στα συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ή της Κατάστασης Ταμειακών ροών, παρά μόνο σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης. Πιο συγκεκριμένα, στη σημείωση των Απαιτήσεων, στα συγκριτικά στοιχεία στον πίνακα που αφορά τα κατασκευαστικά συμβόλαια έχουν γίνει αναταξινομήσεις για λόγους συγκρισιμότητας.

Οι παραπάνω αναταξινομήσεις δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθέσιμων.

(α) *Κίνδυνος αγοράς*

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς και γεωγραφικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ενδεικτικά, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στις χώρες που δραστηριοποιείται ο κλάδος των κατασκευών λόγω μεταβολής στις αξίες των νομισμάτων και των παραγόντων που επηρεάζουν το κόστος δανεισμού και των συναλλαγματικών επιτοκίων. Οι υπηρεσίες του Ομίλου παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται ενεργά σε χώρες του εξωτερικού, με έμφαση στις περιοχές της Μέσης Ανατολής και των Βαλκανίων (Ρουμανία, Βουλγαρία, Αλβανία κλπ.). Αναφορικά με τη δραστηριοποίηση του Ομίλου στις χώρες του Εξωτερικού, ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο προερχόμενο κυρίως από την ισοτιμία των τοπικών νομισμάτων (πχ. QAR, RON, κλπ.), καθώς και από την ισοτιμία Δολαρίου Αμερικής προς Ευρώ. Διευκρινίζεται ότι η ισοτιμία ορισμένων νομισμάτων (κυρίως τοπικά νομίσματα στις χώρες της Μέσης Ανατολής) είναι συνδεδεμένη με το Δολάριο Αμερικής. Οι εισπράξεις διενεργούνται σε τοπικό νόμισμα και σε Δολάρια Αμερικής και, παρόλο που το μεγαλύτερο μέρος του κόστους και των εξόδων είναι στο ίδιο νόμισμα, υφίσταται για το υπόλοιπο μέρος έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος, όπου αυτός κρίνεται σημαντικός και σκόπιμο να αντισταθμιστεί, αντισταθμίζεται με τη χρήση παράγωγων προθεσμιακών συμβολαίων. Τα παράγωγα αυτά αποτιμούνται στις εύλογές τους αξίες και αναγνωρίζονται ως απαίτηση ή υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα σημαντικότερα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του ομίλου από τα οποία προέρχεται η έκθεση του σε συναλλαγματικό κίνδυνο (ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ):

		31-Δεκ-17								
		USD		EUR*						
		ALL	CLP	CAD	RSD	MKD	BAM	ALL	GBP	CLP
<i>Νόμισμα από το οποίο ο όμιλος έχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο:</i>										
<i>Λειτουργικό νόμισμα θυγατρικής ή υποκαταστήματος θυγατρικής</i>										
Απαιτήσεις		24.788	2.508	-	2.533	134	3.656	-	-	771
Δανειακές υποχρεώσεις		3.256		-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις		-	(489)	-	(510)	(1.027)	-	(16.409)	(1.531)	(1.208)
Χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση		-	-	18.591	-	-	-	-	-	-
		31-Δεκ-16								
		USD		EUR*						
		ALL	CLP	CAD	RSD	MKD	ALL	GBP	CLP	
<i>Νόμισμα από το οποίο ο όμιλος έχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο:</i>										
<i>Λειτουργικό νόμισμα θυγατρικής ή υποκαταστήματος θυγατρικής</i>										
Απαιτήσεις		21.978	14.207	-	1.206	880	5.835	1.714	-	
Δανειακές υποχρεώσεις		(3.242)	-	-	(1.003)	-	(5.145)	-	-	
Υποχρεώσεις		(955)	-	-	(9.102)	(7.091)	(15.527)	(6.524)	(1.109)	
Χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση		-	-	46.776	-	-	-	-	-	

*Ο Όμιλος παρουσιάζει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από το Ευρώ, ο οποίος προέρχεται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θυγατρικών και υποκαταστημάτων ελληνικών θυγατρικών με έδρα το εξωτερικό, οι οποίες πραγματοποιούν συναλλαγές σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό τους νόμισμα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις μεταβολές στην κερδοφορία του Ομίλου σε πιθανές αλλαγές κυμαινόμενων ισοτιμιών, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές.

	Επίδραση στα κέρδη/ (ζημιές) χρήσης		Επίδραση στην καθαρή θέση	
	2017	2016	2017	2016
Ανατιμημένη συναλλαγματική ισοτιμία κατά 5% έναντι του Ευρώ	(681)	127	(930)	(2.339)
Υποτιμημένη συναλλαγματική ισοτιμία κατά 5% έναντι του Ευρώ	681	(127)	930	2.339

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς οι συναλλαγές της είναι σε ευρώ.

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία που περιλαμβάνουν καταθέσεις όψεως, βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και ομόλογα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται κυρίως από τραπεζικά δάνεια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η διακύμανση των επιτοκίων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του περιθωρίου δανεισμού, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στη μεταβολή των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί. Οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να συνάπτουν συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και άλλα παράγωγα προϊόντα επιτοκίων, στο πλαίσιο αντιστάθμισης του σχετικού κινδύνου.

Ένα σημαντικό μέρος των δανείων του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια και το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται κυρίως από μεταβολές των επιτοκίων του Ευρώ, και δευτερευόντως από μεταβολές των επιτοκίων άλλων νομισμάτων στα οποία υφίσταται δανεισμός (π.χ. Ριάλ Κατάρ, κλπ.)

Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου και της Εταιρείας σε Μεταβολές Επιτοκίων

Σε επίπεδο Ομίλου, μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2017, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 1.846 χιλ. (2016: ευρώ 1.797 χιλ.). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2017, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 647 χιλ. (2016: ευρώ 659 χιλιάδες). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

iii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών του στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Διευκρινίζεται ότι αν η τιμή κλεισίματος της ELDORADO GOLD 31.12.2017 ήταν αυξημένη κατά 5% τότε τα αποτελέσματα χρήσης θα ήταν αυξημένα κατά ευρώ 0,9 εκατ. ενώ εάν ήταν μειωμένη κατά 5% τότε τα αποτελέσματα χρήσης θα ήταν μειωμένα κατά ευρώ 0,9 εκατ. (31.12.2016: ευρώ 2,3 εκατ.). Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, γίνεται πολύ αυστηρός έλεγχος στη σύναψη νέων συμβάσεων και στις διαδικασίες παρακολούθησης προόδου εργασιών, τιμολογήσεων και εισπράξεων. Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και σχηματίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Στα έργα Δημοσίου γίνεται στενή παρακολούθηση των πιστοποιήσεων και επίσπευση αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες, προκειμένου να περιορίζεται ο κίνδυνος αδυναμίας είσπραξης απαιτήσεων.

Δηνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο καθώς το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων αφορά απαιτήσεις από θυγατρικές και συνδεδεμένα μέρη και τα ταμειακό διαθέσιμα και ισοδύναμα είναι σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα οποία θέτει όρια στο βαθμό έκθεσής της.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Δεδομένης της τρέχουσας κρίσης του Ελληνικού Δημοσίου και του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι μεγαλύτερος και η διαχείριση των χρηματοροών έχει γίνει πιο επιτακτική. Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά τις χρηματοροές του και μεριμνά για την ύπαρξη ρευστών διαθεσίμων, συμπεριλαμβανομένων και των δυνατοτήτων για ενδοεταιρικό δανεισμό καθώς και μη χρησιμοποιούμενων τραπεζικών πιστωτικών ορίων για την κάλυψη των αναγκών του (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.).

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών ο όμιλος έχει προχωρήσει στην αναχρηματοδότηση δανειακών του υποχρεώσεων με στόχο την καλύτερη διαχείριση της ρευστότητάς του. Στις 31.12.2017 τα βραχυπρόθεσμα δάνεια του ομίλου ανέρχονται σε ευρώ 211 εκατ. έναντι ευρώ 238,7 εκατ. στις 31.12.2016.

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

31 Δεκεμβρίου 2017

	ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				Σύνολο
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	542.694	6.042	-	447	549.183
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.468	1.428	1.380	298	5.574
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	17.459	16.689	40.016	59.727	133.892
Δάνεια*	263.716	144.902	477.924	777.637	1.664.179

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

31 Δεκεμβρίου 2016					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	714.872	6.953	2.406	230	724.461
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.402	2.111	1.615	-	6.128
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	18.061	17.041	44.936	73.397	153.436
Δάνεια*	291.796	145.035	421.100	865.386	1.723.317

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2017					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.696	-	-	7.844	13.540
Δάνεια*	7.619	21.205	136.126	151.474	316.423

31 Δεκεμβρίου 2016					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	6.181	-	-	5.724	11.905
Δάνεια*	7.619	14.710	93.333	215.845	331.507

*Τα Δάνεια περιλαμβάνουν τα υπόλοιπα των ανεξόφλητων κεφαλαίων συμπεριλαμβανομένων των τόκων με σταθερό και κυμαινόμενο επιτόκιο μέχρι τη λήξη τους.

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελάτων, Προκαταβολές από λειτουργικές μισθώσεις, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου, την επίτευξη των αναπτυξιακών του σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική του ικανότητα.

Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ομίλου θα πρέπει να αξιολογηθεί ο Καθαρός Δανεισμός του Ομίλου (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) εξαιρουμένων όμως των δανειακών υποχρεώσεων χωρίς αναγωγή (non recourse debt) και των αντίστοιχων ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που είναι συνδεδεμένα με έργα που εξυπηρετούν τις δανειακές υποχρεώσεις τους μέσω των ροών τους.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2017 και στις 31.12.2016 παρουσιάζεται αναλυτικά στους ακόλουθους πίνακες:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-17		
	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με Δάνεια χωρίς αναγωγή*	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	211.014	39.132	171.882
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	1.175.609	505.977	669.632
Σύνολο δανείων	1.386.623	545.109	841.513
Μείον:			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	510.110	238.349	271.762
Δεσμευμένες καταθέσεις	46.344	13.882	32.462
Ομόλογα διακρατούμενα ως τη λήξη	80.757	69.230	11.528
Αμοιβαία Κεφάλαια	11.064	-	11.064
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα	738.346	223.649	514.697
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου			860.192
Σύνολο Κεφαλαίων			1.374.890
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόγλευσης			0,374

	31-Δεκ-16		
	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με Δάνεια χωρίς αναγωγή*	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	238.685	38.305	200.380
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	1.191.407	544.249	647.158
Σύνολο δανείων	1.430.092	582.554	847.538
Μείον:			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	496.393	236.015	260.379
Δεσμευμένες καταθέσεις	46.736	12.397	34.339
Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών	2	-	2
Ομόλογα διακρατούμενα ως τη λήξη	103.767	94.130	9.637
Αμοιβαία Κεφάλαια	16.145	-	16.145
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα	767.048	240.013	527.036
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου			892.422
Σύνολο Κεφαλαίων			1.419.458
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόγλευσης			0,371

*αφορά τις θυγατρικές εταιρείες παραχωρήσεων ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόγλευσης στις 31.12.2017 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 37,4% (31.12.2016: σε 37,1%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκιο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας ο συνολικός δανεισμός στις 31.12.2017 ανήλθε σε ευρώ 258.801 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 263.570 χιλ.) και αφορά μόνο μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Ο δείκτης κεφαλαιακής μόγλευσης στις 31.12.2017 για την Εταιρεία υπολογίζεται σε 33,3% (31.12.2016: σε 32,7%).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ταμειακές και μη ταμειακές κινήσεις των κονδυλίων του Καθαρού Δανεισμού για τη χρήση του 2017:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Υποσύνολο Δανείων (εξαιρουμένων δανείων χωρίς αναγωγή)		Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα					Σύνολο
	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Εταιρικά Δάνεια	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Δεσμευμένες καταθέσεις	Προθεσμιές καταθέσεις άνω των 3 μηνών	Ομόλογα διακρατ. ούμενα ως τη λήξη	Αμοιβαία Κεφάλαια	
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 01.01.2017	5.735	841.803	260.379	34.339	2	9.637	16.145	527.036
Ταμειακές κινήσεις	(2.938)	9.959	12.390	(1.877)	(2)	2.325	(3.929)	(1.885)
Μη ταμειακές κινήσεις:								
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(15.545)	(1.007)	-	-	-	-	(14.538)
Προσθήκες χρηματοδοτικών μισθώσεων	2.336	-	-	-	-	(17)	-	2.352
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	-	1.314	-	-	-	-	-	1.314
Απόσβεση εξόδων έκδοσης δανείων (Απόσβεση premium ομολόγων)	-	1.467	-	-	-	-	-	1.467
Προσαρμογές εύλογης αξίας	-	-	-	-	-	(417)	-	417
Λοιπές μη ταμειακές κινήσεις	-	(2.618)	-	-	-	-	(1.152)	1.152
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 31.12.2017	5.133	836.381	271.762	32.462	-	11.528	11.064	514.697

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Υποσύνολο Δανείων (εξαιρουμένων δανείων χωρίς αναγωγή)	Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Σύνολο
	Εταιρικά Δάνεια	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 01.01.2017	263.570	604	262.966
Ταμειακές κινήσεις	(5.142)	82	(5.224)
Μη ταμειακές κινήσεις:			
Απόσβεση εξόδων έκδοσης δανείων	372	-	372
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 31.12.2017	258.801	686	258.115

3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μία σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	<u>Λογιστική αξία</u>		<u>Εύλογη αξία</u>	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	80.757	103.767	81.192	104.468
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	1.386.623	1.430.092	1.403.724	1.442.295

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	<u>Λογιστική αξία</u>		<u>Εύλογη αξία</u>	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	258.801	263.570	258.801	263.570

Η εύλογη αξία των βραχυπρόθεσμων πελατών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες. Η εύλογη αξία των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων ανέρχεται σε ποσό ευρώ 118.409 χιλ. (31.12.2016: 111.505 χιλ.) ενώ η λογιστική αξία ανέρχεται σε ευρώ 109.051 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 102.028 χιλ.). Οι εύλογες αξίες των δανείων και των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων προσδιορίζονται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας επιτόκια προεξόφλησης που αντανακλούν το τρέχον επιτόκιο δανεισμού και περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017 και την 31 Δεκεμβρίου 2016.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	<u>31 Δεκεμβρίου 2017</u>		
	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ</u>		
	<u>ΕΠΙΠΕΔΟ 1</u>	<u>ΕΠΙΠΕΔΟ 2</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1	-	1
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	21.595	11.064	32.660
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	131.936	131.936
	<u>31 Δεκεμβρίου 2016</u>		
	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ</u>		
	<u>ΕΠΙΠΕΔΟ 1</u>	<u>ΕΠΙΠΕΔΟ 2</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3	-	3
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	49.695	16.145	65.840
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	152.669	152.669

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα), προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1. Αυτό το επίπεδο περιλαμβάνει κυρίως την επένδυση σε Όμιλο μεταλλείων χρυσού που είναι εισηγμένος στο χρηματιστήριο του Τορόντο και έχει ταξινομηθεί ως Χρηματοοικονομικό στοιχείο Διαθέσιμο προς πώληση.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγώγων εκτός της αγοράς παραγώγων) προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

Η εύλογη αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων προσδιορίζεται βάσει της καθαρής αξίας του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση συνολικής αξίας ευρώ 16.213 χιλ. (31.12.2016: 16.213 χιλ.) που αφορούν συμμετοχή σε εταιρείες μη εισηγμένες σε ενεργές χρηματαγορές απεικονίζονται στο κόστος και όχι σε εύλογη αξία.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των κατασκευαστικών συμβολαίων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης για την αναγνώριση των εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια. Η μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί από τη Διοίκηση εκτιμήσεις αναφορικά με τα παρακάτω:

- τον προϋπολογισμό του κόστους εκτέλεσης των έργων και συνεπώς του μικτού αποτελέσματος,
- την ανάκτηση των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες ή από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης του έργου,
- την επίδραση που έχουν οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου στο περιθώριο κερδοφορίας του έργου,
- την ολοκλήρωση των προκαθορισμένων ορόσημων εντός του χρονοδιαγράμματος, και
- τις προβλέψεις για ζημιόγωνα έργα.

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει σε τριμηνιαία βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες της αναφορικά με την πορεία των έργων και αναθεωρεί τα προϋπολογιστικά στοιχεία του κόστους όπου κρίνεται απαραίτητο.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(β) Προβλέψεις

(i) Πρόβλεψη βαριάς συντήρησης

Βάσει των Συμβάσεων Παραχώρησης, οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ έχουν υποχρέωση να διατηρούν την ποιότητα των αυτοκινητοδρόμων που εκμεταλλεύονται.

Οι κυριότερες δαπάνες βαριάς συντήρησης αφορούν σε ανακατασκευή του οδοστρώματος, συντήρηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και σε έργα πολιτικού μηχανικού. Οι προβλέψεις βασίζονται στα μελλοντικά προγράμματα συντήρησης τα οποία λαμβάνουν υπόψη τους τις διαθέσιμες πληροφορίες από την λειτουργία των αυτοκινητοδρόμων, μελέτες εξωτερικών συμβούλων και μετρήσεις των λειτουργικών χαρακτηριστικών του οδοστρώματος και του βαθμού απομείωσής τους. Σκοπός τους είναι η ορθότερη κατανομή στις οικονομικές χρήσεις, των δαπανών που θα πραγματοποιηθούν σε συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα στην περίοδο από την έναρξη μέχρι τη λήξη της λειτουργίας.

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί τις ανωτέρω πληροφορίες και αναθεωρεί το πρόγραμμα μελλοντικών συντηρήσεων όταν οι πληροφορίες αυτές αποκλίνουν σημαντικά από τις προβλεπόμενες. Αυξημένη αβεβαιότητα αναφορικά με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης υπάρχει λόγω της έλλειψης έργων με παρόμοια χαρακτηριστικά, διακυμάνσεων στον κυκλοφοριακό φόρτο ιδιαίτερα τα τελευταία έτη και έλλειψης ιστορικών στοιχείων κατά την έναρξη της λειτουργίας.

Στο τέλος του 2017 η Διοίκηση προχώρησε σε αναθεώρηση της πρόβλεψης βαριάς συντήρησης της εταιρείας ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ καθώς, τα αποτελέσματα των μετρήσεων του 2017 σχετικά με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του οδοστρώματος και τις μελλοντικές ανάγκες ανακατασκευής του σε συνδυασμό με τον περιορισμένο χρόνο μέχρι την λήξη της παραχώρησης τον Οκτώβριο του 2024, επέβαλαν την αναπροσαρμογή της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης κατά το ποσό των ευρώ 25,8 εκατ. (σημείωση 29).

Αναφορικά με τον αυτοκινητόδρομο που εκμεταλλεύεται η θυγατρική εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, ο οποίος τέθηκε σε πλήρη λειτουργία στα τέλη του 2016, σχηματίστηκε πρόβλεψη βαριάς συντήρησης ποσού ευρώ 1,9 εκατ. Για τον σχηματισμό της εν λόγω πρόβλεψης η Διοίκηση βασίστηκε στις συνθήκες λειτουργίας του αυτοκινητοδρόμου, στον κυκλοφοριακό του φόρτο καθώς και στην συσσωρευμένη εμπειρία από τη λειτουργία της ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ. Επίσης, η Διοίκηση έθεσε πλάνο αναθεώρησης της πρόβλεψης ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

(ii) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων και επενδυτικών ακινήτων

Τα ενσώματα πάγια και οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων και των επενδυτικών ακινήτων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(δ) Εκτιμήσεις αναφορικά με τον έλεγχο υπεραξίας

Στα πλαίσια του ετήσιου ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας, η Διοίκηση του Ομίλου υπολογίζει τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) σύμφωνα με τη μέθοδο της αξίας χρήσεως (value in use). Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό, όπως παρατίθενται και στη σημείωση 7α, απαιτούν εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA) της κάθε ΜΔΤΡ, όπως προκύπτουν από τα σχετικά επιχειρηματικά πλάνα, το ρυθμό ανάπτυξης εις το διηνεκές, το μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης και το επιτόκιο προεξόφλησης.

(ε) Εκτιμήσεις για απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική 2.3, η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολογεί σε ετήσια βάση αν συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία τους ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης και της αξίας χρήσης.

Οι βασικότερες εκτιμήσεις που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στα πλαίσια της εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων αφορούν σε μελλοντικές ροές και επίδοση βάσει των επιχειρηματικών πλάνων των εταιρειών που ελέγχονται για απομείωση, στο ρυθμό ανάπτυξής τους εις το διηνεκές, στο μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης καθώς και στο επιτόκιο προεξόφλησης.

Επίσης, η Διοίκηση επαναξιολογεί την αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές/συγγενείς στις περιπτώσεις απομείωσης της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων (ενσώματων παγίων, επενδύσεων σε ακίνητα).

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος δραστηριοποιείται, κυρίως, σε 6 επιχειρηματικούς τομείς:

- Κατασκευές & Λατομεία
- Ανάπτυξη γης και ακινήτων
- Παραχωρήσεις
- Αιολικά
- Περιβάλλον
- Άλλες δραστηριότητες

Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα λοιπά εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστούν τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων. Οι ως άνω, έχοντας καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας, ελέγχουν τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για να αξιολογηθεί η επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων. Το Διοικητικό Συμβούλιο χρησιμοποιεί διάφορα κριτήρια για να αξιολογήσει τις δραστηριότητες του Ομίλου, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με τη φύση, το βαθμό ωριμότητας και τις ιδιαιτερότητες του κάθε τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους, τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες καθώς και πληροφορίες σχετικές με τα προϊόντα και τις αγορές.

Στη σημείωση 42 αναφέρεται ανά εταιρεία του Ομίλου ο τομέας δραστηριοποίησής της. Η μητρική εταιρεία ενσωματώνεται στον τομέα Λοιπά.

Τα αποτελέσματα για κάθε τομέα για τη χρήση 2017 έχουν ως εξής:

Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	1.521.215	6.821	223.735	49.678	79.286	780	1.881.514
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις	(11.762)	-	(820)	-	(2.797)	(385)	(15.765)
Καθαρές Πωλήσεις	1.509.452	6.821	222.915	49.678	76.489	395	1.865.749
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	5.141	(1.294)	103.700	21.927	(570)	(27.351)	101.553
Έσοδα από μερίσματα	-	-	1.730	-	-	-	1.730
Μερίδιο κέρδους/(ζημιάς) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(47)	-	3.261	-	(15)	(3.110)	89
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32 1.608	66	18.885	492	1.916	12	22.979
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	32 (13.130)	(1.887)	(48.524)	(9.775)	(2.159)	(11.132)	(86.607)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	(6.427)	(3.115)	79.051	12.643	(827)	(41.581)	39.744
Φόρος εισοδήματος	34 (17.891)	(502)	(24.247)	(3.050)	(3.664)	1	(49.352)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές)	(24.318)	(3.617)	54.804	9.593	(4.491)	(41.580)	(9.608)

Τα αποτελέσματα για κάθε τομέα για τη χρήση 2016 έχουν ως εξής:

Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	1.562.289	7.041	230.340	45.188	106.857	791	1.952.506
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις	(9.625)	-	-	-	-	(472)	(10.097)
Καθαρές Πωλήσεις	1.552.664	7.041	230.340	45.188	106.857	319	1.942.409
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(66.902)	578	83.703	21.697	5.031	(12.962)	31.146
Έσοδα από μερίσματα	-	-	731	-	-	-	731
Μερίδιο κέρδους/(ζημιάς) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	807	-	(11)	(3.969)	(3.173)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32 2.515	69	21.816	726	529	4	25.658
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	32 (13.627)	(2.175)	(54.995)	(7.172)	(2.175)	(11.995)	(92.141)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	(78.014)	(1.528)	52.062	15.251	3.374	(28.922)	(37.778)
Φόρος εισοδήματος	34 (29.755)	(677)	(19.268)	(4.677)	(4.589)	(52)	(59.018)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές)	(107.769)	(2.205)	32.794	10.574	(1.215)	(28.975)	(96.797)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Λοιπά στοιχεία ανά τομέα που συμπεριλαμβάνονται στα Αποτελέσματα της 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι τα ακόλουθα:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	(22.176)	(13)	(1.627)	(13.431)	(4.077)	(414)	(41.737)
Αποσβέσεις άυλων	7α, 7β	(137)	-	(60.858)	(443)	(2.446)	-	(63.885)
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	8	-	(1.141)	(169)	-	-	(117)	(1.426)
Απομειώσεις	30,31	(26.635)	(1.572)	(287)	(708)	-	(22.421)	(51.622)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	25	72	-	223	2.672	1.017	-	3.984

Λοιπά στοιχεία ανά τομέα που συμπεριλαμβάνονται στα Αποτελέσματα της 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι τα ακόλουθα:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	(38.388)	(15)	(1.857)	(11.133)	(3.892)	(416)	(55.700)
Αποσβέσεις άυλων	7α, 7β	(891)	(1)	(62.288)	(425)	(2.461)	-	(66.065)
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	8	-	(1.142)	-	-	-	(117)	(1.259)
Απομειώσεις	30,31	(12.137)	(1.460)	(201.272)	(700)	(17)	(8.500)	(224.086)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	25	439	-	211	1.837	1.104	-	3.591

Μεταβιβάσεις και συναλλαγές μεταξύ τομέων πραγματοποιούνται με πραγματικούς εμπορικούς όρους και συνθήκες σύμφωνα με αυτά που ισχύουν για συναλλαγές με τρίτους.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των τομέων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Ενεργητικό (πλην Επενδύσεις σε συγγενείς)		1.221.724	134.061	1.480.976	405.742	163.150	56.393	3.462.046
Επενδύσεις σε συγγενείς	10	2.202	-	52.242	-	4.449	29.817	88.709
Σύνολο Ενεργητικού		1.223.926	134.061	1.533.218	405.742	167.599	86.209	3.550.756
Υποχρεώσεις		990.428	35.654	1.092.339	268.191	78.624	225.326	2.690.564
Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια, άυλα και επενδυτικά ακίνητα	6,7,8	7.663	1.396	2.816	82.046	2.175	62	96.159
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	-	117	548	-	-	-	665

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των τομέων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Ενεργητικό (πλην Επενδύσεις σε συγγενείς)		1.465.377	140.394	1.576.190	350.130	177.447	42.931	3.752.469
Επενδύσεις σε συγγενείς	10	2.208	-	48.199	-	4.296	71.437	126.138
Σύνολο Ενεργητικού		1.467.584	140.394	1.624.389	350.130	181.742	114.368	3.878.608
Υποχρεώσεις		1.215.765	38.823	1.193.110	219.216	89.147	230.125	2.986.186
Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια, άυλα και επενδυτικά ακίνητα	6,7,8	7.915	37	26.951	22.098	2.869	7	59.875
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	63	-	3.014	-	15	-	3.092

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο Όμιλος έχει επεκτείνει τις δραστηριότητες του και στο εξωτερικό (σημείωση 1). Ειδικότερα, το σύνολο των πωλήσεων κατανέμεται γεωγραφικά ως εξής:

	Πωλήσεις	
	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ελλάδα	1.151.542	1.256.757
Υπόλοιπες χώρες Ευρώπης	251.166	179.099
Χώρες Κόλπου-Μέση Ανατολή	293.056	308.155
Χώρες Αμερικής	163.663	193.088
Χώρες Αφρικής	6.172	5.311
Αυστραλία	151	-
	1.865.749	1.942.409

Οι πωλήσεις του εξωτερικού προέρχονται κυρίως από τη δραστηριότητα των εταιρειών του τομέα Κατασκευή & Λατομεία.

Τα στοιχεία του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού εξαιρουμένων επενδύσεων σε συγγενείς και κοινοπραξίες, των χρηματοοικονομικών στοιχείων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, κατανέμονται γεωγραφικά ως εξής:

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Ελλάδα	1.253.501	1.266.849
Υπόλοιπες χώρες Ευρώπης	51.133	55.894
Χώρες Κόλπου-Μέση Ανατολή	16.473	28.074
Χώρες Αμερικής	672	54
Χώρες Αφρικής	-	96
Αυστραλία	8	-
	1.321.786	1.350.968

Από τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα, ποσό ευρώ 590.506 χιλ. για τη χρήση 2017 και ποσό ευρώ 694.802 χιλ. για τη χρήση 2016, προέρχονται από το Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένων των ΔΕΚΟ, των Δήμων κ.λπ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

6 Ενσώματα πάγια

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κόστος	Σημ.	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016		164.840	49.571	329.652	309.082	40.851	41.704	935.700
Συναλλαγματικές διαφορές		672	192	1.651	(14)	298	65	2.863
Απόκτηση νέων θυγατρικών		-	-	-	-	-	110	110
Πώληση θυγατρικών		(247)	-	-	(14.252)	-	(1)	(14.501)
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		1.870	1.641	7.117	170	1.698	21.906	34.402
Προσθήκες με χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	5.499	-	-	-	5.499
Πωλήσεις		(1.303)	(3.608)	(7.964)	-	(190)	-	(13.065)
Διαγραφές		-	9	(516)	-	(72)	(2.871)	(3.450)
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος από εταιρείες Αιολικών		-	-	-	247	-	-	247
Ανατιζινομήση από Ακινήτ. υπό εκτέλεση		-	-	584	48.415	-	(48.999)	-
Μεταφορά σε Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	(1.514)	-	-	-	-	-	(1.514)
31 Δεκεμβρίου 2016		164.317	47.805	336.023	343.647	42.585	11.913	946.292
1 Ιανουαρίου 2017		164.317	47.805	336.023	343.647	42.585	11.913	946.292
Συναλλαγματικές διαφορές		(3.019)	(616)	(5.853)	(110)	(1.092)	(157)	(10.847)
Απόκτηση νέων θυγατρικών		2.956	-	-	-	-	-	2.956
Πώληση θυγατρικών		-	-	(21)	(6.557)	-	-	(6.577)
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		800	1.885	6.011	372	2.170	82.377	93.615
Προσθήκες με χρηματοδοτική μίσθωση		-	1.411	370	-	-	-	1.781
Πωλήσεις		(486)	(5.497)	(17.607)	-	(664)	-	(24.254)
Διαγραφές		(395)	(38)	(253)	-	(596)	-	(1.282)
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος από εταιρείες Αιολικών		-	-	-	114	-	-	114
Ανατιζινομήση από Ακινήτ. υπό εκτέλεση		89	-	(397)	25.435	-	(25.127)	-
Ανατιζινομήση από Μηγ/κό Εξοπλισμό σε Οικόπεδα και Κτίρια		3.549	-	-	(3.549)	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2017		167.811	44.951	318.274	359.353	42.404	69.006	1.001.798
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		(50.266)	(37.704)	(238.144)	(64.990)	(35.277)	(906)	(427.286)
1 Ιανουαρίου 2016		(381)	(89)	(1.494)	5	(257)	-	(2.217)
Συναλλαγματικές διαφορές		(381)	(89)	(1.494)	5	(257)	-	(2.217)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(8.072)	(4.720)	(28.288)	(12.359)	(2.261)	-	(55.700)
Απομείωση	30	(3.578)	-	-	-	-	-	(3.578)
Πωλήσεις		17	3.148	7.366	2	166	-	10.699
Διαγραφές		-	63	201	-	93	-	358
31 Δεκεμβρίου 2016		(62.281)	(39.301)	(260.358)	(77.343)	(37.536)	(906)	(477.725)
1 Ιανουαρίου 2017		(62.281)	(39.301)	(260.358)	(77.343)	(37.536)	(906)	(477.725)
Συναλλαγματικές διαφορές		1.259	336	4.510	32	924	-	7.062
Αποσβέσεις χρήσης	30	(7.625)	(2.834)	(15.391)	(13.448)	(2.440)	-	(41.737)
Απομείωση	30	(388)	-	-	-	-	-	(388)
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	30	1.011	-	-	-	-	-	1.011
Πωλήσεις		223	4.712	13.987	-	170	-	19.092
Διαγραφές		388	14	81	-	559	-	1.041
31 Δεκεμβρίου 2017		(67.413)	(37.073)	(257.171)	(90.759)	(38.323)	(906)	(491.644)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκ. 2016		102.036	8.504	75.665	266.304	5.050	11.007	468.567
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκ. 2017		100.398	7.878	61.102	268.594	4.081	68.100	510.155

Για τη χρήση 2017, οι Προσθήκες στη στήλη Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση, προέρχονται κυρίως, κατά ποσό ευρώ 81.742 χιλ από αιολικά έργα που εντάσσονται στο πλαίσιο υλοποίησης του νέου επενδυτικού πλάνου της ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και των θυγατρικών της εταιρειών. Η μείωση του Μηχανολογικού Εξοπλισμού των

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αιολικών και Φ/Β πάρκων οφείλεται κυρίως στην πώληση της θυγατρικής εταιρείας ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕΕ. Η αναταξινόμηση από Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση σε Μηχανολογικό Εξοπλισμό Αιολικών & Φ/Β πάρκων ποσού ευρώ 25.127 χιλ., αφορά κυρίως το αιολικό πάρκο στη θέση Καλογεροβούνι του Δήμου Μονεμβασιάς της θυγατρικής εταιρείας ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ που τέθηκε σε λειτουργία κατά το β' εξάμηνο του 2017.

Για τη χρήση 2016, από τις προσθήκες στη στήλη Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση, το μεγαλύτερο μέρος ποσού ευρώ 21.465 χιλ. αφορά προσθήκες για το αιολικό πάρκο «Λύρκειο» το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του μέσα στη χρήση 2016. Η αναταξινόμηση από Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση σε Μηχανολογικό Εξοπλισμό Αιολικών & Φ/Β πάρκων ποσού ευρώ 48.415 χιλ. αφορά το ίδιο αιολικό πάρκο.

Για τη χρήση 2017, η αναστροφή παλαιότερης απομείωσης ποσού ευρώ 1.011 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου και ποσού ευρώ 79 χιλ. σε επίπεδο εταιρείας, αφορά ακίνητο της μητρικής εταιρείας και οφείλεται στην αύξηση της εύλογης αξίας του ακινήτου λόγω αύξησης των αναμενόμενων εσόδων από μισθώματα (σημείωση 8).

Για τη χρήση 2016, η ζημιά απομείωσης ενσώματων παγίων που εμφανίζει ο Όμιλος στα Οικόπεδα και Κτίρια ανέρχεται σε ευρώ 3.578 χιλ. και αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις θυγατρικής εταιρείας.

Μισθωμένα πάγια που περιλαμβάνονται στα παραπάνω βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης:

	31-Δεκ-17				31-Δεκ-16			
	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Σύνολο	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Σύνολο
Κόστος - κεφαλαιοποιημένες χρηματοδοτικές μισθώσεις	1.661	10.139	4.111	15.911	250	9.769	4.111	14.130
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(250)	(5.134)	(1.172)	(6.556)	(250)	(4.250)	(1.027)	(5.527)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	1.411	5.005	2.939	9.355	-	5.519	3.084	8.603

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	Οικόπεδα & Κτίρια	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2016		3.217	82	1.845	5.145
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	5	5
31 Δεκεμβρίου 2016		3.217	82	1.850	5.150
1 Ιανουαρίου 2017		3.217	82	1.850	5.150
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	36	36
31 Δεκεμβρίου 2017		3.217	82	1.886	5.186
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2016		(1.611)	(78)	(1.787)	(3.476)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(27)	(4)	(14)	(45)
31 Δεκεμβρίου 2016		(1.638)	(82)	(1.802)	(3.522)
1 Ιανουαρίου 2017		(1.638)	(82)	(1.802)	(3.522)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(27)	(1)	(16)	(43)
Αντιστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	30	79	-	-	79
31 Δεκεμβρίου 2017		(1.586)	(82)	(1.817)	(3.486)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016		1.579	1	49	1.628
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017		1.631	-	69	1.700

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Ομίλου έχουν εγγραφεί εμπράγματα βάρη σε ορισμένα πάγια στοιχεία. Συγκεκριμένα, επί του ακινήτου της μητρικής στην οδό Ερμού 25, Κηφισιά, υπάρχει προσημείωση για εξασφάλιση μακροπρόθεσμων δανείων της. Επίσης, εμπράγματα βάρη έχουν εγγραφεί επί ανεμογεννητριών του τομέα των Αιολικών στο πλαίσιο της χρηματοδότησης Αιολικών Πάρκων.

7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία & Δικαίωμα Παραχώρησης

7α Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΧΕΙΑ				
	Λογισμικό	Υπεραξία	Άδειες χρήσης	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2016	5.191	43.316	27.129	3.358	78.995
Συναλλαγματικές διαφορές	26	-	-	-	26
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	708	1.776	-	2.483
Προσθήκες	354	-	-	7	361
Πωλήσεις θυγατρικής	(23)	-	(5.852)	(8)	(5.883)
Διαγραφές	(55)	-	-	(2)	(57)
31 Δεκεμβρίου 2016	5.494	44.024	23.053	3.355	75.926
1 Ιανουαρίου 2017	5.494	44.024	23.053	3.355	75.926
Συναλλαγματικές διαφορές	182	(4)	-	-	178
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	6	-	-	6
Προσθήκες	216	-	-	30	245
Πωλήσεις θυγατρικής	(3)	1	(961)	-	(962)
Διαγραφές	(67)	-	-	(75)	(142)
31 Δεκεμβρίου 2017	5.822	44.027	22.093	3.310	75.251
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2016	(4.713)	(1)	(3.984)	(1.415)	(10.113)
Συναλλαγματικές διαφορές	(32)	-	-	-	(32)
Αποσβέσεις χρήσης	30 (296)	-	(650)	(479)	(1.425)
Απομείωση	-	-	(2.740)	-	(2.740)
Πωλήσεις	5	-	898	10	913
Διαγραφές	55	-	-	1	56
31 Δεκεμβρίου 2016	(4.982)	(1)	(6.476)	(1.883)	(13.342)
1 Ιανουαρίου 2017	(4.982)	(1)	(6.476)	(1.883)	(13.342)
Συναλλαγματικές διαφορές	(191)	-	-	-	(191)
Αποσβέσεις χρήσης	30 (261)	-	(442)	(12)	(714)
Απομείωση	30 -	(708)	-	-	(708)
Πωλήσεις θυγατρικής	3	-	-	-	3
Διαγραφές	27	-	-	9	36
31 Δεκεμβρίου 2017	(5.404)	(709)	(6.917)	(1.886)	(14.915)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	512	44.023	16.578	1.472	62.585
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	418	43.318	15.175	1.424	60.336

Η μείωση στις Άδειες Χρήσης κατά ποσό ευρώ 961 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή Πωλήσεις προέρχεται από την πώληση της εταιρείας ΑΙΟΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία αφορά κυρίως τον κλάδο κατασκευής και λατομείων, ο οποίος έχει οριστεί ως μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) για τον έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε. Η εν λόγω υπεραξία ανέρχεται σε ευρώ 41,8 εκατ.

Το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό από τη Διοίκηση, μία τριετία προβλέψεων και μετά προβλήθηκαν στο διηνεκές.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στα πλαίσια διενέργειας του ετήσιου ελέγχου για την απομείωση της υπεραξίας είναι οι ακόλουθες:

- Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA) υπολογίστηκαν με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, προσαρμοσμένων προκειμένου να λάβουν υπόψη και τις αναμενόμενες μεταβολές κερδοφορίας και ανέρχονται σε 4% επί των πωλήσεων,
- Αναφορικά με το κεφάλαιο κίνησης, η Διοίκηση βασίστηκε πλήρως σε ιστορικά στοιχεία,
- Για την προβολή των ταμειακών ροών στο διηνεκές χρησιμοποιήθηκε ρυθμός ανάπτυξης 1% για τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ,
- Το επιτόκιο προεξόφλησης (προ φόρων) για τη ΜΔΤΡ ανήλθε σε 6,6 %. Προκειμένου να καθοριστεί το προεξοφλητικό επιτόκιο των μονάδων χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (Μ.Σ.Κ.Κ. ή WACC)

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι μεγαλύτερο από τη λογιστική αξία και κατά συνέπεια δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης αναφορικά με την ανωτέρω υπεραξία.

Έλεγχος απομείωσης αδειών χρήσης και υπεραξίας

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αφορούν κυρίως σε άδειες χρήσης στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αφορούν σε αιολικά πάρκα τα οποία είτε λειτουργούν, είτε είναι υπό κατασκευή είτε αναμένεται να κατασκευαστούν στο μέλλον. Τα εν λόγω άυλα περιουσιακά στοιχεία ανέρχονται σε € 14,4 εκατ.

Η Διοίκηση πραγματοποίησε έλεγχο απομείωσης αδειών χρήσης αιολικών πάρκων των οποίων η κατασκευή δεν είχε ξεκινήσει μέχρι 31.12.2017.

Τα ανακτήσιμα ποσά των ανωτέρω άυλων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίστηκαν με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν σε εγκεκριμένο προϋπολογισμό από τη Διοίκηση και τις προβλέψεις έως το πέρας της ωφέλιμης ζωής του εκάστοτε άυλου στοιχείου βάσει της σχετικής σύμβασης με την αρμόδια ρυθμιστική αρχή.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στα πλαίσια της διενέργειας του ελέγχου για την απομείωση της αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι οι ακόλουθες:

- Επιτόκιο προεξόφλησης (προ φόρων): από 7,7% έως 8,3%
- Προβλεπόμενες πωλήσεις: Τα έσοδα των αιολικών πάρκων που αναμένεται να κατασκευαστούν στο μέλλον, παραμένουν σταθερά για όλη την προβλεπόμενη περίοδο και αποτελούν εκτίμηση της Διοίκησης, η οποία έχει λάβει υπόψη τις ιστορικές μετρήσεις για την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια και τις τιμές πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν μέσω των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών.
- Προϋπολογιστικά περιθώρια κέρδους: Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA υπολογίστηκαν με βάση τα απολογιστικά στοιχεία των τελευταίων ετών, λαμβάνοντας υπόψη

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

τα μειωμένα έξοδα συντήρησης για τις άδειες που αφορούν σε νέα πάρκα. Στην προβλεπόμενη περίοδο, το περιθώριο EBITDA εκτιμάται ότι θα κυμανθεί μεταξύ 68% και 87%.

- Αναφορικά με το κεφάλαιο κίνησης, η Διοίκηση βασίσθηκε πλήρως σε ιστορικά στοιχεία.

Αποτελέσματα ελέγχου απομείωσης

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 το ανακτήσιμο ποσό από την άδεια χρήσης (υπεραξία) του αιολικού πάρκου της θυγατρικής ANEMOS ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ υπολογίστηκε σε ποσό ευρώ 708 χιλ., χαμηλότερα σε σύγκριση με τη λογιστική αξία του εν λόγω αύλου. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στα μειωμένα προβλεπόμενα έσοδα του έργου.

Η εταιρεία στηριζόμενη στα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης προχώρησε σε απομείωση της άδειας χρήσης (υπεραξία) της θυγατρικής ANEMOS ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 708 χιλ. το οποίο περιλαμβάνεται στο κονδύλι των αποτελεσμάτων «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)».

Σε ότι αφορά τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, τα υπολογισθέντα ανακτήσιμα ποσά τους σύμφωνα με τον έλεγχο απομείωσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 εμφανίζονται υψηλότερα από τις εκάστοτε λογιστικές αξίες τους και ως εκ τούτου δεν προέκυψαν ζημιές απομείωσης.

Μετά τις απομειώσεις, το ποσό των αδειών χρήσης των αιολικών πάρκων που αναμένεται να κατασκευαστούν στο μέλλον, ανέρχεται σε € 1,3 εκατ.

Η μητρική Εταιρεία δεν διαθέτει Άυλα περιουσιακά στοιχεία.

7β Δικαίωμα Παραχώρησης

	Σημ.	Δικαίωμα παραχώρησης
Κόστος		
1 Ιανουαρίου 2016		1.379.567
Προσθήκες		4.468
Προσαρμογή αξίας λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	31	(194.566)
31 Δεκεμβρίου 2016		1.189.469
1 Ιανουαρίου 2017		1.189.469
Προσθήκες		912
31 Δεκεμβρίου 2017		1.190.381
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου 2016		(494.587)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(64.640)
Απομείωση		(979)
31 Δεκεμβρίου 2016		(560.206)
1 Ιανουαρίου 2017		(560.206)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(63.171)
31 Δεκεμβρίου 2017		(623.377)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016		629.263
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017		567.003

Το Δικαίωμα Παραχώρησης στις 31.12.2017 προέρχεται κυρίως από τις θυγατρικές εταιρείες ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 331.861 χιλ. και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ευρώ 218.245 χιλ. Οι Προσθήκες της τρέχουσας χρήσης, προέρχονται από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 476 χιλ. και από τη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ευρώ 436 χιλ. Η μεταβολή της αξίας του Δικαιώματος Παραχώρησης στη χρήση που έληξε στις 31.12.2017 οφείλεται κατά κύριο λόγο στις αποσβέσεις χρήσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στα συγκριτικά στοιχεία της χρήσης του 2016, η μείωση κατά ευρώ 194.566 χιλ. αφορά στην προσαρμογή της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, η οποία προέκυψε λόγω της τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης που τέθηκε σε ισχύ τον Φεβρουάριο του 2016.

Στα συγκριτικά στοιχεία στις Προσθήκες του Δικαιώματος Παραχώρησης που προέρχονται κυρίως από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ περιλαμβάνονται Προσθήκες από κεφαλαιοποιηθέντες τόκους ευρώ 3.690 χιλ.

8 Επενδύσεις σε ακίνητα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Σημ.		
Κόστος		
1 Ιανουαρίου 2016	188.286	63.433
Συναλλαγματικές διαφορές	(64)	-
Προσθήκες	20.645	-
31 Δεκεμβρίου 2016	208.867	63.433
1 Ιανουαρίου 2017	208.867	63.433
Συναλλαγματικές διαφορές	(487)	-
Προσθήκες	1.387	-
Πωλήσεις	(2.606)	(2.606)
31 Δεκεμβρίου 2017	207.160	60.827
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου 2016	(57.697)	(34.121)
Αποσβέσεις χρήσης	30 (1.259)	(435)
Απομείωση	31 (4.460)	-
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	31 3.000	-
31 Δεκεμβρίου 2016	(60.417)	(34.557)
1 Ιανουαρίου 2017	(60.417)	(34.557)
Αποσβέσεις χρήσης	30 (1.426)	(435)
Απομείωση	31 (1.183)	-
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	31 243	1.175
Πωλήσεις	1.229	1.229
31 Δεκεμβρίου 2017	(61.555)	(32.588)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	148.450	28.877
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	145.606	28.239

Τα έσοδα από ενοίκια για τη χρήση του 2017 ανέρχονται για τον Όμιλο σε ευρώ 6.490 χιλ. (2016: ευρώ 6.822 χιλ.). Οι άμεσες λειτουργικές δαπάνες που αφορούν επενδυτικά ακίνητα που αποφέρουν έσοδο από ενοίκια στον Όμιλο ανέρχονται σε 722 χιλ. (2016: ευρώ 602 χιλ.)

Επί των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, με εξαίρεση των ακινήτων της εταιρίας ΓΥΑΛΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ, και συγκεκριμένα επί των οικοδομικών τετραγώνων ΟΤΕ71 και ΟΤΕ72 στη θέση Γυαλού στα Σπάτα Αττικής, στα οποία έχει εγγραφεί η υπ' αριθμ. 29547/01.04.2011 υποθήκη ποσού ευρώ 42 εκατ. σε εξασφάλιση της από 28.02.2011 Σύμβασης Ομολογιακού Δανείου. Εγγραφή προσημείωσης υποθήκης υπάρχει και επί των ακινήτων της θυγατρικής ΚΑΝΤΖΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ και συγκεκριμένα επί των ακινήτων της εταιρίας στο Κτήμα «Καμπά» συνολικού ποσού ευρώ 14,6 εκατ. περίπου, σε εξασφάλιση της από 29/4/2014 Σύμβασης Ομολογιακού Δανείου συνολικού ποσού ευρώ 10,4 εκατ.

Οι προσθήκες επενδύσεων στην τρέχουσα χρήση, ποσού ευρώ 1.387 χιλ., αφορούν ανάπτυξη/επέκταση νέων κτιρίων στο ακίνητο της θυγατρικής ΓΥΑΛΟΥ ΑΕ, ειδικότερα επί του οικοδομικού τετραγώνου ΟΤΕ72. Στη

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

χρήση 2016, οι προσθήκες αφορούν σε επαγγελματικό ακίνητο που αποκτήθηκε από τον Όμιλο με σκοπό την εκμετάλλευσή του μέσω εκμίσθωσης.

Η απομείωση ποσού ευρώ 1.183 χιλ αφορά οικόπεδο θυγατρικής στην περιοχή της Αττικής. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε από τον ανεξάρτητο εκτιμητή για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας ήταν αυτή της κτηματαγοράς και οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (δείτε επενδ. ακίνητο 8).

Η αναστροφή παλαιότερης απομείωσης ποσού ευρώ 243 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου και ποσού ευρώ 1.175 χιλ. σε επίπεδο εταιρείας, αφορά ακίνητο της μητρικής εταιρείας και οφείλεται στην αύξηση της εύλογης αξίας του ακινήτου λόγω αύξησης των αναμενόμενων εσόδων από μισθώματα (σημείωση 6).

Οι εύλογες αξίες και οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό τους παρουσιάζονται στους ακόλουθους πίνακες:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A/A	Χώρα	Τομέας	Κατηγορία Ακινήτου	Εύλογη Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Μέθοδος Εκτίμησης	Στοιχεία προσδιορισμού αξίας	Εύρος τιμών (σε ευρώ)
1	Ελλάδα	Λοιπά	Κτίρια Γραφείων	862	Μέθοδος Κεφαλαιοποίησης Εισοδήματος	Αγοραίο μίσθωμα ανά Τ.Μ./Συντελεστής απόδοσης	€4,50-5,50 /μ ² / 9,50%
2	Ελλάδα	Λοιπά	Οικοπεδική Έκταση	3.200	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή Τ.Μ.	€1.150 /μ ²
3	Ελλάδα	Λοιπά	Κτίρια Γραφείων	4.993	Μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών	Επιτόκιο προεξόφλησης/Κεφαλαιακή απόδοση εξόδου στη λήξη της περιόδου (exit yield)/ Αγοραίο μίσθωμα	10,50% / 8,00% / €152 χιλ.ανά μήνα / €11/μ ² /μήνα
4	Ελλάδα	Παραχωρήσεις	Κτίριο Γραφείων	20.608	Μέθοδος Κτηματαγοράς Μέθοδος Κεφαλαιοποίησης Εισοδήματος	Τιμή Τ.Μ./Αγοραίο μίσθωμα ανά Τ.Μ./Συντελεστής απόδοσης	1.050-2.360 / -€6,50-14,00 /μ ² / 8,00%
5	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδικές Εκτάσεις	8.500	Μέθοδος Κτηματαγοράς, Μέθοδος υπολειμματικής αξίας	Τιμή Τ.Μ.	10-2.000
6	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Κτίριο	2.200	Μέθοδος υπολειμματικής αξίας	Τιμή Τ.Μ.	10-840
7	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδικές Εκτάσεις	37.000	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή Τ.Μ.	80-156
8	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδική Έκταση	5.616	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή Τ.Μ.	141
9	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Εμπορικό Πάρκο	64.100	Μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών/ Μέθοδος υπολειμματικής αξίας	Επιτόκιο προεξόφλησης/ Κεφαλαιακή απόδοση εξόδου στη λήξη της περιόδου (exit yield)/ Αγοραίο μίσθωμα/ Τιμή ανά Τ.Μ.	11,75% / 9,75% / 5.315.700 / 100- 250
10	Ρουμανία	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδικές Εκτάσεις	10.600	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή Τ.Μ.	250-900
Σύνολο				157.679			

Για την χρήση του 2016 η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου ανέρχεται σε ευρώ 146.925 χιλ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

A/A	Χώρα	Τομέας	Κατηγορία Ακινήτου	Εύλογη Αξία (σε	Μέθοδος Εκτίμησης	Στοιχεία προσδιορισμού αξίας	Εύρος τιμών (σε ευρώ)
1	Ελλάδα	Λοιπά	Κτίρια Γραφείων	862	Μέθοδος Κεφαλαιοποίησης Εισοδήματος	Αγοραίο μίσθωμα ανά Τ.Μ./Συντελεστής απόδοσης	€4,50-5,50 /μ ² / 9,50%
2	Ελλάδα	Λοιπά	Οικοπεδική Εκταση	3.200	Μέθοδος Κτιματοαγοράς	Τιμή Τ.Μ.	€1.150 /μ ²
3	Ελλάδα	Λοιπά	Κτίρια Γραφείων	24.177*	Μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών	Επιτόκιο προεξόφλησης/Κεφαλαιακή απόδοση εξόδου στη λήξη της περιόδου (exit yield)/ Αγοραίο μίσθωμα	10,50%/ 8,00% / €152 χιλ.ανά μήνα / €11/μ ² /μήνα
Σύνολο				28.239			

*Η συνολική εύλογη αξία του ακινήτου ανέρχεται σε ευρώ 25.808 χιλ. Το ποσό ευρώ 24.177 χιλ. αφορά την αναλογία της εύλογης αξίας του ακινήτου που έχει ταξινομηθεί ως επενδυτικό ακίνητο.

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο επίπεδο 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

9 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ</u>			
Σημ.	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	
Στην αρχή της χρήσης	740.171	921.677	
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής	699	1.335	
(Απομείωση)	31 (2.747)	(182.841)	
Στο τέλος της χρήσης	<u>738.123</u>	<u>740.171</u>	

Στη χρήση του 2017 η απομείωση ποσού Ευρώ 2.747 χιλ αφορά τις θυγατρικές εταιρείες ΚΑΝΤΖΑ ΑΕ, ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΑΕ και ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΛΚΗ ΑΕ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο Ανάπτυξης γης & ακινήτων στην Ελλάδα, των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία (ενσώματα πάγια, επενδύσεις σε ακίνητα) απομειώθηκαν μέσα στη χρήση. Για την απομείωση των περιουσιακών στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν εκθέσεις ανεξάρτητων εκτιμητών (σημείωση 8).

Στη χρήση του 2016, από την απομείωση ποσού ευρώ 182.841 χιλ., το μεγαλύτερο μέρος και συγκεκριμένα ευρώ 163.436 χιλ, αφορά στις θυγατρικές εταιρείες ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ και ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο Κατασκευής.

Θυγατρικές εταιρίες με σημαντικό ποσοστό μη ελέγχουσων συμμετοχών

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό (σημείωση 42α).

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	59,25%	59,25%	71,67%	71,67%	64,50%	64,50%	47,22%	47,22%
	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-16</u>	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-16</u>
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	353.840	395.718	516.429	544.366	333.805	296.480	21.109	22.470
Κυκλοφορούν ενεργητικό	226.578	239.123	74.475	91.736	44.839	50.132	20.690	22.460
Σύνολο ενεργητικού	580.419	634.841	590.903	636.102	378.645	346.613	41.800	44.930

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	59,25%	59,25%	71,67%	71,67%	64,50%	64,50%	47,22%	47,22%
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	174.070	232.236	665.905	694.528	204.230	176.687	8.653	9.138
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	60.400	55.205	28.733	46.956	29.738	33.845	17.991	23.508
Σύνολο υποχρεώσεων	234.470	287.441	694.638	741.484	233.967	210.532	26.644	32.646
Ίδια κεφάλαια	345.949	347.400	(103.735)	(105.381)	144.677	136.081	15.155	12.284
<u>Που αναλογούν σε:</u>								
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	140.974	141.565	(29.388)	(29.854)	51.360	48.309	7.999	6.484

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πωλήσεις	176.858	171.212	34.162	86.100	47.745	42.465	16.249	16.684
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	68.881	44.661	(11.927)	2.785	8.598	10.291	2.871	2.661
Λοιπά Συνολικά Έισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	94	(231)	13.573	(7.132)	(2)	3	-	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης	68.975	44.430	1.646	(4.346)	8.596	10.294	2.871	2.661
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	28.069	18.199	(3.379)	789	3.052	3.653	1.515	1.405
Μερίσματα αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	28.699	28.495	-	-	-	-	-	4.222

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
	Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	82.033	83.922	6.616	40.984	33.488	21.222	7.744
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	23.634	5.374	(624)	(830)	(52.970)	(21.972)	(410)	(125)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(93.049)	(91.971)	(16.276)	(16.906)	18.541	(930)	(4.000)	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	12.618	(2.675)	(10.284)	23.248	(940)	(1.680)	3.334	2.085

* Στοιχεία πριν από τις αποσπαιφές με τον ευρύτερο όμιλο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

10 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Στην αρχή της χρήσης	Σημ.	126.138	137.580	34.721	34.721
Προσθήκες νέες		512	569	-	-
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής (Πωλήσεις)		335	50	-	-
		(7)	(30)	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους (Απομείωση)	31	(1.471)	-	(1.471)	-
		-	(8.687)	-	-
Μερίδιο κέρδους/ ζημιάς (μετά από φόρους)		89	(3.173)	-	-
Λοιπές μεταβολές στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		239	(68)	-	-
Μεταφορά από Θυγατρικές		-	(10)	-	-
Λύση κοινοπραξιών		-	(93)	-	-
Μεταφορά σε Περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	21	(37.126)	-	(32.027)	-
Στο τέλος της χρήσης		88.709	126.138	1.223	34.721

Η Μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση αναφέρεται στην εταιρεία ATHENS RESORT CASINO AE (σημείωση 21).

Οι εταιρείες ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ ΑΕ και ΔΗΛΑΒΕΡΗΣ ΑΕ ενοποιούνται μέσω των μητρικών τους εταιρειών ATHENS RESORT CASINO ΑΕ και ΠΕΙΡΑ ΑΕ αντίστοιχα που είναι συγγενείς του Ομίλου.

Η απομείωση στη χρήση 2016, αφορά κυρίως την απομείωση στη συγγενή εταιρεία ELPEDISON ΑΕ κατά ποσό ευρώ 8.500 χιλ.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για τις πιο σημαντικές συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα ποσά που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις των παρακάτω συγγενών, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί ώστε να αντανακλούν αναπροσαρμογές εύλογης αξίας και διαφοροποιήσεις στις λογιστικές πολιτικές.

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	20,00%	20,00%	22,02%	22,02%	22,73%	22,73%
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	640.889	550.965	313.143	326.908	284.099	306.652
Κυκλοφορούν ενεργητικό	108.340	34.206	51.557	48.049	145.507	146.914
Σύνολο ενεργητικού	749.229	585.171	364.700	374.956	429.606	453.566
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	620.486	447.485	215.658	235.580	30.004	268.807
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	65.706	88.771	24.636	20.535	314.472	87.569
Σύνολο υποχρεώσεων	686.191	536.256	240.294	256.116	344.476	356.375
Ίδια κεφάλαια	63.038	48.915	124.406	118.841	85.130	97.191

Συμφωνία συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Καθαρή Θέση εταιρείας 1 Ιανουαρίου	48.915	49.041	118.841	111.626	97.191	115.313
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) χρήσης	12.339	(1.304)	4.708	7.086	(12.025)	(18.138)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημίες) χρήσης (μετά από φόρους)	1.784	1.178	857	129	(36)	16
Καθαρή Θέση εταιρείας 31 Δεκεμβρίου	63.038	48.915	124.406	118.841	85.130	97.191
% Συμμετοχής στη συγγενή & κ/ζία	20,00%	20,00%	22,02%	22,02%	22,73%	22,73%

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Συμμετοχή Ομίλου στη Καθαρή θέση συγγενών & κοινοπραξιών	12.608	9.783	27.400	26.174	19.350	22.092
Υπεραξία	-	-	3.086	3.086	-	-
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	12.608	9.783	30.486	29.260	19.350	22.092

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πωλήσεις	117.814	132.043	41.719	37.536	414.299	322.233
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	12.339	(1.304)	4.708	7.086	(12.025)	(18.138)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	1.784	1.178	857	129	(36)	16
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης	14.123	(125)	5.565	7.215	(12.061)	(18.122)

Μη σημαντικές συγγενείς και κοινοπραξίες

	2017	2016
Συσσωρευμένη ονομαστική αξία μη σημαντικών συγγενών και κ/ξιών	39.716	65.003
% ομίλου στα:		
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	(683)	(350)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	(299)	(336)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης	(981)	(685)

11 Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο που έχουν οι συμμετέχοντες στις Κοινές Επιχειρήσεις και συγκεκριμένα στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις καθώς και στα έσοδα και έξοδα τους. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου για τις χρήσεις 2017 και 2016:

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	30.773	46.498
Κυκλοφορούν ενεργητικό	400.832	515.627
	431.606	562.124
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.772	15.772
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	472.633	576.887
	477.405	592.658
Καθαρή θέση	(45.799)	(30.534)
Έσοδα	536.407	555.111
(Έξοδα)	(548.338)	(543.490)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	(11.931)	11.622

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στις Κοινές Επιχειρήσεις του παραπάνω πίνακα δεν συμμετέχουν αυτές στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων ο Όμιλος συμμετέχει με 100%.

12 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Στην αρχή της χρήσης		82.053	106.730
Προσθήκες		6.139	17.230
(Πωλήσεις)		(10.087)	(31.482)
Απομείωση	31	(26.922)	(2.726)
Ανακύκλωση αποθεματικών σε αποτελέσματα	31	-	(9.350)
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)		(2.311)	1.651
Στο τέλος της χρήσης		48.873	82.053
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		41.384	64.411
Κυκλοφορούν ενεργητικό		7.489	17.643
		48.873	82.053

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	2.731	2.624
Μετοχές – Εξωτερικό (σε CAD)	18.591	46.776
Μετοχές – Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	273	295
Μη εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	16.213	16.213
Αμοιβαία Κεφάλαια διαθέσιμων - Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	11.064	16.145
	48.873	82.053

Η μητρική εταιρεία δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

Στη γραμμή «Προσθήκες» στις 31.12.2017, το ποσό των ευρώ 6.139 χιλ. αφορά κυρίως στην αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων χαμηλού κινδύνου. Στις 31.12.2016, οι σημαντικότερες «Προσθήκες», αφορούν στην αγορά τραπεζικών μετοχών εισηγμένων στο ΧΑ, από θυγατρική του Ομίλου ποσού ευρώ 11.000 χιλ. και στη συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ ποσού ευρώ 3.230 χιλ.

Στις «Πωλήσεις», στις 31.12.2017 το ποσό των ευρώ 10.087 χιλ. αφορά στην πώληση Αμοιβαίων Κεφαλαίων χαμηλού κινδύνου καθώς και το ποσό των ευρώ 31.482 χιλ. στις 31.12.2016.

Στη γραμμή «Απομείωση», στις 31.12.2017 το ποσό των ευρώ 26.922 χιλ. αφορά κυρίως στην απομείωση της συμμετοχής εταιρειών μεταλλείων, ενώ στις 31.12.2016 το ποσό των ευρώ 2.726 χιλ. στην απομείωση αξίας τραπεζικών μετοχών.

Η «Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων» οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση της συμμετοχής του Ομίλου σε μεταλλεία.

Στις 31.12.2016, την επένδυση στις τραπεζικές μετοχές αφορά και το ποσό των ευρώ 9.350 χιλ που ανακυκλώνεται από τα αποθεματικά στα αποτελέσματα λόγω απομείωσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

13 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Στην αρχή της χρήσης	45.360	45.365
Πώληση ANEMOS AALKYONHS AEE	(362)	-
Προσθήκες	665	3.092
(Επιστροφές)	(40)	(604)
(Αποσβέσεις)	(3.709)	(4.007)
Αναταξινόμηση από Οικόπεδα & Κτίρια	6	1.514
Στη λήξη της χρήσης	41.915	45.360
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	38.686	42.103
Κυκλοφορούν ενεργητικό	3.229	3.257
	41.915	45.360

Ποσό ευρώ 38.800 χιλ. (2016: ευρώ 41.400 χιλ.) από τις προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις αφορούν την δαπάνη κατασκευής σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων για τα οποία ο Όμιλος έχει συνάψει συμφωνίες λειτουργικών μισθώσεων σε τρίτους και αποσβένονται στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης.

Ποσό ευρώ 1.432 χιλ. (2016: ευρώ 1.872 χιλ.) αφορά μακροπρόθεσμες μισθώσεις χρήσης δασικής έκτασης για την εγκατάσταση των αιολικών πάρκων στις θέσεις Αγ. Δυνατή Κεφαλονιάς, Αχλαδόκαμπος Αργολίδας, Ασπροβούνι και Ορθολίθι Τροιζηνίας, Λύρκειο Όρος Αρκαδίας, Μάλι-Μάδι Μολάων Λακωνίας, Λαμπούσα και Βρωμοσुकία Τροιζηνίας, Μαγούλα Αλεξανδρούπολης και ενός φωτοβολταϊκού πάρκου στη θέση Λεκάνα Αργολίδας. Για τα αιολικά πάρκα στις προαναφερθείσες θέσεις όπως επίσης και για το φωτοβολταϊκό στη θέση Λεκάνα υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο, που καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης, βάσει της ωφέλιμης ζωής τους.

14 Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Στην αρχή της χρήσης	293.407	162.599
Αναγνώριση Απαίτησης λόγω τροποποιημένης σύμβασης	31	193.530
Αύξηση απαιτήσεων	6.799	85.759
Είσπραξη απαιτήσεων	(40.924)	(163.736)
Αναστροφή προεξόφλησης	32	15.256
Στο τέλος της χρήσης	277.890	293.407
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	241.851	264.150
Κυκλοφορούν ενεργητικό	36.040	29.257
	277.890	293.407

Στη «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)» περιλαμβάνονται απαιτήσεις που αφορούν στην αρχική Χρηματοδοτική Συμβολή, στη Μέγιστη Επιδότηση Λειτουργίας (ΜΕΛ) και στην Πρόσθετη Δυνητική Επιδότηση Λειτουργίας του έργου παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, καθώς και στην Εγγυημένη Απαίτηση από την ΔΙΑΔΥΜΑ για το έργο της ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ. Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις συμβάσεις παραχώρησης δίνονται στη σημείωση 2.25.

Από το σύνολο της Χρηματοδοτικής συμβολής από το Δημόσιο, ποσό ευρώ 238.041 χιλ. προέρχεται από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ. Η αύξηση στην Χρηματοδοτική συμβολή που παρατηρείται στη χρήση του 2016 οφείλεται στην τροποποίηση της σύμβασης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ σύμφωνα με την οποία αναγνωρίστηκε απαίτηση

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ευρώ 193.530 χιλ., από την προεξόφληση των ροών της πρόσθετης δυνητικής επιδότησης από το Ελληνικό Δημόσιο ευρώ 330.000 χιλ. (σημείωση 31).

Το υπόλοιπο ποσό της Χρηματοδοτικής συμβολής, ευρώ 39.849 χιλ. προέρχεται από τη θυγατρική εταιρεία ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ, η οποία με την από 10 Ιουνίου 2015 σύμβαση σύμπραξης με την ΔΙΑΔΥΜΑ (αναθέτουσα αρχή) ανέλαβε την μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με ΣΔΙΤ.

Η αναστροφή της προεξόφλησης συμπεριλαμβάνεται στα Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) στη γραμμή Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής.

Κατά την 31.12.2017 (όπως και στις 31.12.2016) δεν υπήρχε απαίτηση από Χρηματοδοτική Συμβολή σε καθυστέρηση.

15 Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία

Από τα ποσά που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προέρχονται κυρίως από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 130.336 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 150.403 χιλ).

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	131.936	152.669
Σύνολο	131.936	152.669
Λεπτομέρειες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)		
Ονομαστική αξία ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	358.773	369.359
Σταθερό επιτόκιο	1,73% & 4,9%	1,73% & 4,9%
Κυμαινόμενο επιτόκιο	Euribor	Euribor

Το τμήμα της αντιστάθμισης ταμειακών ροών (cash flow hedge) που κρίνεται ως μη αποτελεσματικό και αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αφορά σε κέρδος ευρώ 1.003 χιλ. για τη χρήση 2017 και σε κέρδος ευρώ 93 χιλ. για τη χρήση 2016 (σημείωση 32). Κέρδη ή ζημιές από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων που αναγνωρίζονται στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Ίδια Κεφάλαια της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, θα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων μέχρι τη λήξη αποπληρωμής των δανείων.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία.

16 Αποθέματα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Α' ύλες	27.316	27.478
Τελικά προϊόντα	9.590	11.511
Παραγωγή σε εξέλιξη	177	1.097
Προκαταβολή για αγορά αποθεμάτων	670	176
Λοιπά	4.013	6.799
Σύνολο	41.765	47.060

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Τελικά προϊόντα	237	237
Λοιπά	1.833	676
	2.070	913
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	39.695	46.148

Το μεγαλύτερο μέρος των αποθεμάτων ανήκει σε εταιρείες του τομέα της Κατασκευής & Λατομείων. Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017 έγινε πρόσθετη πρόβλεψη διαγραφής αποθεμάτων ευρώ 1.158 χιλ. (2016: ευρώ 676 χιλ.). Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2016 διαγράφηκαν αποθέματα ύψους ευρώ 828 χιλ.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει αποθέματα.

17 Απαιτήσεις

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πελάτες		387.362	479.369	254	117
Πελάτες - Συνδεδεμένα μέρη	39	31.363	17.893	864	854
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης		(26.859)	(34.134)	-	-
Καθαρές απαιτήσεις πελατών		391.866	463.128	1.118	971
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια		268.604	315.945	-	-
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος		6.966	11.176	-	-
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	39	78.769	69.954	101	84
Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών		-	2	-	-
Λοιπές Απαιτήσεις		282.525	388.907	1.297	1.440
Λοιπές Απαιτήσεις -Συνδεδεμένα μέρη	39	13.886	25.967	4.296	10.391
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης Λοιπών Απαιτήσεων		(14.170)	(20.887)	-	-
Σύνολο		1.028.445	1.254.192	6.812	12.886
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		109.051	102.028	24	24
Κυκλοφορούν ενεργητικό		919.394	1.152.164	6.788	12.862
		1.028.445	1.254.192	6.812	12.886

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του Ομίλου από κατασκευαστικές συμβάσεις αναλύονται παρακάτω:

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Συμβάσεις σε εξέλιξη την ημερομηνία Ισολογισμού:			
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια		268.604	315.945
(Υποχρεώσεις για κατασκευαστικά συμβόλαια)	26	(81.951)	(46.049)
Καθαρή Απαίτηση/(Υποχρέωση)		186.653	269.896
Πραγματοποιημένα σωρευτικά έξοδα συν καταχωρηθέντα κέρδη μείον καταχωρηθείσες ζημιές		6.235.521	6.137.472
Μείον: (Συνολικές τιμολογήσεις)		(6.048.868)	(5.867.576)
		186.653	269.896
Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια μέσα στη χρήση		1.419.322	1.524.784
Εισπραχθείσες προκαταβολές για κατασκευαστικά συμβόλαια		123.339	154.420
Παρακρατήσεις από πελάτες έργων		63.664	82.074

Αναφορικά με τα κατασκευαστικά συμβόλαια, έχουν δοθεί εγγυήσεις καλής εκτέλεσης για τις οποίες η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν επιβαρύνσεις. Οι μέθοδοι που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό του εσόδου και

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

του ποσοστού ολοκλήρωσης των έργων αναφέρονται στη Σημείωση 2.24. Η μητρική εταιρεία δεν έχει κατασκευαστικά συμβόλαια.

Ο λογαριασμός «Λοιπές Απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Απαιτήσεις από κοινοπρακτικά σχήματα	42.072	90.853	-	-
Λοιποί χρεώστες	76.612	101.986	24	109
Δημόσιο (παρακρατούμενοι & προκαταβλητέοι φόροι & Ασφαλιστικοί οργανισμοί)	72.952	103.528	1.076	1.062
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	6.011	8.130	95	134
Έξοδα επόμενων χρήσεων	14.042	16.764	102	135
Προκαταβολές προμηθευτών / πιστωτών	62.757	62.519	-	-
Επιταγές (μεταχρονολογημένες) εισπρακτέες	8.080	5.127	-	-
	282.525	388.907	1.297	1.440

Τα δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη χορηγούνται σε όρους αγοράς και είναι ως επί το πλείστον κυμαινόμενου επιτοκίου.

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Πελατών παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	28.512
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	9.199
Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(2.698)
Αναταξινόμηση σε προβλέψεις απομείωσης Λοιπών απαιτήσεων	(951)
Συναλλαγματικές διαφορές	72
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	34.134
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	314
Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(7.358)
Συναλλαγματικές διαφορές	(231)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	26.859

Οι λοιπές απαιτήσεις δεν παρουσιάζουν καθυστερήσεις σε σχέση με τους συναλλακτικούς όρους. Παρόλα αυτά ο Όμιλος έχει εντοπίσει ορισμένες απαιτήσεις ανειλημμένου πιστωτικού κινδύνου για τις οποίες σχηματίζει πρόβλεψη.

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	13.538
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	7.128
Διαγραφή εισπρακτέων μέσα στη χρήση	(610)
Αναταξινόμηση από προβλέψεις απομείωσης πελατών	951
Προεξόφληση	(120)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	20.887
Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	1.581
Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(8.171)
Προεξόφληση	(128)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	14.170

Οι προβλέψεις απομείωσης για τους Πελάτες και τις Λοιπές απαιτήσεις δεν αφορούν απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη. Η μητρική Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει προβλέψεις απομείωσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	285.406	350.985	665	645
Είναι σε καθυστέρηση:				
3 - 6 μήνες	24.551	28.788	140	109
6 μήνες - 1έτος	16.310	31.096	205	70
Πάνω από 1 έτος	92.457	86.393	108	147
	418.724	497.262	1.118	971
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(26.859)	(34.134)	-	-
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	391.866	463.128	1.118	971

Η πρόβλεψη απομείωσης πελατών ποσού ευρώ 26.856 χιλ. αφορά απαιτήσεις που είναι σε καθυστέρηση για διάστημα μεγαλύτερο του 1 έτους.

Στην κατηγορία των απαιτήσεων που είναι σε καθυστέρηση για διάστημα μεγαλύτερο του 1 έτους περιλαμβάνονται απαιτήσεις ύψους ευρώ 16,7 εκατ., οι οποίες, αν και παρουσιάζουν προσωρινές καθυστερήσεις στο πλαίσιο συζητήσεων τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης θεωρούνται ασφαλούς είσπραξης. Επίσης, σε εξέλιξη βρίσκεται διατησία και νομικές διαδικασίες για το ποσό των ευρώ 10 εκατ. Τέλος, μεταξύ των απαιτήσεων από πελάτες με καθυστέρηση άνω του ενός έτους περιλαμβάνονται παρακρατημένες εγγυήσεις ποσού ευρώ 6,8 εκατ οι οποίες αναμένεται ότι θα εισπραχθούν εντός του 2018. Για το υπόλοιπο των απαιτήσεων που είναι σε καθυστέρηση άνω του ενός έτους και δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη απομείωσης, η Διοίκηση βασιζόμενη σε ιστορικά στοιχεία εκτιμά ότι θα ανακτηθούν μέσω διακανονισμών και ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων πελατών.

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Ομίλου λαμβάνονται κατά περίπτωση καλύμματα ή εξασφαλίσεις προς κάλυψη των απαιτήσεων (όπως ενεχυριάσεις περιουσιακών στοιχείων, εγγυήσεις διεθνών φορέων και προεγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις πελατών). Σημαντική διασφάλιση, κυρίως στα έργα του κλάδου κατασκευής, αποτελούν οι προκαταβολές πελατών, οι οποίες στις 31.12.2017 ανέρχονταν σε ευρώ 140.075 χιλ. (31.12.2016: 171.044 χιλ.) και αναφέρονται στη σημείωση 26 «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πελάτες Δημοσίου	87.515	104.539	-	-
Παρακρατημένες εγγυήσεις Δημοσίου	1.854	1.550	-	-
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια Δημοσίου	37.674	36.510	-	-
Απαιτήσεις από φόρους και ασφαλιστικούς οργανισμούς	52.436	78.477	1.076	637
Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο	14	277.890	293.407	-
	457.369	514.484	1.076	637

Αναφορικά με τα έργα Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιούνται μηνιαίες πιστοποιήσεις, οι οποίες και εγκρίνονται εντός των συμβατικών χρονικών ορίων και ακολουθεί η τιμολόγηση και είσπραξή τους. Όπως προκύπτει και από τον πίνακα της ενηλικίωσης των απαιτήσεων, οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης, ενώ στα υπό εξέλιξη έργα συμμετέχουν στη χρηματοδότηση και διεθνείς τράπεζες αναπτυξιακού χαρακτήρα (EIB, EBRD κ.λ.π.), οι οποίες εξασφαλίζουν την ομαλή τους εξέλιξη και συντελούν στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι απαιτήσεις αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΕΥΡΩ	657.790	791.729	6.812	12.886
ΔΙΝΑΡΙΟ ΚΟΥΒΕΙΤ (KWD)	13.967	18.752	-	-
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	81.993	111.147	-	-
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	47.136	22.336	-	-
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	3.799	11.329	-	-
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	11.038	18.940	-	-
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	5.929	9.039	-	-
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	183.365	252.007	-	-
ΛΕΒΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (BGN)	343	397	-	-
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	1.031	3.827	-	-
ΜΑΡΚΟ ΒΟΣΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ (BAM)	-	470	-	-
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	5.035	695	-	-
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	11.497	11.029	-	-
ΠΕΣΟ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ (COP)	2.524	-	-	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	2.999	2.495	-	-
	1.028.445	1.254.192	6.812	12.886

18 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη

Τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Εισηγμένοι τίτλοι - Ομόλογα		
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,5% και λήξη τη 15.09.2017	-	24.607
Ομόλογο EFSF με επιτόκιο 1,25% και λήξη τη 22.01.2019	25.103	25.106
Ομόλογο Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,125% και λήξη 15.04.2025	1.203	4.807
Ομόλογο του EFSN με επιτόκιο 0,200% και λήξη 28.04.2025	4.813	4.830
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,25% και λήξη τη 15.10.2020	22.189	22.341
EFSF με επιτόκιο 0,1% και λήξη 19.01.2021	15.631	15.716
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,375% και λήξη τη 15.03.2022	6.306	6.360
Ομόλογο της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ με επιτόκιο 3,50% και λήξη τη 22.03.2022	1.528	-
Ομόλογο της εταιρείας ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΑΕ με επιτόκιο 3,375% και λήξη τη 01.04.2022	3.483	-
Ομόλογο της εταιρείας ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΕΒΕ με επιτόκιο 4,25% και λήξη τη 20.06.2022	500	-
Σύνολο	80.757	103.767

Η μεταβολή των Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Στην αρχή της χρήσης	103.767	111.788
Προσθήκες	5.508	54.101
(Λήξεις)	(28.100)	(60.440)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
(Απόσβεση premium)	(417)	(1.682)
Στη λήξη της χρήσης	80.757	103.767
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	80.757	79.160
Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	24.607
Σύνολο	80.757	103.767

Από το σύνολο Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, στην εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ανήκουν ευρώ 69.230 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 94.130 χιλ.) και στην ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ ευρώ 11.528 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 9.637 χιλ.)

Η απόσβεση του premium των ομολόγων, ποσού ευρώ 417 χιλ. (στις 31.12.2016: ευρώ 1.682 χιλ.) έχει αναγνωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης, στη γραμμή Χρηματοοικονομικά έσοδα.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στις 31.12.2017 ανέρχεται στη λογιστική αξία των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων. Το νόμισμα των Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη είναι το ευρώ. Η μητρική Εταιρεία δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη.

19 Δεσμευμένες καταθέσεις

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	12.258	13.684
Κυκλοφορούν ενεργητικό	34.086	33.052
	46.344	46.736

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμευμένων καταθέσεων προέρχεται από την εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 13.882 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 12.397 χιλ.), από την ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 13.302 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 8.182 χιλ.), από την ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 8.687 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 11.882 χιλ.) και από τη ΓΥΑΛΟΥ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 6.817 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 11.003 χιλ.).

Οι Δεσμευμένες Καταθέσεις αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΕΥΡΩ	34.314	32.331
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	8.589	11.537
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	-	709
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	3.421	2.120
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	20	39
	46.344	46.736

Οι δεσμευμένες καταθέσεις στις περιπτώσεις χρηματοδότησης αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων έργων (project finance όπως ενδεικτικά Αττική Οδός, αιολικά πάρκα, έργα περιβαλλοντικής διαχείρισης, κλπ.) αφορούν τους λογαριασμούς εξυπηρέτησης βραχυπρόθεσμων δόσεων μακροπρόθεσμων δανείων ή αποθεματικούς λογαριασμούς. Επίσης, μπορεί να αφορούν την κατάθεση μετρητών ως εξασφάλιση για την έκδοση Εγγυητικών Επιστολών από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που διαθέτουν υψηλή διαβάθμιση από τους Διεθνείς Οίκους και λήψη εγγυητικών για είσπραξη επιχορηγήσεων.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει δεσμευμένες καταθέσεις.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

20 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Διαθέσιμα στο ταμείο	1.605	2.421	1	1
Καταθέσεις όψεως	323.353	364.765	685	603
Καταθέσεις προθεσμίας	185.152	129.208	-	-
Σύνολο	510.110	496.393	686	604

Το υπόλοιπο των Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, σε ενοποιημένο επίπεδο, προέρχεται κυρίως από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 194.376 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 181.758 χιλ.), από την ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 98.963 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 69.423 χιλ.), από τις Κοινοπραξίες της ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 44.996 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 53.489 χιλ.) και από τη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ευρώ 43.972 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 54.257 χιλ.).

Το υπόλοιπο των Καταθέσεων προθεσμίας, σε ενοποιημένο επίπεδο, προέρχεται κυρίως από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 155.449 χιλ (31.12.2016: ευρώ 78.219 χιλ.).

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P).

Rating Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος (S&P)	Ποσοστό καταθέσεων όψεως και προθεσμίας	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
A+	2,1%	7,1%
AA-	3,4%	12,2%
A	0,8%	0,4%
A-	-	1,5%
BBB	-	11,2%
BBB+	10,2%	-
BB+	-	0,3%
B+	0,1%	-
BB-	1,9%	-
BBB-	4,1%	-
CCC+	62,6%	61,9%
NR	14,8%	5,4%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%

Από τα υπόλοιπα των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας του Ομίλου την 31.12.2017, ποσοστό περίπου 62,6% είναι κατατεθειμένο στις συστημικές ελληνικές τράπεζες που έχουν χαμηλή ή δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση λόγω της κρίσης χρέους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Διευκρινίζεται όμως ότι, αντιστοίχως οι τράπεζες αυτές καλύπτουν και το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών πιστωτικών διευκολύνσεων (Εγγυητικές Επιστολές, δάνεια, κλπ) προς στον Όμιλο. Στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με χαρακτηρισμό NR περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, θυγατρικές και υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό.

Τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων καθορίζονται μετά από διαπραγμάτευση με επιλεγμένα τραπεζικά ιδρύματα με βάση τα διατραπεζικά επιτόκια Euribor αντίστοιχης χρονικής διάρκειας με την επιλεγμένη τοποθέτηση (π.χ. εβδομάδα, μήνα κλπ).

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΕΥΡΩ	457.190	465.451
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	4.482	7.040
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	22.892	415
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	133	2.479
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	351	1
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	374	142

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	6.288	12.356
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	45	428
ΜΠΠΡ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ (ETB)	238	329
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	9.493	7.483
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ (AUD)	3.980	-
ΠΕΣΟ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ (COP)	4.074	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	571	269
	510.110	496.393

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της μητρικής εταιρείας είναι σε ευρώ.

21 Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Στην αρχή της χρήσης		-	-	-	-
Μεταφορά από Επενδύσεις σε συγγενείς	10	37.126	-	32.027	-
(Απομείωση)	31	(23.676)	-	(18.577)	-
Στο τέλος της χρήσης		13.450	-	13.450	-

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5, η συγγενής εταιρεία ATHENS RESORT CASINO ΑΕ για την οποία στις 31.12.2017 υπάρχει προσύμφωνο πώλησης, παρουσιάζεται ως μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που κατέχεται προς πώληση. Η πώλησή της ολοκληρώθηκε στο α' τρίμηνο του 2018. Η εταιρεία επιμετρήθηκε στην εύλογη αξία μείον τα κόστη πώλησης, η οποία προσδιορίστηκε στα ευρώ 13.450 χιλ. και ήταν χαμηλότερη της λογιστικής αξίας της. Η ζημιά απομείωσης ποσού ευρώ 23.676 χιλ σε ενοποιημένο επίπεδο και ευρώ 18.577 χιλ σε επίπεδο εταιρείας, έχει αναγνωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης, στη γραμμή Λοιπά Κέρδη/Ζημιές (σημείωση 31).

Η εύλογη αξία της εταιρείας η οποία προσδιορίστηκε βάσει του τιμήματος του προσυμφώνου πώλησης, κατατάσσεται στο επίπεδο 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

22 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες ευρώ, εκτός από τον Αριθμό μετοχών.

	Αριθμός μετοχών	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ			
		Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
31 Δεκεμβρίου 2016	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
1 Ιανουαρίου 2017	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
31 Δεκεμβρίου 2017	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086

Σήμερα η εταιρεία κατέχει 4.570.034 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως ευρώ 27.072.275 και με μέση τιμή κτήσης 5,92 ευρώ

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ανά μετοχή. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 182.311.352,39 και διαιρείται σε 177.001.313 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 1,03 εκάστη.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 24.06.2016 αποφάσισε την θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών έως συμπλήρωσης ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, συνυπολογιζομένου στο ανωτέρω ποσοστό και των ιδίων μετοχών, που η εταιρεία ήδη κατέχει δυνάμει των από 10.12.2007 και 9.12.2008 αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων της, και αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του νυν καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Ως διάρκεια του προγράμματος, ορίστηκε περίοδος δύο (2) ετών από την ημερομηνία έγκρισης αυτού από τη Γενική Συνέλευση, ήτοι έως και τις 23 Ιουνίου 2018, ενώ οι τυχόν αγορές θα διενεργηθούν με κατώτατη τιμή αγοράς ίση προς εξήντα λεπτά του ευρώ (€ 0,6) και ανώτατη τιμή αγοράς ίση προς τρία ευρώ (€ 3,0) ανά αγοραζόμενη μετοχή. Επίσης εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για τη ρύθμιση όλων των σχετικών διατυπώσεων και διαδικασιών συμπεριλαμβανόμενης της εξασφάλισης της προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των ομολογιούχων δανειστριών τραπεζών της εταιρείας, όπως προβλέπεται στις σχετικές δανειακές συμβάσεις (η διαδικασία λήψης των σχετικών εγκρίσεων των δανειστριών τραπεζών βρίσκεται σε εξέλιξη).

23 Λοιπά αποθεματικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Συν/κών Διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	58.420	118.014	(122)	3.973	(72.521)	(1.518)	114.432	220.678
Συναλλαγματικές διαφορές Μεταφορά από/σε	-	-	-	(3.517)	-	-	-	(3.517)
Αποτελέσματα εις νέον Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση / Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	3.380	(1.969)	-	-	-	-	-	1.411
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα	-	-	(7.467)	-	(3.639)	-	-	(11.106)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	9.350	-	-	-	-	9.350
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	-	96	-	96
31 Δεκεμβρίου 2016	61.800	116.045	1.761	456	(76.161)	(1.422)	114.432	216.911
1 Ιανουαρίου 2017	61.800	116.045	1.761	456	(76.161)	(1.422)	114.432	216.911
Συναλλαγματικές διαφορές Μεταφορά από/σε	-	-	-	(3.331)	-	-	-	(3.331)
Αποτελέσματα εις νέον Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση / Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	4.595	(1.322)	-	-	-	-	-	3.273
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(2.336)	-	10.602	-	-	8.259
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	-	352	-	352
31 Δεκεμβρίου 2017	66.395	114.723	(574)	(2.875)	(65.559)	(1.070)	114.432	225.472

Από την αύξηση ευρώ 10.602 χιλ. που παρατηρείται στο 12μηνο 2017 στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών, ποσό ευρώ 546 χιλ. προέρχεται από τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Στην μείωση του Αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών ποσού ευρώ 3.331 χιλ. οι συγγενείς έχουν μηδενική συμμετοχή.

Για το 12μηνο 2016, στη μεταβολή του Αποθεματικού αντιστάθμισης ταμειακών ροών κατά ευρώ 3.639 χιλ. οι συγγενείς εταιρείες συμβάλλουν με κέρδος ευρώ 264 χιλ. και στην μείωση του Αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών ποσού ευρώ 3.517 χιλ. οι συγγενείς έχουν μηδενική συμμετοχή.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στα συγκριτικά στοιχεία η ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα, ποσού ευρώ 9.350 χιλ. προέρχεται από την απομείωση της αξίας τραπεζικών μετοχών.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	18.260	33.770	(38)	3.910	55.901
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	19	-	19
31 Δεκεμβρίου 2016	18.260	33.770	(19)	3.910	55.920
1 Ιανουαρίου 2017	18.260	33.770	(19)	3.910	55.920
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(3)	-	(3)
31 Δεκεμβρίου 2017	18.260	33.770	(22)	3.910	55.918

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 των κωδ. Ν. 2190/1920 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Ειδικά και Λοιπά αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, αφορούν σε αποθεματικά που σχηματίστηκαν κατά εφαρμογή ειδικών διατάξεων νόμων και δεν υπάρχει περιορισμός ως προς την διανομή τους.

24 Δάνεια

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	200.307	226.223	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.867	3.555	-	-
Ομολογιακά Δάνεια	972.436	961.630	214.951	219.720
Από συνδεδεμένα μέρη	39	-	43.850	43.850
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	1.175.609	1.191.407	258.801	263.570
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	4.650	24.473	-	-
Τραπεζικός δανεισμός	154.005	169.640	-	-
Ομολογιακά Δάνεια	50.091	42.392	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.266	2.180	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	211.014	238.685	-	-
Σύνολο δανείων	1.386.623	1.430.092	258.801	263.570

Στο συνολικό δανεισμό συμπεριλαμβάνονται ποσά από Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης χωρίς δικαίωμα αναγωγής στη μητρική Εταιρεία (non recourse debt) συνολικού ύψους ευρώ 545,1 εκατ. (31.12.2016: ευρώ 582,6

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

εκατ.) από εταιρείες παραχωρήσεων και συγκεκριμένα, ευρώ 64,0 εκατ. (31.12.2016: ευρώ 86,4 εκατ.) από την εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ευρώ 481,1 εκατ. (31.12.2016: ευρώ 496,2 εκατ.) από τη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ (σημείωση 3.2).

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		
Δάνεια-εταιρικά	669.632	647.158
Δάνεια-χωρίς αναγωγή	505.977	544.249
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	1.175.609	1.191.407
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός		
Δάνεια-εταιρικά	171.882	200.380
Δάνεια-χωρίς αναγωγή	39.132	38.305
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	211.014	238.685
Σύνολο δανείων	1.386.623	1.430.092

Η έκθεση σε μεταβολές των επιτοκίων και οι ημερομηνίες ανατιμολόγησης των συμβολαίων περιγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΣΤΑΘΕΡΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ		
	ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	έως 6 μήνες	6-12 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2016				
Σύνολο δανείων	362.340	713.226	5.420	1.080.986
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	349.106	-	-	349.106
	711.446	713.226	5.420	1.430.092
31 Δεκεμβρίου 2017				
Σύνολο δανείων	309.216	711.910	26.369	1.047.495
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	339.127	-	-	339.127
	648.343	711.910	26.369	1.386.623

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
	έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2016		
Σύνολο δανείων	263.570	263.570
	263.570	263.570
31 Δεκεμβρίου 2017		
Σύνολο δανείων	258.801	258.801
	258.801	258.801

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μεταξύ 1 και 2 ετών	103.190	103.293	11.836	4.397
Μεταξύ 2 και 5 ετών	387.327	324.213	116.204	68.702
Πάνω από 5 έτη	685.092	763.901	130.761	190.471
	1.175.609	1.191.407	258.801	263.570

Από το σύνολο του δανεισμού, ποσό ευρώ 309,2 εκατ. αφορά δάνεια σταθερού ή περιοδικά αναθεωρούμενου επιτοκίου κυρίως από συγχρηματοδοτούμενα/αντοχρηματοδοτούμενα έργα με μέσο επιτόκιο 5,09% (έναντι ευρώ

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

362,3 εκατ. με μέσο επιτόκιο 4,87% για το 2016), ενώ για επιπρόσθετα ευρώ 339,1 εκατ. υπάρχει αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου (περιλαμβάνει την αντιστάθμιση και το περιθώριο των δανείων) με μέσο επιτόκιο 6,05% (έναντι ευρώ 349,1 εκατ. με μέσο επιτόκιο 6,00% για το 2016). Τα υπόλοιπα δάνεια ευρώ 738,3 εκατ. (έναντι ευρώ 718,6 εκατ. για το 2016) είναι κυμαινόμενου επιτοκίου (π.χ. για δάνεια σε ευρώ, Euribor πλέον περιθωρίου).

Ο Όμιλος τηρεί τους χρηματοοικονομικούς δείκτες που ορίζονται στις δανειακές συμβάσεις.

Ο δανεισμός του Ομίλου αναλύεται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΕΥΡΩ	1.296.355	1.308.066
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	3.256	3.242
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	3.064	-
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	82.448	117.819
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	1.499	960
ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ (RUB)	-	5
	1.386.623	1.430.092

Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε ευρώ.

Επιπρόσθετα, η μητρική Εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ, στις 31.12.2017 είχε χορηγήσει εταιρικές εγγυήσεις ποσού ευρώ 263,4 εκατ. (στις 31.12.2016: ευρώ 279,4 εκατ.) υπέρ εταιρειών στις οποίες συμμετέχει, κυρίως για την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων ή εξασφάλιση πιστώσεων από προμηθευτές. Αναφορικά με τις εμπράγματα εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί για την κάλυψη δανεισμού βλ. σημειώσεις 6 και 8.

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παραπάνω πίνακες, αναλύονται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα		
Μέχρι 1 έτος	2.468	2.402
Από 1 έως 5 έτη	2.808	3.726
Περισσότερο των 5 ετών	298	-
Σύνολο	5.574	6.128
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(441)	(393)
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.133	5.735

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύεται παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μέχρι 1 έτος	2.266	2.180
Από 1 έως 5 έτη	2.808	3.555
Περισσότερο των 5 ετών	59	-
Σύνολο	5.133	5.735

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

25 Επιχορηγήσεις

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Στην αρχή της χρήσης	64.187	69.105
Πώληση θυγατρικών εταιρειών	(1.650)	(1.370)
Προσθήκες	2.358	2.290
Μεταφορά στα αποτελέσματα: στα Λοιπά έσοδα-έξοδα	31 (3.984)	(3.591)
Μειώσεις	(144)	-
Επιστροφές	-	(2.248)
Στο τέλος της χρήσης	60.767	64.187

Οι σημαντικότερες Επιχορηγήσεις που περιλαμβάνονται στο υπόλοιπο της 31.12.2017 είναι οι εξής:

- i) Ποσό ευρώ 49.593 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 50.064 χιλ.) αφορά σε επιχορηγήσεις της θυγατρικής εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ στα πλαίσια επενδυτικών και αναπτυξιακών νόμων για την κατασκευή Αιολικών Πάρκων στην Κεφαλονιά, τη Μυτιλήνη, την Αλεξανδρούπολη, τη Λακωνία και την Αργολίδα. Το ποσοστό επιχορήγησης κυμαίνεται από 20% έως 40% του προϋπολογισμού της κάθε επένδυσης.
- ii) Ποσό ευρώ 6.566 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 7.145 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΒΕΑΛ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για την κατασκευή μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το βιοαέριο του ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων. Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 40% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- iii) Ποσό ευρώ 1.196 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 1.399 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ για τη δημιουργία και εκμετάλλευση σταθμού αυτοκινήτων Δημόσιας χρήσης συνολικής δυναμικότητας 958 θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων στο Δήμο της Θεσσαλονίκης στην περιοχή του κόμβου της Χ.Α.Ν.Θ.
- iv) Ποσό ευρώ 1.184 χιλ. (31.12.2016: ευρώ 1.305 χιλ.) αφορά σε εισπραχθείσα επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για το έργο «Αξιοποίηση αιολικού δυναμικού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις νήσους Ρόδο (3,0 MW), Κω (3,6 MW) και Πάτμο (1,2 MW)». Το ποσοστό της επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Για τη χρήση 2017 η μείωση των επιχορηγήσεων κατά ποσό ευρώ 1.650 χιλ. αφορά επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕ η οποία πωλήθηκε σε τρίτους τον Μάρτιο του 2017. Για τη χρήση 2016, η μείωση του υπολοίπου των επιχορηγήσεων κατά ποσό ευρώ 1.370 χιλ. οφείλεται στην πώληση των θυγατρικών εταιρειών ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΕ και SOLAR OLIVE ΑΕ που είχαν εισπράξει ισόποσες επιχορηγήσεις.

Η μείωση των επιχορηγήσεων κατά ποσό ευρώ 144 χιλ. αφορά το αιολικό πάρκο στη θέση Λύρκειο λόγω μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος.

Στα συγκριτικά στοιχεία οι επιστροφές ποσού ευρώ 2.248 χιλ. προέρχονται από τη θυγατρική εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ που επέστρεψε εισπραχθείσες επιχορηγήσεις στην Ευρωπαϊκή επιτροπή, καθώς η κατασκευή του έργου που αυτές αφορούσαν δεν προχώρησε τελικά.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει υπόλοιπα επιχορηγήσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

26 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική της δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Προμηθευτές		216.763	298.890	96	36
Δεδουλευμένα έξοδα		74.572	91.062	109	116
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη		96.100	56.220	715	514
Υποχρεώσεις για κατασκευαστικά συμβόλαια	17	81.951	46.049	-	-
Προκαταβολή για λειτουργικές μισθώσεις		720	862	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		395.168	484.409	5.327	5.848
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη	39	2.755	21.144	8.008	5.904
Σύνολο		868.029	998.637	14.255	12.419
Μακροπρόθεσμες		11.029	25.070	7.844	5.724
Βραχυπρόθεσμες		856.999	973.567	6.411	6.695
Σύνολο		868.029	998.637	14.255	12.419

Ο λογαριασμός «Λοιπές Υποχρεώσεις» αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Λοιποί πιστωτές		64.273	75.688	5.021	5.437
Προκαταβολές πελατών	17	140.075	171.044	-	-
Υποχρεώσεις σε υπεργολάβους		165.088	187.399	173	225
Υποχρεώσεις προς κοινοπρακτικά σχήματα		5.187	28.540	-	-
Δικαιούχοι αμοιβών από παροχή υπηρεσίας και Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες		20.544	21.738	133	186
		395.168	484.409	5.327	5.848

Το σύνολο των υποχρεώσεων αναλύεται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
ΕΥΡΩ	478.509	581.578
ΔΙΝΑΡΙΟ ΚΟΥΒΕΙΤ (KWD)	1.021	1.009
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	68.214	81.195
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	66.611	20.353
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	2.552	8.618
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	51.981	43.473
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	8.823	12.724
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	161.875	211.869
ΛΕΒΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (BGN)	510	395
ΔΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	5.077	7.387
ΜΑΡΚΟ ΒΟΣΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ (BAM)	-	626
ΔΗΝΑΡΙΟ FYROM (MKD)	1.511	7.694
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	2.008	2.621
ΜΠΠΡ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ (ETB)	826	2.149
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	6.800	16.421
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ (CZK)	305	-
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ (AUD)	4.045	-
ΠΕΣΟ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ (COP)	6.745	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	618	525
	868.029	998.637

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

27 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά για τον Όμιλο είναι τα παρακάτω:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:	87.970	89.682
	87.970	89.682
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:	91.467	75.545
	91.467	75.545
	(3.497)	14.138

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	14.138	29.994
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	(23.092)	(11.206)
Χρέωση / (πίστωση) στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	5.899	(2.971)
Πώληση θυγατρικών	(575)	(1.673)
Συναλλαγματικές διαφορές	134	(6)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(3.497)	14.138

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	136.433	46.757	2.008	185.198
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(10.471)	(14.682)	30	(25.123)
Χρέωση / (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	-	-	(104)	(104)
Πώληση θυγατρικών	(805)	-	(1.436)	(2.242)
Εξαγορά θυγατρικών	-	-	515	515
Συναλλαγματικές διαφορές	(6)	-	-	(6)
31 Δεκεμβρίου 2016	125.150	32.075	1.013	158.238
1 Ιανουαρίου 2017	125.150	32.075	1.013	158.238
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(8.731)	(8.007)	(588)	(17.327)
Χρέωση / (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	-	-	34	34
Πώληση θυγατρικών	(533)	-	(71)	(604)
Συναλλαγματικές διαφορές	(50)	(10)	-	(60)
31 Δεκεμβρίου 2017	115.836	24.057	387	140.281

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Φορολογι- κές ζημιές	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών /(ζημιών)	Κατασκευ- αστικά Συμβόλαι- α	Πρόβλεψη βαριάς συντήρησ- ης	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	6	29.360	18.525	37.981	923	21.055	35.399	11.954	155.203
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	(611)	(15.750)	44	1	(659)	633	2.426	(13.917)
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	2.855	(9)	-	-	21	2.867
Πώληση θυγατρικών	-	(104)	50	-	-	-	-	-	(54)
31 Δεκεμβρίου 2016	6	28.645	2.825	40.880	915	20.396	36.032	14.401	144.099
1 Ιανουαρίου 2017	6	28.645	2.825	40.880	915	20.396	36.032	14.401	144.099
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.741	6.415	(418)	(2)	(1)	6.721	(7.553)	(1.137)	5.765
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(5.639)	(225)	-	-	-	(5.865)
Πώληση θυγατρικών	-	(6)	-	-	-	-	-	(23)	(29)
Συναλλαγματικές διαφορές	(47)	(14)	-	-	-	(133)	-	-	(194)
31 Δεκεμβρίου 2017	1.700	35.040	2.407	35.238	688	26.985	28.479	13.240	143.777

Οι εταιρείες του Ομίλου στις 31.12.2017 έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους ευρώ 2.407 χιλ. (2016: ευρώ 2.825 χιλ.) που αναλογεί σε συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές ύψους ευρώ 8.673 χιλ. (2016: ευρώ 10.168 χιλ.), σύμφωνα με τα προϋπολογιστικά μελλοντικά φορολογητέα εισοδήματα, που βασίζονται σε εγκεκριμένους προϋπολογισμούς.

Για τις υπολειπόμενες φορολογικές ζημιές ευρώ 112.633 χιλ. δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθώς κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης. Από τις παραπάνω φορολογικές ζημιές, ποσό ύψους ευρώ 13.646 χιλ. δύναται να χρησιμοποιηθεί έως και τη χρήση 2018, ποσό ύψους ευρώ 95.607 χιλ. έως και τη χρήση 2022, ενώ ποσό ύψους ευρώ 3.380 χιλ. μπορεί να μεταφερθεί επ' αόριστον.

Η μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις από Φορολογικές ζημιές για τη χρήση 2016, οφείλεται σε συμψηφισμό των ζημιών με κέρδη χρήσης αλλά κυρίως σε συμψηφισμό με φορολογικές υποχρεώσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια.

Τα συμψηφισμένα ποσά για την Εταιρεία είναι τα παρακάτω:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	3	19
	3	19
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		
	-	-
	3	19

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	19	-
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	(15)	11
Χρέωση / (πίστωση) στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	(1)	8
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	3	19

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	87	87
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	20	20
31 Δεκεμβρίου 2016	106	107
1 Ιανουαρίου 2017	106	107
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(13)	(13)
31 Δεκεμβρίου 2017	94	94

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Λοιπά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών /(ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	72	15	87
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	8	-	8
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	(8)	(8)
31 Δεκεμβρίου 2016	80	7	87
1 Ιανουαρίου 2017	80	7	87
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2	-	2
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	1	1
31 Δεκεμβρίου 2017	82	8	90

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για τη μεταφορά εις νέο των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών, στο βαθμό που είναι πιθανόν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη να χρησιμοποιηθούν έναντι των ζημιών αυτών. Ο καθορισμός του ποσού της μεταφερόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτεί την κρίση της διοίκησης ως προς την εκτίμηση της μελλοντικής κερδοφορίας καθώς και τον βαθμό ανάκτησης των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών.

28 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	11.516	11.626	223	206
Σύνολο	11.516	11.626	223	206

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων έχουν ως ακολούθως:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	3.785	2.678	13	7
Σύνολο	3.785	2.678	13	7

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	11.516	11.626	223	206
Υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	11.516	11.626	223	206

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.686	1.529	9	8
Χρηματοοικονομικό κόστος	185	215	3	5
Ζημιές από περικοπές	1.914	934	1	(5)
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους	3.785	2.678	13	7

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Υπόλοιπο έναρξης	11.626	10.818	206	226
Καταβαλλόμενες αποζημιώσεις	(3.126)	(1.830)	-	-
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	(769)	(40)	4	(27)
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	3.785	2.678	13	7
Υπόλοιπο τέλους	11.516	11.626	223	206

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα ενοποιημένα στοιχεία όσο και για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	1,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75% ¹	1,75% ¹ + 0,5% = 2,25 %

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

¹: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 1,75 %

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι για τα ενοποιημένα στοιχεία 17,34 έτη και για τα στοιχεία εταιρείας 10,78 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Κάτω από ένα έτος	232	208	26	20
Μεταξύ 1 και 2 ετών	62	22	-	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	399	299	-	-
Πάνω από 5 έτη	13.318	15.321	242	237
Σύνολο	14.011	15.851	268	257

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	Επίδραση στις συνταξιοδοτικές παροχές στη χρήση 2017				
	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-5,86%	5,86%	-6,25%	6,25%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	5,83%	-5,83%	6,69%	-6,69%

Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές	1.085	(218)	18	(24)
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	(1.579)	188	(13)	3
Εμπειρία (κέρδη) / ζημιές	(276)	(10)	(1)	(6)
Σύνολο	(769)	(40)	4	(27)

29 Προβλέψεις

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης	Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	122.063	1.475	2.211	27.396	153.146
Μεταφορά από υποχρεώσεις	-	-	-	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6.022	313	3	44.183	50.520
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	-	-	(40)	(1.933)	(1.973)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(80)	(80)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης	(3.841)	-	-	(10.558)	(14.398)
31 Δεκεμβρίου 2016	124.244	1.788	2.174	59.008	187.214

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης	Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	124.244	1.788	2.174	59.008	187.214
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	3.402	195	-	6.478	10.074
Πώληση θυγατρικής	-	(80)	(35)	-	(115)
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(25.810)	-	(100)	(2.583)	(28.493)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης	(3.635)	-	(295)	(42.011)	(45.941)
31 Δεκεμβρίου 2017	98.200	1.903	1.744	20.892	122.739

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2016	180	180
31 Δεκεμβρίου 2016	180	180
1 Ιανουαρίου 2017	180	180
31 Δεκεμβρίου 2017	180	180

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μακροπρόθεσμες	103.470	134.199	180	180
Βραχυπρόθεσμες	19.269	53.015	-	-
Σύνολο	122.739	187.214	180	180

Η πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης κατά την 31.12.2017, αφορά στις συμβάσεις παραχώρησης των εταιρειών ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 96.299 χιλ και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 1.902 χιλ. Η φύση της πρόβλεψης, η μεθοδολογία που ακολουθείται για την εκτίμηση και την παρακολούθησή της καθώς και οι τεχνικές και λοιπές παράμετροι που υφίστανται στην εκτίμηση της διοίκησης του Ομίλου περιγράφονται στη σημείωση 4.1. Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση της πρόβλεψης βαριάς συντήρησης της εταιρείας ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και σύμφωνα με την αναθεώρηση των εκτιμήσεων προέκυψε αναστροφή της σχηματισθείσας πρόβλεψης ύψους ευρώ 25.810 χιλ. η οποία επηρέασε θετικά το αποτέλεσμα της χρήσης στο Κόστος Πωληθέντων (σημείωση 30).

Από την ολοκλήρωση της έρευνας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και με την απόφαση 628/2016 της Ολομέλειας, η οποία δημοσιεύθηκε στις 4 Αυγούστου 2017, επιβλήθηκε στη θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ, πρόστιμο ποσού ευρώ 38.495 χιλ. Στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2016 και με βάση τις μέχρι τότε διαθέσιμες πληροφορίες αναφορικά με την διαδικασία, η Διοίκηση του Ομίλου είχε προβεί στον σχηματισμό πρόβλεψης ποσού ευρώ 40.000 χιλ. Κατά την τρέχουσα χρήση, αναστράφηκε το ποσό που αφορά τη συγκεκριμένη πρόβλεψη, στη στήλη Λοιπές προβλέψεις και στη γραμμή Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης.

Στις πρόσθετες προβλέψεις της τρέχουσας χρήσης περιλαμβάνεται η πρόβλεψη καταβολής από τη θυγατρική REDS ΑΕ του ποσού ειδικής εισφοράς του Ν. 2947/2001, η οποία κατά τον Δήμο Παλλήνης ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 750 χιλ. Η υποχρέωση καταβολής του εν λόγω ποσού από τη θυγατρική του Ομίλου εκκρεμεί να κριθεί τελεσίδικα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν αίτησης αναίρεσης που έχει ασκηθεί από την εταιρεία κατά της υπ' αριθμ. 327/2017 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Με την από 12.05.2017 διαιτητική απόφαση, επιδικάστηκε εις βάρος της θυγατρικής εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ, ως μέλους κοινοπραξίας, αποζημίωση λόγω κατάπτωσης ποινικής ρήτηρας ποσού 6.293 χιλ. Την τρέχουσα χρήση επιβάρυνε το ποσό των ευρώ 3.843 χιλ. καθώς για το υπόλοιπο μέρος (ευρώ 2.450 χιλ.) είχε σχηματιστεί πρόβλεψη σε προγενέστερη χρήση. Κατά της ανωτέρω απόφασης έχει ασκηθεί αγωγή ακύρωσης ενώπιον του Εφετείου Αθηνών.

Στο υπόλοιπο των Λοιπών Προβλέψεων, ύψους ευρώ 20.892 χιλ., εκτός των ανωτέρω ποσών, περιλαμβάνονται πρόβλεψη ευρώ 10.000 χιλ. που αφορά σε ενδεχόμενους κινδύνους σε σχέση με σύμβαση παραχώρησης της εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ-CYBARCO στην Κύπρο, προβλέψεις που αφορούν εκτιμώμενες υποχρεώσεις για κάλυψη δαπανών και αποζημιώσεων προσωπικού εργαζόμενου σε έργα κατασκευής στο εξωτερικό καθώς επίσης και προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις, και συγκεκριμένα για την πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης της ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ που αποτελεί και το σημαντικότερο μέρος τους, το χρονοδιάγραμμα των εκροών λήγει το έτος 2024 που λήγει η σύμβαση παραχώρησης της εταιρείας. Οι υπόλοιπες εκτιμάται ότι θα καταλήξουν σε εκροές σε διάστημα 1 έως 3 χρόνια.

30 Έξοδα ανά κατηγορία

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17				1-Ιαν έως 31-Δεκ-16				
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	
Παροχές σε εργαζομένους	33	261.033	1.130	23.094	285.257	237.842	974	20.566	259.382
Αναλώσεις Αποθεμάτων		413.984	19	193	414.196	505.714	9	300	506.023
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	40.683	10	1.044	41.737	54.149	5	1.546	55.700
Απομείωση ενσώματων παγίων	6	-	-	388	388	3.578	-	-	3.578
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης ενσώματων παγίων	6	-	-	(1.011)	(1.011)	-	-	-	-
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	7α, 7β	63.730	4	151	63.885	65.459	3	603	66.065
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων	8	1.010	-	417	1.426	1.011	-	248	1.259
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		16.815	1	352	17.168	19.840	1	535	20.376
Αναστροφή πρόβλεψης βαριάς συντήρησης της ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ	29	(25.810)	-	-	-	-	-	-	-
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		67.558	1.088	1.949	70.595	54.643	501	1.394	56.538
Αμοιβές τρίτων		200.452	2.101	26.878	229.431	211.268	1.598	17.597	230.462
Αμοιβές υπεργολάβων (συμπεριλαμβ. ασφαλιστικές εισφορές προσωπικού υπεργολάβων)		529.418	-	800	530.218	574.289	-	20	574.309
Λοιπά		83.620	956	8.959	93.534	87.927	1.127	10.084	99.138
Σύνολο		1.652.492	5.308	63.214	1.721.013	1.815.721	4.218	52.892	1.872.831

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17			1-Ιαν έως 31-Δεκ-16		
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	33	-	786	786	-	739	739
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	-	43	43	-	45	45
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης ενσώματων παγίων	6	-	(79)	(79)	-	-	-
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων	8	-	435	435	-	435	435
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		-	2	2	-	88	88
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		-	4	4	-	-	-
Αμοιβές τρίτων		160	1.873	2.033	160	1.575	1.735
Λοιπά		-	885	885	-	968	968
Σύνολο		160	3.950	4.110	160	3.851	4.011

31 Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/(ζημιές)

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Λοιπά Έσοδα				
Έσοδα συμμετοχών & χρεογράφων		3.027	2.887	-
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	25	3.984	3.591	-
Ενοίκια		7.075	6.257	2.136
Έσοδα από παραχώρηση δικαιωμάτων (για εταιρείες Παραχωρήσεων)		529	517	-
Αμοιβές από την συμμετοχή σε κοινοπρακτικά σχήματα		11.058	7.307	-
Λοιπά		2.636	3.993	-
Σύνολο Λοιπά Έσοδα		28.310	24.552	2.136
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)				
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση & λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων		(61)	220	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση Θυγατρικών		(2.716)	801	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την εκκαθάριση Συγγενών		(2)	522	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ΚΞ		(1)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση και διαγραφή ενσώματων παγίων στοιχείων		850	(2.145)	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση άυλων παγίων στοιχείων		(65)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση επενδυτικών ακινήτων		272	-	272
Απομείωση Θυγατρικών	9	-	-	(2.747)
Απομείωση Συγγενών	21,10	(23.676)	(8.687)	(18.577)
Απομείωση Διαθεσίμων προς Πώληση	12	(287)	(12.076)	-
Απομείωση συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων	12	(26.635)	-	-
Απομείωση Επενδυτικών ακινήτων	8	(1.183)	(4.460)	-
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης επενδυτικών ακινήτων	8	243	3.000	1.175
Απομείωση άυλων	7α,7β	(708)	(3.719)	-
Προσαρμογή αξίας δικαιώματος παραχώρησης λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	7β	-	(194.566)	-
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων		(4.075)	(14.648)	3

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως		
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	
		(303)	(281)	-	-
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές				-	-
Αναγνώριση χρηματοδοτικής συμβολής λόγω τροποποίησης σύμβασης παραχώρησης	14	-	193.530	-	-
Αποζημιώσεις		-	19.109	-	-
Πρόβλεψη για τη διευθέτηση έρευνας της Επιτροπής Ανταγωνισμού	29	-	(40.000)	-	-
Αποσβέσεις σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων		(2.889)	(2.850)	-	-
Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις		(5.621)	-	-	-
Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)		(4.636)	2.985	(60)	(12)
Σύνολο Λοιπά κέρδη/(ζημιές)		(71.493)	(62.984)	(19.935)	(182.357)
Σύνολο		(43.183)	(38.432)	(17.799)	(180.231)

Τα αποτελέσματα του Ομίλου επιβαρύνθηκαν στην τρέχουσα χρήση με ποσό ευρώ 26.635 χιλ. λόγω απομείωσης της συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων που συμπεριλαμβάνονται στα Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και με ποσό ευρώ 23.676 χιλ. λόγω της απομείωσης της συγγενούς εταιρείας ATHENS RESORT CASINO.

Για τη χρήση 2016, λόγω της τροποποίησης της σύμβασης παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, είχε προκύψει κέρδος από την αναγνώριση της Χρηματοδοτικής συμβολής του Δημοσίου ευρώ 193.530 χιλ. και ταυτόχρονα, ζημία ευρώ 194.566 χιλ. από την προσαρμογή της αξίας του δικαιώματος παραχώρησης (σημείωση 7β). Επίσης, τα αποτελέσματα της συγκριτικής περιόδου επιβαρύνθηκαν με πρόβλεψη ευρώ 40.000 χιλ. έναντι ενδεχόμενης υποχρέωσης σχετικά με την έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όπως αναλυτικά αναφέρεται στη σημείωση 29.

32 Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως		
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	
Χρηματοοικονομικά έσοδα					
Έσοδα τόκων		4.371	10.402	1	4
Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής	14	18.608	15.256	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων		22.979	25.658	1	4
Χρηματοοικονομικά έξοδα					
Έξοδα τόκων που αφορούν Τραπεζικά δάνεια		(85.371)	(82.292)	(13.159)	(14.157)
Έξοδα τόκων που αφορούν Χρηματοδοτικές Μισθώσεις		(481)	(334)	-	-
Έξοδα τόκων		(85.852)	(82.626)	(13.159)	(14.157)
Χρηματοοικονομικά έξοδα προβλέψων βαριάς συντήρησης και αποκατάστασης περιβάλλοντος		(1.658)	(2.974)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα		(1.658)	(2.974)	-	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε Ξένο Νόμισμα		(100)	340	-	-
Κέρδη / (ζημιές) από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για αντιστάθμιση ταμειακών ροών-Μεταφορά από αποθεματικό	15	1.003	93	-	-
Αναγνωρισθείσα ζημιά από τροποποίηση σύμβασης Swap στη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ		-	(6.974)	-	-
		903	(6.541)	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων		(86.607)	(92.141)	(13.159)	(14.157)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

33 Παροχές σε εργαζομένους

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Μισθοί και ημερομίσθια	219.036	200.739	566	552
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	48.295	41.269	165	150
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	3.785	2.678	13	7
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	14.141	14.697	42	30
Σύνολο	285.257	259.382	786	739

34 Φόρος εισοδήματος

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Φόρος χρήσης	72.444	70.224	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(23.092)	(11.206)	(15)	11
Σύνολο	49.352	59.018	(15)	11

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικό έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του.

Ο αναλυτικός πίνακας για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των εταιρειών που ενοποιούνται παρατίθεται στη Σημείωση 42.

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρίας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της εταιρίας, ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	39.744	(37.778)	(25.727)	(186.575)
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή που ισχύει στην έδρα της μητρικής εταιρείας, δηλ. 29%	11.526	(10.956)	(7.461)	(54.107)
Αναμορφώσεις				
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(10.924)	(4.230)	(3.227)	(3.389)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	17.045	46.719	9.628	56.790
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	28.687	11.938	1.044	717
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(12.102)	(1.958)	-	-
Διαφορά φόρου με Φορολογική δήλωση 2016/2015	1.077	4.068	-	-
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος	14.043	13.438	-	-
Φόροι	49.352	59.018	(15)	11

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο μέσος σταθμικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου είναι -124,18% (2016: 156,22%).

Για φορολογικές ζημιές της τρέχουσας χρήσεως ποσού ευρώ 28.687 χιλ. δεν έχει υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση καθώς κρίθηκε ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης που απαιτούνται από το ΔΛΠ 12.

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17			1-Ιαν έως 31-Δεκ-16		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.589)	-	(3.589)	(3.541)	-	(3.541)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	(2.269)	(34)	(2.303)	1.669	107	1.776
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	20.215	(5.639)	14.576	(8.465)	2.855	(5.611)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	769	(225)	544	40	(9)	31
Λοιπά	(51)	-	(51)	(129)	18	(111)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	15.076	(5.899)	9.177	(10.426)	2.971	(7.456)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17			1-Ιαν έως 31-Δεκ-16		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(4)	1	(3)	28	(8)	19
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(4)	1	(3)	28	(8)	19

35 Κέρδη ανά μετοχή

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Κέρδη/(ζημιές) αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	(41.167)	(121.895)
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των κοινών μετοχών (σε χιλιάδες)	172.431	172.431
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε Ευρώ)	(0,2387)	(0,7069)
	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Κέρδη/(ζημιές) αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	(25.712)	(186.587)
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των κοινών μετοχών (σε χιλιάδες)	172.431	172.431
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε Ευρώ)	(0,1491)	(1,0821)

36 Μερίσματα ανά μετοχή

Κατά την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 30.06.2017 αποφασίστηκε η μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2016. Μέρισμα δεν είχε διανεμηθεί ούτε για τη χρήση

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2015. Σύμφωνα με την περίπτωση β παράγραφος 8 του άρθρου 16 του νόμου 2190/1920, το ποσό του μερίσματος που αναλογεί στις ίδιες μετοχές προσαυξάνει το μέρισμα των λοιπών Μετόχων. Το εν λόγω μέρισμα υπόκειται σε παρακράτηση φόρου μερισμάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Το Δ.Σ. της εταιρείας θα υποβάλει πρόταση στην Ετήσια Τακτική Συνέλευση των Μετόχων για τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2017.

37 Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Τα παρακάτω ποσά αφορούν σε δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων από θυγατρικές του Ομίλου, τα οποία μισθώνονται από τρίτους (ο Όμιλος είναι μισθωτής).

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Έως 1 έτος	874	811
Από 1-5 έτη	1.650	1.745
Περισσότερα από 5 έτη	30	40
Σύνολο	2.555	2.596

Τα μελλοντικά συνολικά ελάχιστα (μη ακυρώσιμα) μισθώματα εισπρακτέα από συμβόλαια λειτουργικών μισθώσεων ετησίως (ο Όμιλος είναι εκμισθωτής), έχουν ως εξής:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Έως 1 έτος	8.782	8.676
Από 1-5 έτη	29.583	31.731
Περισσότερα από 5 έτη	21.205	23.627
Σύνολο	59.570	64.034

38 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρείες ή κοινοπρακτικά σχήματα που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων.

(β) Διάφοροι Δήμοι της Αττικής και συγκεκριμένα, οι Δήμοι Ασπροπύργου, Αχαρνών, Φυλής, Παιανίας, Μάνδρας, Χαλανδρίου και Ν. Ηρακλείου έχουν επιβάλει επί του οδοστρώματος του αυτοκινητόδρομου της Αττικής Οδού και επί εγκαταστάσεων αυτής, δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού, δημοτικό φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων και συναφή πρόστιμα για την περίοδο από 2002 έως και 2015, συνολικού ποσού ευρώ 27.738 χιλ. Η θυγατρική εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ έχει καταβάλει το ποσό των ευρώ 7.294 χιλ. Κατά των σχετικών πράξεων δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού και φόρου ηλεκτροδοτούμενων χώρων των παραπάνω Δήμων, η θυγατρική εταιρεία προσέφυγε ενώπιον των καθ' ύλην αρμοδίων τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων Αθηνών, ασκώντας τα σχετικά ένδικα βοηθήματα και μέσα. Η έκδοση αμετακλήτων αποφάσεων επί των ένδικων βοηθημάτων και μέσων εκκρεμεί. Εξάλλου, με το άρθρο 13 του Ν. 4337/2015 ρυθμίστηκε το ζήτημα των δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού σύμφωνα με το οποίο προβλέφτηκε και ρητώς πλέον, ότι επί του οδοστρώματος και επί των εγκαταστάσεων του αυτοκινητόδρομου της Αττικής Οδού, δεν επιβάλλονται δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού ούτε συναφή πρόστιμα με εξαίρεση τα τέλη για τα οποία εκκρεμούν οι τελεσιδικές δικαστικές αποφάσεις. Επιπλέον, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων έχει χορηγήσει βεβαίωση με βάση την οποία η ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ δεν υπέχει υποχρέωση καταβολής δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού και δημοτικών φόρων ηλεκτροδοτούμενων χώρων για τον αυτοκινητόδρομο.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας, γι' αυτό το λόγο δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

(γ) Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικό έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιριών του Ομίλου που ενοποιούνται παρατίθενται στη σημείωση 42. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις ανέρχεται σε ποσό ευρώ 1.744 χιλ. και η μητρική εταιρεία σε ευρώ 180 χιλ. (σημείωση 29). Η μητρική εταιρεία έχει φορολογικά ανέλεγκτη τη χρήση 2010, ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013 και βάσει του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 έως 2016 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη. Για την κλειόμενη χρήση 2017 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωση του, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Στη σημείωση 42 με αστερίσκο (*) στη στήλη των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, σημειώνονται οι εταιρείες του Ομίλου που έχουν έδρα στην Ελλάδα, ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης για τις αντίστοιχες χρήσεις.

(δ) Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Ο Όμιλος στη χρήση του 2015, διενήργησε πρόβλεψη που αφορούσε τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της εταιρείας στην Κύπρο (σημείωση 29).

(ε) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιαστικές επιβαρύνσεις.

39 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΟΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	73.674	130.498	2.724	2.696
Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	2.724	2.696
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	2.724	2.696
Πωλήσεις προς συγγενείς	9.513	7.576	-	-
Πωλήσεις	7.079	5.505	-	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	2.434	2.071	-	-
Πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	64.161	122.922	-	-
Πωλήσεις	58.826	113.544	-	-
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	5.335	9.378	-	-
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	6.878	23.004	3.036	3.215
Αγορές από θυγατρικές	-	-	3.036	3.215
Κόστος πωληθέντων	-	-	160	160
Έξοδα διοίκησης	-	-	99	59
Λοιπά έξοδα εκμετάλ.	-	-	656	756
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	2.121	2.240
Αγορές από συγγενείς	47	35	-	-
Κόστος πωληθέντων	47	35	-	-
Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	6.831	22.969	-	-
Κόστος πωληθέντων	6.828	22.610	-	-
Έξοδα διοίκησης	3	359	-	-
Έσοδα από μερίσματα	1.730	731	9.245	11.685
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	7.617	5.849	1.103	909

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-17	31-Δεκ-16	31-Δεκ-17	31-Δεκ-16
Απαιτήσεις	17	124.017	113.814	5.260	11.329
Απαιτήσεις από θυγατρικές		-	-	5.259	11.327
Πελάτες		-	-	864	854
Λοιπές απαιτήσεις		-	-	4.296	4.291
Μερίσματα εισπρακτέα		-	-	-	6.100
Δάνεια βραχυπρόθεσμα		-	-	101	84
Απαιτήσεις από συγγενείς		70.468	68.407	1	1
Πελάτες		6.660	5.060	1	1
Λοιπές απαιτήσεις		6.844	14.489	-	-
Δάνεια μακροπρόθεσμα		56.964	48.858	-	-
Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη		53.549	45.407	-	-
Πελάτες		24.703	12.833	-	-
Λοιπές απαιτήσεις		7.042	11.478	-	-
Δάνεια μακροπρόθεσμα		21.805	21.096	-	-
Υποχρεώσεις	26	2.755	21.144	51.858	49.754
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές		-	-	51.858	49.754
Προμηθευτές		-	-	214	198
Λοιπές υποχρεώσεις		-	-	7.794	5.706
Χρηματοδοτήσεις - Δάνεια μακροπρόθεσμα	24	-	-	43.850	43.850
Υποχρεώσεις προς συγγενείς		448	16.438	-	-
Προμηθευτές		448	300	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		-	16.138	-	-
Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη		2.307	4.706	-	-
Προμηθευτές		1.430	1.047	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		877	3.659	-	-
Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης		-	90	-	-
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης		995	104	-	-

40 Λοιπές σημειώσεις

1. Το απασχολούμενο προσωπικό της Εταιρείας την 31.12.2017 ανέρχεται σε 20 άτομα και του Ομίλου (πλην Κοινοπραξιών) σε 5.755 άτομα και την 31.12.2016 ανερχόταν σε 19 και 5.856 αντίστοιχα.
2. Οι αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2017 ανέρχονται σε ποσό ευρώ 969 χιλ. (2016: ευρώ 1.036 χιλ), σε ποσό ευρώ 367 χιλ. (2016: ευρώ 394 χιλ.) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 246 χιλ. (2016: ευρώ 257 χιλ.) για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, για τον Όμιλο για το οικονομικό έτος 2017, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 855 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό ευρώ 328 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 246 χιλ. για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Για την Εταιρεία, για το οικονομικό έτος 2017, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 135 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και σε ποσό ευρώ 20 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης.

3. Στις 03.08.2017 κοινοποιήθηκε η απόφαση διευθέτησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, δυνάμει της οποίας επιβάλλεται στη θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ πρόστιμο ευρώ 38.495 χιλ., στο πλαίσιο έρευνας σε διαγωνισμούς δημοπράτησης Δημοσίων Έργων Υποδομής παρελθόντων ετών. Σημειώνεται ότι για το εν λόγω πρόστιμο, η εταιρεία είχε ήδη συμπεριλάβει σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 (σημείωση 29).

41 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 15.01.2018 ολοκληρώθηκε η πώληση επτά εκατομμυρίων δύο χιλιάδων εξακοσίων (7.002.600) κοινών ονομαστικών μετοχών της εταιρείας «ATHENS RESORT CASINO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 30% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της, κυριότητας της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, έναντι ποσού ευρώ 13,5 εκατ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

42 Συμμετοχές Ομίλου

42.α Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Πλήρους Ενοποίησης είναι οι εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2017			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
1	ΛΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010, 2011-2016*, 2017
2	ΛΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		92,42	92,42		92,42	92,42	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
3	ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		37,12	37,12		37,12	37,12	2010, 2011-2013*, 2014-2017
4	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΝΔΗΛΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2017
5	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		32,89	32,89		32,89	32,89	2010, 2011-2016*, 2017
6	ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΛΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2017
7	ΑΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2017
8	ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		51,60	51,60		51,60	51,60	2010, 2011-2013*, 2014-2017
9 ²	ΑΙΟΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50 ²	2010, 2011-2013*, 2014-2016
10	ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΛΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2017
11	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ	95,40	4,60	100,00	100,00		100,00	2011-2016*, 2017
12	ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2016*, 2017
13	ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΚ ΑΤΕ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		82,12	82,12		82,12	82,12	2010, 2011-2016*, 2017
14	ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2016*, 2017
15	ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010-2017
16	ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
17 ²	ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		36,77	36,77 ²	2010, 2011-2015*, 2016
18	ΑΝΕΜΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2017
19	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		56,67	56,67		56,67	56,67	2012-2013, 2014-2016*, 2017
20	ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		61,39	61,39		61,39	61,39	2010, 2011-2016*, 2017
21	ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		59,27	59,27		59,27	59,27	2010, 2011-2013*, 2014-2017
22	ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		47,42	47,42		47,42	47,42	2012-2016*, 2017
23	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		59,25	59,25		59,25	59,25	2010, 2011-2016*, 2017
24	ΒΕΛΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		47,22	47,22		47,22	47,22	2010, 2011-2016*, 2017
25	ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2017
26	ΓΥΛΑΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
27	ΓΥΛΑΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2010, 2011-2016*, 2017
28	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		32,90	32,90		32,90	32,90	2010, 2011-2016*, 2017
29	ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΛΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2011-2016*, 2017

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2017			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
30	ΔΗ-ΛΙΘΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2015-2017
31	ΔΟΑΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
32	ΕΔΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2015-2017
33	ΕΛΙΑΝΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2017
34	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2010, 2011-2016*, 2017
35	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΥΤΩΡΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
36	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	96,21	0,37	96,57	96,21	0,37	96,57	2010, 2011-2013*, 2014-2017
37	ΕΛΛΗΝ ΕΝΕΡΓ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2010, 2011-2013*, 2014-2017
38	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ	64,50		64,50	64,50		64,50	2010, 2011-2016*, 2017
39 ²	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		63,86	63,86 ²	2010-2016
40	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2016*, 2017
41	ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		97,22	97,22		97,22	97,22	2015, 2016*, 2017
42	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	94,44		94,44	94,44		94,44	2011-2016*, 2017
43	ΗΛΕΚΤΩΡ-ΔΟΑΑ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010-2017
44	ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΝΑΡΑΒΙΔΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010-2017
45	ΘΗΒΑΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2012-2017
46	ΚΑΝΤΖΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2013*, 2014-2017
47	ΚΑΝΤΖΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2010, 2011-2014*, 2015- 2017
48 ²	ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2010, 2011-2015*, 2016
49 ²	Κ/ΞΙΑ ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ-Θ.ΣΙΕΤΗΣ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50 ²	2010-2016
50 ²	Κ/ΞΙΑ ΕΛΤΕΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ-ΕΛΕΚΤΡΟΜΕΚ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2010-2016
51 ²	Κ/ΞΙΑ ΙΘΑΚΗ 1 ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ-ΑΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50 ²	2010-2016
52 ²	Κ/ΞΙΑ ΙΘΑΚΗ 2 ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ-ΑΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50 ²	2010-2016
53	Κ/ΞΙΑ HELECTOR - CYBARCO	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2007-2016
54 ²	ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2010, 2011-2015*, 2016
55 ²	ΛΜΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2010, 2011-2015*, 2016
56	ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		71,67	71,67		71,67	71,67	2010, 2011-2016*, 2017
57	ΜΟΡΕΑΣ ΣΕΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		86,67	86,67		86,67	86,67	2010, 2011-2016*, 2017
58	ΝΕΜΟ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2017
59	ΟΔΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
60	Π. & Π. ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
61	ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2017			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
62	ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΛΑΜΑΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ΔΕΠΙΑ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010-2017
63	ΠΛΩ-ΚΑΤ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
64 ¹	Π.Κ. ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΟΛΙΚΑ		100,00	100,00 ¹		-	-	2014-2017
65	ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
66	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008 - 2010,2011- 2015*, 2016, 2017
67	AECO HOLDING LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΟΙΠΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2008-2017
68 ²	AKTOR AFRICA LTD ²	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2011-2016
69	AKTOR & AL ABJAR CONTRACTING FOR TRADING AND CONTRACTING	ΚΑΤΑΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
70	AKTOR BULGARIA SA	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2017
71	AKTOR CONCESSIONS (CYPRUS) LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2017
72	AKTOR CONSTRUCTION INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2000-2017
73	AKTOR CONTRACTORS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2017
74	AKTOR D.O.O. BEOGRAD	ΣΕΡΒΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
75	AKTOR D.O.O. SARAJEVO	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
76 ²	AKTOR ENTERPRISES LTD ²	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00 ²	2008-2017
77	AKTOR KUWAIT WLL	ΚΟΥΒΕΪΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008-2017
78	AKTOR QATAR WLL	ΚΑΤΑΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2017
79	AKTOR TECHNICAL CONSTRUCTION LLC	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		70,00	70,00		70,00	70,00	-
80 ¹	AKVAVIT DOOEL ¹	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		-	-	-
81	AL AHMADIAH AKTOR LLC	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
82 ²	BAQTOR MINING CO LTD ²	ΣΟΥΔΑΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		90,00	90,00 ²	-
83 ²	BENZEMIA ENTERPRISES LTD ²	ΚΥΠΡΟΣ	ΑΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50 ²	-
84	BIOSAR AMERICA INC	ΗΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
85	BIOSAR AMERICA LLC	ΗΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
86 ¹	BIOSAR ARGENTINA SA ¹	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00 ¹		-	-	-
87 ¹	BIOSAR AUSTRALIA PTY LTD ¹	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00 ¹		-	-	-
88	BIOSAR BRASIL - ENERGIA RENOVAVEL LTDA	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		99,99	99,99	-
89	BIOSAR CHILE SpA	ΧΙΛΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
90	BIOSAR DOMINICANA SAS	ΔΟΜΗΝΙΚΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
91	BIOSAR ENERGY (UK) LTD	ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
92	BIOSAR HOLDINGS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2017

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2017			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
93	BIOSAR PANAMA Inc	ΠΑΝΑΜΑΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
94	BURG MACHINERY	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008-2017
95	CAISSON AE	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		85,00	85,00		85,00	85,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
96	COPRI-AKTOR	ΑΛΒΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2014-2017
97	DUBAI FUJAIRAH FREEWAY JV	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
98	ELLAKTOR VENTURES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		98,61	98,61		98,61	98,61	2011-2017
99	GENERAL GULF SPC	ΜΠΑΧΡΕΪΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2017
100	HELECTOR BULGARIA LTD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010-2017
101	HELECTOR CYPRUS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2003-2017
102	HELECTOR GERMANY GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2005-2017
103	HERHOF GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2006-2017
104	HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2015-2017
105	HERHOF-VERWALTUNGS	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2015-2017
106	INSCUT BUCURESTI SA	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	1997-2017
107	IOANNA PROPERTIES SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2005-2017
108	JEBEL ALI SEWAGE TREATMENT PLANT JV	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
109 ²	K.G.E GREEN ENERGY LTD ²	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		-	-		94,44	94,44 ²	2011-2016
110	LASTIS ENERGY INVESTMENTS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	-
111	LEVASHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	ΡΩΣΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		98,61	98,61		98,61	98,61	-
112	MILLENNIUM CONSTRUCTION EQUIPMENT & TRADING	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
113 ²	NEASACO ENTERPRISES LTD ²	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		-	-		94,44	94,44 ²	2011-2016
114	PMS PROPERTY MANAGEMENT SERVICES AE	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2010, 2011-2013*, 2014-2017
115	PROFIT CONSTRUCT SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2006-2017
116	REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	55,46		55,46	55,46		55,46	2011-2016*, 2017
117	SC CLH ESTATE SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2006-2017
118	SILIO ENTERPRISES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	-
119	YLECTOR DOOEL SKOPJE	π.Γ.Δ.Μ.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010-2017

* Με αστερίσκο (*) σημειώνονται οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία.

¹Νέες εταιρείες

Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017 ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016 οι εταιρείες:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

A. Αποκτήθηκαν

- Π.Κ. ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με έδρα στην Ελλάδα (1^η ενοποίηση στην ενδιάμεση συνοπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση της 30.06.2017)
- ΑΚΒΑΒΙΤ ΔΟΟΕΛ, με έδρα στην ΠΓΔΜ (1^η ενοποίηση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31.12.2017). Η θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ απέκτησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας με κόστος συμμετοχής ευρώ 2.500 χιλ.

B. Συστάθηκαν

- ΒΙΟΣΑΡ ΑΡΓΕΝΤΙΝΑ SA, με έδρα στην Αργεντινή (1^η ενοποίηση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31.12.2017). Η εταιρεία ιδρύθηκε από τη θυγατρική ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ.
- ΒΙΟΣΑΡ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΡΤΥ LTD, με έδρα στην Αργεντινή (1^η ενοποίηση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31.12.2017). Η εταιρεία ιδρύθηκε από τη θυγατρική ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ.

²Εταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016, δεν ενσωματώθηκαν οι κάτωθι εταιρείες:

- ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ, ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ και ΑΜΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, διότι απορροφήθηκαν από τη μητρική τους ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017
- Κ/ΞΙΑ ΕΛΤΕΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ-ΕΛΕΚΤΡΟΜΕΚ, διότι λύθηκε μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017 με μη σημαντικό αποτέλεσμα για τον Όμιλο
- ΑΚΤΟΡ ENTERPRISES LTD, διότι απορροφήθηκε από την ΑΚΤΟΡ CONSTRUCTION INTERNATIONAL LTD μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017
- ΑΙΟΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ, διότι πωλήθηκε μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017 και ΒΕΝΖΕΜΙΑ ENTERPRISES LTD, διότι απορροφήθηκε από τη μητρική της LASTIS ENERGY INVESTMENTS LTD μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017. Το συνολικό αποτέλεσμα από την πώληση/λύση των παραπάνω εταιρειών αφορά ζημιές ευρώ 2.121 χιλ. για τον Όμιλο.
- ΝΕΑΣΑΚΟ ENTERPRISES LTD και Κ.Γ.Ε GREEN ENERGY LTD, διότι λύθηκαν μέσα στο γ' τρίμηνο του 2017 με μη σημαντικό αποτέλεσμα για τον Όμιλο
- ΑΚΤΟΡ ΑΦΡΙΚΑ LTD και ΒΑΚΤΟΡ ΜΙΝΙΝΓ ΚΟ LTD, διότι πωλήθηκαν μέσα στο β' τρίμηνο του 2017 με μη σημαντικό αποτέλεσμα για τον Όμιλο
- ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕΕ, διότι πωλήθηκε μέσα στο α' τρίμηνο του 2017 με ζημιά ευρώ 546 χιλ για τον Όμιλο
- ΚΞ ΙΘΑΚΗ 1, ΚΞ ΙΘΑΚΗ 2, ΚΞ ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ-Θ.ΣΙΕΤΗΣ και ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και ΣΙΑ ΕΕ, διότι λύθηκαν μέσα στο α' τρίμηνο του 2017 με μη σημαντικό αποτέλεσμα για τον Όμιλο

Για τις θυγατρικές εταιρείες του πίνακα στις οποίες το ποσοστό ενοποίησης του Ομίλου εμφανίζεται μικρότερο του 50%, επισημαίνεται ότι η άμεση συμμετοχή των θυγατρικών εταιρειών που συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο ξεπερνάει το 50%.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

42.β Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης είναι οι εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2017			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2016			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
Συγγενείς εταιρείες										
1	ΑΘΗΝΑΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		25,16	25,16		23,20	23,20	2007-2017
2	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		20,00	20,00		20,00	20,00	2012-2016*, 2017
3	ΒΕΠΕ ΚΕΡΑΤΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		35,00	35,00		35,00	35,00	2010-2017
4	ΓΕΦΥΡΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		22,02	22,02		22,02	22,02	2008 - 2010, 2011 - 2015*, 2016, 2017
5	ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		23,12	23,12		23,12	23,12	2010, 2011-2016*, 2017
6	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		30,52	30,52		30,52	30,52	2010-2017
7	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		46,61	46,61		35,00	35,00	-
8	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		40,00	40,00		40,00	40,00	2010-2017
9	ΕΝΕΡΜΕΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		46,45	46,45		46,45	46,45	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
10	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΜΗ EDL ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		47,22	47,22		47,22	47,22	2010-2017
11	ΠΕΙΡΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	50,00		50,00	50,00		50,00	2010-2017
12	ΧΕΛΙΔΟΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		50,00	50,00		50,00	50,00	1998-2017
13	AKTOR ASPHALTIC LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2012-2017
14	ATHENS RESORT CASINO ΑΕ**	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	30,00		30,00	30,00		30,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
15	ELPEDISON ΑΕ (ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		21,95	21,95		21,95	21,95	2009-2010, 2011-2015*, 2016, 2017
16	METROPOLITAN ATHENS PARK	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		22,91	22,91		22,91	22,91	2010-2017
17	POLISPARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		28,76	28,76		28,76	28,76	2010-2017
18	SALONICA PARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		24,70	24,70		24,70	24,70	2010-2017
19	SMYRNI PARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		20,00	20,00		20,00	20,00	2010-2017
20 ¹	VISTRADA COBRA SA ¹	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		-	-		24,99	24,99 ¹	-
21	ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
22	ΣΤΡΑΚΤΩΡ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010-2017
23	3G ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		50,00	50,00		50,00	50,00	2010, 2011-2015*, 2016, 2017
24 ¹	AECO DEVELOPMENT LLC ¹	ΟΜΑΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		50,00	50,00 ¹	2009-2016

* Με αστερίσκο (*) σημειώνονται οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία.

** Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017, η συγγενής εταιρεία ATHENS RESORT CASINO ΑΕ για την οποία στις 31.12.2017 υπάρχει προσύμφωνο πώλησης, παρουσιάζεται ως περιουσιακό στοιχείο κατεχόμενο προς πώληση. Η πώλησή της ολοκληρώθηκε στο α' τρίμηνο του 2018 (σημείωση 21).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Έταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31.12.2016, δεν ενσωματώθηκαν οι συγγενείς εταιρείες VISTRADA COBRA SA, διότι λύθηκε μέσα στο β' τρίμηνο του 2017 και AECO DEVELOPMENT LLC, διότι λύθηκε μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017.

Η εταιρεία ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ, η οποία ενοποιείται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, έχει αναγνωρισμένη απαίτηση ύψους Ευρώ 67,9 εκατ. από το Ελληνικό Δημόσιο σε συνέχεια των σχετικών διαιτητικών αποφάσεων που είχαν δικαιώσει την εταιρεία το 2010 και 2012 αναφορικά με την καταγγελία και διακοπή της Σύμβασης Παραχώρησης της Υποθαλάσσιας Αρτηρίας Θεσσαλονίκης. Το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε κατά των ανωτέρω διαιτητικών αποφάσεων επτά αγωγές ακυρώσεως. Από το Εφετείο Αθηνών εκδόθηκαν αποφάσεις επί των αγωγών αυτών, οι οποίες τις κάνουν δεκτές για λόγους τυπικούς (οι οποίοι σχετίζονται με τη σύνθεση του Διαιτητικού Δικαστηρίου), χωρίς να κριθεί επί της ουσίας η υπόθεση. Η εταιρεία έχει κινηήσει ήδη νομικές ενέργειες και εκτιμάει βάσει των συμβατικών όρων και της υφιστάμενης νομολογίας ότι η απαίτησή της είναι καθόλα βάσιμη και θα εισπραχθεί από το Ελληνικό Δημόσιο.

Το αποτέλεσμα στη γραμμή Μεριδίο Ζημιάς από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης που εμφανίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και αφορά κέρδος για τη χρήση 2017 ποσού ευρώ 89 χιλ. διαμορφώνεται κυρίως από τα κέρδη της εταιρείας ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ και από τις ζημίες της εταιρείας ELPEDISON ΑΕ. Το αντίστοιχο ποσό του 12μήνου 2016, ζημία ευρώ 3.173 χιλ. προκύπτει κυρίως από τις ζημίες της εταιρείας ELPEDISON ΑΕ.

42.γ Οι κοινές επιχειρήσεις, των οποίων ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του, εμφανίζονται στον παρακάτω αναλυτικό πίνακα. Η μητρική Εταιρεία έχει μόνο έμμεση συμμετοχή στις εν λόγω κοινές επιχειρήσεις μέσω των θυγατρικών της εταιρειών.

Στον πίνακα αυτό, στις στήλες με τίτλο «Ενσωμάτωση πρώτη φορά» σημειώνονται με τον δείκτη 1 οι κοινές επιχειρήσεις που ενσωματώνονται για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση ως νεοσυσταθείσες ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί είτε στην αμέσως προηγούμενη περίοδο, δηλαδή στην 30.06.2017 (δείκτης ΑΠΠ) είτε στην προηγούμενη χρήση, δηλαδή στην 31.12.2016 (δείκτης ΑΠΧ).

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
1	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2012-2017	0	0
2	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	99,90	2012-2017	0	0
3	"Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2012-2017	0	0
4	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2012-2017	0	0
5	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2012-2017	0	0
6	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,42	2012-2017	0	0
7	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,50	2012-2017	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
8	Κ/ΞΙΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ε.Λ.Ε.Σ.Σ. & Δ.Π.Λ.Υ.	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2012-2017	0	0
9	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ-ΑΚΤΩΡ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΠΟΣΕΛΕΜΗ) ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2012-2017	0	0
10	Κ/ΞΙΑ SIEMENS AG - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
11	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2012-2017	0	0
12	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-SIEMENS ΑΕ-VINCI CONSTRUCTIONS GRANDS PROJETS	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2012-2017	0	0
13	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ-J & P ΑΒΑΞ-SELI	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2012-2017	0	0
14	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2012-2017	0	0
15	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-J&P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	11,11	2012-2017	0	0
16	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP AVAX ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2012-2017	0	0
17	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
18	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2012-2017	0	0
19	Κ/ΞΙΑ (CARS) ΛΑΡΙΣΑΣ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	81,70	2012-2017	0	0
20	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ Η/Μ)	ΕΛΛΑΔΑ	62,00	2012-2017	0	0
21	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ ΟΙΚΟΔ.)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2012-2017	0	0
22	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΛΤΕ ΑΤΕ - ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,67	2012-2017	0	0
23	Κ/ΞΙΑ ΑΕΓΕΚ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΚΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2012-2017	0	0
24	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	71,00	2012-2017	0	0
25	Κ/ΞΙΑ ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ - PASSAVANT MASCHINENTECHNIK GmbH - GIOVANNI PUTIGNANO & FIGLI Srl	ΕΛΛΑΔΑ	53,33	2012-2017	0	0
26	Κ/ΞΙΑ "Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΤΕΘ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2012-2017	0	0
27	JV AKTOR COPRI	ΚΟΥΒΕΪΤ	50,00	-	0	0
28	JV QATAR	ΚΑΤΑΡ	40,00	-	0	0
29	JV AKTOR SA - AKTOR BULGARIA SA ¹	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	2013-2017	0	0
30	CONSORTIUM BIOSAR ENERGY - AKTOR ¹	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	2010-2017	0	0
31	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	97,76	2012-2017	0	0
32	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ- ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΑΝΔΡ. (2005)	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2012-2017	0	0
33	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
34	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ1	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2012-2017	0	0
35	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ - ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2012-2017	0	0
36	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
37	Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟ ΑΕ- ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2012-2017	0	0
38	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ (ΔΙΜΕΝΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
39	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	56,67	2012-2017	0	0
40	Κ/ΞΙΑ ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ	ΕΛΛΑΔΑ	28,33	2006-2017	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
41	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ)	ΚΥΠΡΟΣ	94,44	2006-2017	0	0
42	Κ/ΞΙΑ ΔΕΤΕΑΛΛΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ-EDL MON/ΠΕ ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	28,33	2010-2017	0	0
43	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	93,50	2010-2017	0	0
44	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	61,39	2010-2017	0	0
45	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	ΚΥΠΡΟΣ	94,44	2006-2017	0	0
46	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	75,56	2010-2017	0	0
47	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2010-2017	0	0
48	Κ/ΞΙΑ BILFINGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	27,39	2010-2017	0	0
49	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	98,79	2012-2017	0	0
50	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ-P&C DEVELOPMENT	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2012-2017	0	0
51	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ARCHIRODON-BOSKALIS (ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
52	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
53	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ-J & Ρ ΑΒΑΞ	ΕΛΛΑΔΑ	71,67	2012-2017	0	0
54	Κ/ΞΙΑ HOCHTIEF-ΑΚΤΩΡ-J&P-VINCI-ΑΕΓΕΚ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	19,30	2012-2017	0	0
55	Κ/ΞΙΑ VINCI-J&P ΑΒΑΞ-ΑΚΤΩΡ-HOCHTIEF-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	17,00	2012-2017	0	0
56	Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗΑΕ-J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	39,32	2012-2017	0	0
57	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	16,50	2012-2017	0	0
58	Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ-ΟΤΟ ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	45,00	2012-2017	0	0
59	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΡΓΩ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2012-2017	0	0
60	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΡΑΚ	ΕΛΛΑΔΑ	80,00	2012-2017	0	0
61	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ - J&P	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2012-2017	0	0
62	Κ/ΞΙΑ ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2012-2017	0	0
63	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ - ΑΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2009-2016	0	0
64	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - HOCHTIEF	ΕΛΛΑΔΑ	33,00	2012-2017	0	0
65	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - POLYECO	ΕΛΛΑΔΑ	52,00	2012-2017	0	0
66	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΜΟΧΛΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2012-2017	0	0
67	Κ/ΞΙΑ ΑΜΝ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
68	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΞΟΤΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
69	Κ/ΞΙΑ Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ - ΗΛΕΚΤΩΡ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	69,16	2012-2017	0	0
70	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ-ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,00	2012-2017	0	0
71	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2012-2017	0	0
72	Κ/ΞΙΑ ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
73	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2012-2017	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
74	Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟΤΕΜ - ΚΑΣΤΩΡ - ΕΤΕΘ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2012-2017	0	0
75	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2010-2017	0	0
76	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Ι.ΠΑΠΑΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ-DEGREMONT SA-DEGREMONT SPA	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2012-2017	0	0
77	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (NGA)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
78	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΜΕΞΗΣ Λ. - ΤΑΤΣΗΣ Κ. Ο.Ε.(Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΤΟΠΟΔΟΜΗ ΟΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
79	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2011-2017	0	0
80	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,08	2011-2017	0	0
81	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,17	2011-2017	0	0
82	Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2011-2017	0	0
83	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΠ. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2012-2017	0	0
84	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J&P (ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2012-2017	0	0
85	Κ/Ξ J & P ΑΒΑΞ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
86	Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
87	Κ/Ξ ΚΩΝ/ΝΙΔΗΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	46,28	2012-2017	0	0
88	Κ/ΞΙΑ "Κ/ΞΙΑ ΜΥΒΑ ΑΕ - ΑΑΓΗΣ ΑΕ"-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΕ-ΚΑΣΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2012-2017	0	0
89	JV ΑΚΤΩΡ ΑΡΒΙΟΓΑΖ	ΤΟΥΡΚΙΑ	51,00	-	0	0
90	Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝ.ΣΥΣΤ.ΜΤΦ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
91	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Μ.ΣΑΒΒΙΔΗΣ & ΥΙΟΙ ΛΕΜΕΣΟΣ LTD	ΚΥΠΡΟΣ	80,00	-	0	0
92	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (Α/Κ ΣΤΥΛΙΔΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
93	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΣΧΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2012-2017	0	0
94	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (ΝΕΟΣ ΛΙΜΕΝΑΣ ΠΑΤΡΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2012-2017	0	0
95	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2013-2017	0	0
96	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2013-2017	0	0
97	Κ/ΞΙΑ ΤΡΙΚΑΤ Α.Ε.Κ.Τ.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2017	0	0
98	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2013-2017	0	0
99	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
100	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (ΒΙΟΛ ΧΑΝΙΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	97,88	2014-2017	0	0
101	Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. - P C DEVELOPMENT S.A.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2017	0	0
102	I.S.F.(ΑΚΤΩΡ-AL JABER J.V.)	ΚΑΤΑΡ	50,00	-	0	0
103	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - J&P ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	42,50	2014-2017	0	0
104	Κ/ΞΙΑ ΒΙΟΛΙΑΠ ΑΕ-Δ.ΜΑΣΤΟΡΗΣ-Α.ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ-Μ.ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ-ΤΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2014-2017	0	0
105	Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	94,63	2014-2017	0	0
106	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ALSTOM TRANSPORT SA	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2014-2017	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
107	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
108	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,09	2014-2017	0	0
109	ΚΞ ΤΡΙΕΔΡΟΝ ΑΤΕ-ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2017	0	0
110	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
111	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2017	0	0
112	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2017	0	0
113	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	24,44	2014-2017	0	0
114	ALYSJ JV-GOLD LINE UNDERGROUND-DOHA	ΚΑΤΑΡ	32,00	-	0	0
115	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	96,67	-	0	0
116	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΣΕΡΡΕΣ-ΠΡΟΜΑΧΩΝΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
117	Κ/ΞΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΟ ΥΨΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ Φ.Α. ΜΑΝΔΡΑ ΕΛΠΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
118	Κ/ΞΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ(ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
119	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΕ (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΛ ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2017	0	0
120	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΜΑΝΔΡΑ-ΨΑΘΑΔΕΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
121	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.(ΑΚΤΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
122	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 2)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
123	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΚΙΑΤΟ-ΡΟΔΟΔΑΦΝΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
124	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΑΡΔΑΝΙΟ-ΜΑΝΔΡΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
125	Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟ Α.Ε.-ΕΡΓΟΔΟΜΗ ΑΕ-ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ (Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟΥ ΧΑΜΕΖΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2017	0	0
126	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 1)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
127	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Κ/ΞΙΑ ΚΑΤΟΥΝΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
128	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΣΩΠΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2017	0	0
129	Κ/ΞΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2017	0	0
130	Κ/ΞΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΑ ΛΕΥΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
131	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΥΣΤ.ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
132	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. -ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤ.Δ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΕ (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2017	0	0
133	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΤΕ-ALSTOM TRANSPORT SA (Κ/ΞΙΑ ΕΡΓΟΣΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2014-2017	0	0
134	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2015-2017	0	0
135	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2015-2017	0	0
136	ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2017	0	0
137	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2015-2017	0	0
138	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2017	0	0
139	JV SPIECAPAG - ΑΚΤΩΡ (Trans Adriatic Pipeline Project)	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2016-2017	0	0

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 2017	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	
					(1/0)	(ΑΠΠ/ΑΠΧ)
140	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. (ΚΟΠΗ ΔΕΝΤΡΩΝ-ΤΜΗΜΑ 1 ΛΓΩΓΟΥ ΤΑΡ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2016-2017	0	0
141	ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2017	1	ΑΠΧ
142	ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2016-2017	1	ΑΠΧ
143	JV CONSORCIO PTAR SALITRE	ΚΟΛΟΜΒΙΑ	40,00	2017	1	ΑΠΠ
144	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	80,00	2017	1	ΑΠΠ

¹Κοινές επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος κατέχει ποσοστό 100% μέσω των θυγατρικών του.

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016, δεν ενσωματώθηκαν οι παρακάτω κοινές επιχειρήσεις διότι μέσα στο 2017 έγινε λύση τους μέσω των αρμοδίων ΔΟΥ:

- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ - ΜΟΧΛΟΣ ΑΕ - ΑΛΤΕ ΑΕ – ΑΕΓΕΚ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ
- Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ-ΑΚΤΩΡ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ
- Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ-ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΤΕ.-Χ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΕ - ΤΕΧΝΕΡΓΑ Ε. ΤΣΑΜΠΡΑΣ ΑΕΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΚΑΣΤΩΡ - ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ – ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ
- Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT
- Κ/ΞΙΑ ΔΜΝ ΑΤΕ-ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ - ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΑΙΑΣ ΑΤΕ - ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ / ΔΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΛΑΡΙΣΑΣ
- Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2016 για τις παρακάτω κοινές επιχειρήσεις έγινε αλλαγή στον τρόπο ενοποίησης τους, από την μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων σε αυτήν της ενοποίησης μέσω καθαρής θέσης. Οι παρακάτω κοινές επιχειρήσεις παρουσιάζουν μη σημαντικά οικονομικά στοιχεία για τον Όμιλο και πρόκειται να λυθούν στο άμεσο μέλλον. Η αλλαγή στον τρόπο ενοποίησης δεν έχει επίδραση στα αποτελέσματα της χρήσεως, στην κατάσταση οικονομικής θέσης και στις ταμειακές ροές της χρήσεως που έληξε την 31.12.2017.

- Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΜΟΧΛΟΣ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΞΙΑ J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ -LOBBE ΤΖΙΛΑΛΙΣ ΕΥΡΟΚΑ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ-ΑΤΟΜΟ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ-ΕΚΤΕΡ-ΤΕΡΝΑ(ΚΑΤ. ΥΠΟΣΤ.ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ)ΕΚΤΕΛ.
- Κ/ΞΙΑ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ (ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ) ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΛΤΕ ΑΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΓΕΦΥΡΑ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ-ΑΛΤΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ (ΔΙΑΜ.ΕΛΕΥΘ.ΧΩΡΩΝ ΟΛΥΜΠ.ΧΩΡΙΟΥ)
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-SOCIETE FRANCAISE EQUIPEMENT HOSPITALIER SA

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

-
- Κ/ΞΙΑ ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-J & P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΕΓΕΚ ΑΕ-ΑΛΤΕ ΑΤΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΕΤΕΘΑΕ-J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΓΑΝΤΖΟΥΛΑΣ ΑΤΕΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΞΑΝΘΑΚΗΣ ΑΤΕ
 - Κ/ΞΙΑ "Κ/Ξ ΠΑΝΤΕΧΝ.-ΑΛΤΕ-TODINI -ITINERA "-ΠΑΝΤΕΧΝ.-ΑΛΤΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΠΡΟΕΤ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΑΘΗΝΑ (ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ Α435)
 - Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - STRABAG AG
 - Κ/ΞΙΑ ΛΜΝ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΛΥΜΑΤΑ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ)
 - Κ/ΞΙΑ ΛΜΝ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΣΦΑΓΕΙΟ ΤΗΝΟΥ)
 - Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.
 - Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - Ν. & Κ. ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΚΟΝΣΤΡΟΥΤΕΚ ΑΕ - ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ
 - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΡΕΤΒΟ ΑΕ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ)
 - Κ/ΞΙΑ ΛΙΑΣ ΑΤΕ - ΚΑΣΤΩΡ ΑΕ / ΡΑΧΟΥΛΑ ΖΑΡΚΟΣ
 - Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)
 - Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΕΠΠΝΕΑΣ ΑΕ-ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ
 - Κ/ΞΙΑ ΕΝΠΠΕΑΣ Α.Ε. - ΚΑΣΤΩΡ Α.Ε. - ΚΑΠΠΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.